

**AB KLAIPĖDOS NAFTA 2011 M. FINANSINĖS ATASKAITOS
PARENGTOS PAGAL TARPTAUTINIUS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS
STANDARTUS PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE
PATEIKIAMOS KARTU SU NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA**

Turinys

Puslapis

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA.....	3 – 4
FINANSINĖS ATASKAITOS	5 – 40
Finansinės būklės ataskaita	5 – 6
Bendrujų pajamų ataskaita	7
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	8
Pinigių srautų ataskaita	9 – 10
Aiškinamasis raštas	11 – 40
ATSKAITINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS.....	41

„KPMG Baltics“, UAB
Naujoji Uosto g. 11
LT-92121 Klaipėda
Lietuva

Tel.: +370 46 48 00 12
Faks.: +370 46 48 00 13
El. p.: klaipeda@kpmg.lt
Internetinis puslapis: www.kpmg.lt

Nepriklausomo auditoriaus išvada AB “Klaipėdos nafta” akcininkams

Išvada apie finansines ataskaitas

Mes atlikome pridedamo AB “Klaipėdos nafta” (toliau – Įmonė) finansinių ataskaitų rinkinio (toliau – finansinės ataskaitos), kurį sudaro 2011 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita, tada pasibaigusių metų bendrųjų pajamų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, pinigų srautų ataskaita bei aiškinamasis raštas, apimantis reikšmingų apskaitos principų santrauką ir kitas pastabas, kurie pateikti 5-41 puslapiuose, auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje ir už tokias vidaus kontroles, kurios, vadovybės manymu, yra būtinos užtikrinant finansinių ataskaitų parengimą be reikšmingų išskraipymų dėl apgaulės ar dėl klaidos.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų atsakomybė – remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę apie šias finansines ataskaitas. Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės etikos reikalavimų ir planuotume bei atliktume auditą taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų išskraipymų.

Audito metu yra atliekamos procedūros, skirtos gauti audito įrodymus, pagrindžiančius finansinių ataskaitų sumas ir atskleidimus. Pasirinktos procedūros priklauso nuo mūsų profesinio sprendimo, įskaitant finansinių ataskaitų reikšmingo išskraipymo rizikos dėl apgaulės ar dėl klaidos, įvertinimą. Įvertindami šią riziką, mes atsižvelgiame į įmonės vidaus kontroles, skirtas užtikrinti įmonės finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą jų pateikimą tam, kad galėtume parinkti tomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad pareikštume nuomonę apie įmonės vidaus kontrolių efektyvumą. Audito metu taip pat įvertinamas taikytos apskaitos politikos tinkamumas, vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumas bei bendras finansinių ataskaitų pateikimas.

Mes tikime, kad gauti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų audito nuomonei pagrįsti.

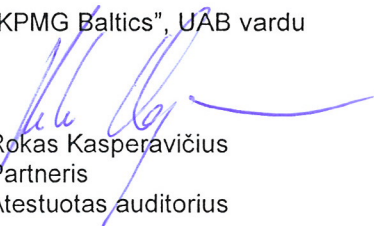
Nuomonė

Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia AB „Klaipėdos nafta“ finansinę būklę 2011 m. gruodžio 31 d. ir tada pasibaigusį metų finansinius veiklos rezultatus bei pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą informaciją

Be to, mes perskaitėme 2011 m. metinį pranešimą, pateiktą finansinių ataskaitų 42-61 puslapiuose, ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų finansinėms ataskaitoms už laikotarpį, pasibaigusį 2011 m. gruodžio 31 d.

“KPMG Baltics”, UAB vardu

Rokas Kasperavičius
Partneris
Atestuotas auditorius

Mindaugas Bartkus
Atestuotas auditorius

Klaipėda, Lietuvos Respublika
2012 m. balandžio 3 d.

Finansinės būklės ataskaita

	Pastabos	2011 m. gruodžio 31 d.	2010 m. gruodžio 31 d.
TURTAS			
Ilgalaikis turtas			
Nematerialusis turtas	3	465	395
Materialusis turtas	4	383.907	387.590
Kitas finansinis turtas	9	5.352	8.124
Investicija į asocijuotas įmones	5	427	41
Ilgalaikio turto iš viso		390.151	396.150
Trumpalaikis turtas			
Atsargos	6	1.674	4.098
Išankstiniai apmokėjimai		223	192
Iš pirkėjų gautinos sumos	7	4.335	4.711
Kitos gautinos sumos	8	2.565	821
Kitas finansinis turtas	9	110.427	38.433
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	10	9.983	29.501
Trumpalaikio turto iš viso		129.207	77.756
Turto iš viso		519.358	473.906
		<i>(tęsinys kitame puslapyje)</i>	

Aiškinamasis raštas, pateikiamas 11 - 40 puslapiuose, yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės būklės ataskaita (tęsinys)

	Pastabos	2011 m. gruodžio 31 d.	2010 m. gruodžio 31 d.
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
Nuosavas kapitalas			
Įstatinis kapitalas	1	342.000	342.000
Privalomasis rezervas	11	19.000	19.000
Kiti rezervai	11	68.043	68.043
Nepaskirstytasis pelnas		71.226	25.973
Nuosavo kapitalo iš viso		500.269	455.016
Po vienerių metų mokėtinos sumos ir įsipareigojimai			
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	21	7.709	8.345
Išmokų darbuotojams įsipareigojimas	12	785	926
Po vienerių metų mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso		8.494	9.271
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir įsipareigojimai			
Prekybos skolos	13	4.671	4.569
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	14	2.559	2.558
Atidėjiniai	15	493	1.279
Mokėtinas pelno mokestis		1.838	219
Gauti išankstiniai apmokėjimai		49	84
Mokėtini dividendai		39	48
Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	16	946	862
Per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso		10.595	9.619
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso		519.358	473.906

Aiškinamasis raštas, pateikiamas 11 - 40 puslapiuose, yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Rokas Masiulis		2012 m. kovo 30 d.
Finansų direktorius	Mantas Bartuška		2012 m. kovo 30 d.

Bendrujų pajamų ataskaita

	Pastabos	2011 m.	2010 m. (pertvarkyta)
Pardavimo pajamos	17	141.276	121.720
Pardavimo savikaina	18	(82.890)	(76.453)
Bendrasis pelnas		58.386	45.267
Veiklos sąnaudos	19	(7.270)	(17.002)
Kitos veiklos rezultatas		42	39
Veiklos pelnas		51.158	28.304
Finansinės veiklos pajamos	20	1.981	1.562
Finansinės veiklos (sąnaudos)	20	(33)	(34)
Asocijuotų įmonių bendrųjų pajamų dalis		138	(81)
Pelnas prieš apmokestinimą		53.244	29.751
Pelno mokesčio sąnaudos	21	(7.991)	(3.654)
Grynasis pelnas		45.253	26.097
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)		-	-
Laikotarpio bendrosios pajamos (nuostoliai) iš viso		45.253	26.097
Pagrindiniai ir sumažinti pelnas (nuostoliai), tenkantis vienai akcijai (litas)	22	0,13	0,08

Aiškinamasis raštas, pateikiamas 11 - 40 puslapiuose, yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Rokas Masiulis		2012 m. kovo 30 d.
Finansų direktorius	Mantas Bartuška		2012 m. kovo 30 d.

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

	Pastabos	Išstatinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
2009 m. gruodžio 31 d. likutis (pataisyta)		342.000	15.670	50.170	37.479	445.319
Grynasis metų pelnas		-	-	-	26.097	26.097
Kitos bendrosios pajamos		-	-	-	-	-
Bendrųjų pajamų iš viso		-	-	-	26.097	26.097
Paskelbti dividendai	23	-	-	-	(16.400)	(16.400)
Pervedimai tarp rezervų		-	3.330	17.873	(21.203)	-
2010 m. gruodžio 31 d. likutis		342.000	19.000	68.043	25.973	455.016
Grynasis metų pelnas		-	-	-	45.253	45.253
Kitos bendrosios pajamos		-	-	-	-	-
Bendrųjų pajamų iš viso		-	-	-	45.253	45.253
2011 m. gruodžio 31 d. likutis		342.000	19.000	68.043	71.226	500.269

Aiškinamasis raštas, pateikiamas 11 - 40 puslapiuose, yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Rokas Masiulis		2012 m. kovo 30 d.
Finansų direktorius	Mantas Bartuška		2012 m. kovo 30 d.

Pinigų srautų ataskaita

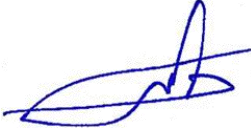
	Pastabos	2011 m.	2010 m.
		<i>(pervarkyta)</i>	
Įprastinė veikla			
Grynasis pelnas	22	45.253	26.097
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymas:			
Nusidėvėjimas ir amortizacija	18,19	22.782	22.618
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas ir nurašymas		66	8.601
ATL sukaupimas		(376)	1.205
Sukauptos pajamos		(756)	634
Restruktūrizacijos rezervas		(547)	546
Išmokų darbuotojams įsipareigojimų pasikeitimas		(141)	926
Abejotinų iš pirkėjų gautinų sumų vertės sumažėjimas	9	(4)	(3)
Atostogų rezervo pasikeitimas		6	111
Investicijų į asocijuotas įmones nuosavybės metodo atstatymas		(138)	81
Pelnas iš ilgalaikio turto pardavimo		(26)	-
Kiti nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymai		12	(51)
Pelno mokesčio sąnaudos		7.991	3.654
Palūkanų pajamos	20	(1.886)	(1.498)
		72.236	62.921
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:			
Atsargų (padidėjimas), sumažėjimas		2.424	(1.174)
Išankstinių apmokėjimų (padidėjimas), sumažėjimas		(31)	303
Iš pirkėjų ir kitų gautinų sumų (padidėjimas), sumažėjimas		376	957
Kitų gautinų sumų (padidėjimas), sumažėjimas		(594)	(734)
Prekybos skolų ir kitų mokėtinų sumų padidėjimas, (sumažėjimas)		(460)	2.243
Gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas, (sumažėjimas)		(35)	25
Kito trumpalaikio turto ir su darbo santykiais susijusių įsipareigojimų padidėjimas, (sumažėjimas)		70	23
		73.986	64.564
(Sumokėtas) pelno mokestis		(7.008)	(6.686)
Gautos palūkanos		530	1.498
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		67.508	59.376
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Ilgalaikio turto (įsigijimas)		(19.135)	(12.803)
Investicijų, laikomų iki išpirkimo, įsigijimas		(112.619)	(46.557)
Investicijų, laikomų iki išpirkimo, pardavimas		44.363	4.744
Kitų investicijų įsigijimas		(260)	(47)
Ilgalaikio turto pardavimas		625	-
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(87.026)	(54.663)
		<i>(tęsinys kitame puslapyje)</i>	

Aiškinamasis raštas, pateikiamas 11 - 40 puslapiuose, yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Pinigų srautų ataskaita (tęsinys)

	Pastabos	2011 m.	2010 m.
Finansinės veiklos pinigų srautai			
Dividendų išmokėjimas	23	-	(16.400)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		-	(16.400)
Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)		(19.518)	(11.687)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai sausio 1 d.		29.501	41.188
Pinigai ir pinigų ekvivalentai gruodžio 31 d.		9.983	29.501

Aiškinamasis raštas, pateikiamas 11 - 40 puslapiuose, yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

<u>Generalinis direktorius</u>	<u>Rokas Masiulis</u>		<u>2012 m. kovo 30 d.</u>
<u>Finansų direktorius</u>	<u>Mantas Bartuška</u>		<u>2012 m. kovo 30 d.</u>

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

1 Bendroji informacija

AB „Klaipėdos nafta“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas: Burių g. 19, 91003 Klaipėda, Lietuva.

Pagrindinė bendrovės veikla – naftos produktų perkrovimo bei kitos susijusios paslaugos.

Bendrovė įkūrė AB „Naftos terminalas“ (Lietuva) ir Lancaster Steel Inc. (JAV), atitinkamai įsigydamos 51 proc. ir 49 proc. akcijų. Bendrovė buvo įregistruota 1994 m. rugsėjo 27 d.

2011 m. gruodžio mėn. 31 d. visos akcijos priklausė 1.679 akcininkams. Bendrovės įstatinis kapitalas – 342.000.000 (trys šimtai keturiasdešimt du milijonai) litų yra visiškai apmokėtas. Įstatinis kapitalas padalintas į 342.000.000 (tris šimtus keturiasdešimt du milijonus) paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė – vienas (1) litas. Valstybei, kurią atstovauja Energetikos ministerija, priklausė 70,63 % akcijų (241.544.426 vienetai).

Bendrovė savų akcijų nėra įsigijusi ir per 2011 m. jokių sandorių, susijusių su savų akcijų įsigijimu ar perleidimu, nesudarė. Bendrovės akcijos įtrauktos į vertybinių popierių biržos „NASDAQ OMX Vilnius“ Baltijos Papildomąjį prekybos sąrašą.

2011 m. ir 2010 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcininkai buvo:

	2011 m. gruodžio 31 d.		2010 m. gruodžio 31 d.	
	Turimų akcijų skaičius (tūkstančiais)	Nuosavybės dalis (%)	Turimų akcijų skaičius (tūkstančiais)	Nuosavybės dalis (%)
Lietuvos Respublikos valstybė, atstovaujama Energetikos ministerijos	241.544	70.63	241.544	70.63
UAB koncernas „Achemos grupė“	34.204	10.00	32.766	9.58
Skandinaviska Enskilda Banken fondai	11.312	3.31	14.254	4.17
Swedbank fondai	10.091	2.95	10.817	3.16
Kiti (mažiau nei 5 proc. kiekvienas)	44.849	13.11	42.619	12.46
Iš viso	342.000	100.00	342.000	100.00

2011 m. rugsėjo 6 d. UAB koncernas „Achemos grupė“ papildomai įsigijo iki 10% Bendrovės įstatinio kapitalo akcijų.

2011 m. liepos 27 d. įvykęs neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas nepatvirtino 2010 m. pelno paskirstymo ir akcininkams dividendų už 2010 m. neskyrė.

2011 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitos straipsnio „Per vienerius metus mokėtinos sumos ir įsipareigojimai“ eilutėje „Mokėtini dividendai“ apskaitytos likusios neišmokėtos paskelbtų dividendų sumos akcininkams, kurių nepavyko rasti nurodytais adresais. 2011 m. gruodžio mėn. 31 d. likusi neišmokėta ankstesnių finansinių metų dividendų suma – 39 tūkst. litų (2010 m. - 48 tūkst. litų).

2011 m. vidutinis Bendrovės darbuotojų skaičius buvo 308 (2010 m. – 306).

2 Apskaitos principai

Finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis istorine savikaina.

Šiose finansinės ataskaitose visos sumos yra pateiktos litais, ir suapvalintos iki artimiausio tūkstančio (000 litų), jei nenurodyta kitaip.

2.1. Finansinių ataskaitų parengimo pagrindas

Atitikimo patvirtinimas

Šios Bendrovės metinės finansinės ataskaitos yra parengtos pagal Tarptautinius Finansinės Atskaitomybės Standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje (toliau – ES).

AB „KLAIPĖDOS NAFTA“ 2011 M. FINANSINĖS ATASKAITOS (tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

2 Apskaitos principai (tęsinys)

Naujų standartų ir jų pakeitimų bei naujų interpretacijų taikymo įtaka finansinėms ataskaitoms

Taikomi apskaitos principai išdėstyti žemiau, buvo nuosekliai taikomi visiems periodams nurodytiems šiose finansinėse ataskaitose, išskyrus tai, kad Bendrovė įdiegė tuos naujus/pakeistus standartus ir interpretacijas, kuriuos yra privaloma taikyti finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2011 m. sausio 1 d. ar vėliau:

- 24 TFAS "Susijusių šalių atskleidimas" pataisa yra taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2011 m. sausio 1 d. ir vėliau. Pataisa atleidžia su valdžios institucijomis susijusius ūkio subjektus nuo prievolės atskleisti susijusių šalių sandorius ir skolų likučius, įskaitant įsipareigojimus, kai susijusi šalis yra (a) valdžios institucija, kontroliuojanti, bendrai kontroliuojanti ataskaitas teikiantį ūkio subjektą arba turinti jam reikšmingos įtakos; ir (b) kitas ūkio subjektas, kuris yra susijusi šalis dėl to, kad ta pati valdžios institucija kontroliuoja arba bendrai kontroliuoja tiek ataskaitas teikiantį ūkio subjektą, tiek kitą ūkio subjektą arba turi jiems reikšmingos įtakos. Bendrovės vadovybė nusprendė atskleisti susijusių šalių atskleidimus, nes mano, jog tai reikšinga informacija.

- TFAAK 14 PATAISA 19 TAS „Minimalus apribojimas apibrėžtųjų išmokų turtui, minimalūs finansavimo reikalavimai ir jų sąveika“ yra taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2011 m. sausio 1 d. ir vėliau. TFAAK 14-ojo aiškinimo pataisa nurodo, kaip apskaityti išankstines įmokas, atliekamas kai taip pat yra taikomi minimalaus finansavimo reikalavimai (MFR). Vadovaudamasis pataisomis, ūkio subjektas privalo tam tikras išankstines įmokas pripažinti kaip turta, kadangi ūkio subjektas ateityje iš išankstinių įmokų turės ekonominės naudos, kuri gaunama sumažinus grynujų pinigų išmokas ateinančiais metais, per kuriuos kitu atveju būtų reikalaujama mokėti įmokas pagal minimalaus finansavimo reikalavimus. TFAAK 14-ojo aiškinimo pataisos nėra aktualios Bendrovės finansinėms ataskaitoms, kadangi Bendrovė neturi apibrėžtųjų išmokų planų, kuriems taikomi minimalūs finansavimo reikalavimai.

Naujų ir/ar pakeistų TAS, TFAS ir TFAIK išaiškinimų taikymas

Buvo išleista keletas naujų ir peržiūrėtų Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų ir jų paaiškinimų, kurie bus privalomi ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2012 m. sausio 1 d. ir vėliau. Bendrovė nusprendė ankščiau netaikyti naujų standartų ir paaiškinimų. Žemiau yra pateikiami Bendrovės vadovybės įvertinimai dėl galimos naujų ir peržiūrėtų standartų įtakos juos pirmą kartą pritaikius:

- 7 TFAS "Atskleidimai - finansinio turto perdavimai" pataisa (galioja metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2011 m. liepos 1 d. ir vėliau). Pataisos reikalauja informacijos atskleidimo, kuris finansinių ataskaitų vartotojams leistų: suprasti ryšį tarp perduoto finansinio turto, kurio apskaita nėra pilnai nutraukta, ir susijusių įsipareigojimų; ir vertinti įmonės besitęsiančio ryšio su finansiniu turtu, kurio apskaita yra nutraukta, pobūdį ir riziką. 7 TFAS pataisa nėra aktuali Bendrovės finansinėms ataskaitoms, kadangi Bendrovė neturi perduoto finansinio turto.

2.2. Užsienio valiutos

Apskaitinė valiuta

Bendrovė apskaitą tvarko ir šiose finansinėse ataskaitose visos sumos yra apskaitytos ir pateiktos Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta, litais, kuris yra Bendrovės funkcinė valiuta.

Nuo 2002 m. vasario 2 d. lito ir euro keitimo kursas yra fiksuotas santykiu 3,4528 litas = 1 euras.

Sandoriai ir likučiai

Sandoriai užsienio valiuta perskaičiuojami į apskaitinę valiutą naudojant valiutų kursus, galiojančius sandorių atlikimo dieną. Pelnas ir nuostoliai, atsirandantys vykdant atsiskaitymus, susijusius su šiais sandoriais, bei perskaičiuojant piniginius turto bei įsipareigojimų likučius, išreikštus užsienio valiuta ataskaitų sudarymo datai galiojančiu kursu, apskaitomai bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip finansinės veiklos pajamos arba sąnaudos.

Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, apskaityti tikrąja verte, yra perskaičiuojami litais vertės nustatymo dieną esančiu valiutos keitimo kursu. Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, kurie apskaitomi istorine savikaina, yra įvertinami litais sandorio dieną galiojančiu oficialiu valiutos keitimo kursu.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.3. Informacija pagal segmentus

Verslo segmentą sudaro grupė turto ir atliekamų veiksmų atliekant paslaugą, kurie turi skirtingą riziką ir pelningumą lyginant su kitais verslo segmentais. Atliekamų paslaugų geografinį segmentą sudaro tam tikra ekonominė aplinka, kurioje susiduriama su skirtingomis rizikomis ir pelningumu lyginant su kitais geografiniais segmentais. Segmentų rezultatus, apie kuriuos yra pranešama CEO (aukščiausiam vykdomosios valdžios pareigūnui), sudaro tam segmentui tiesiogiai priskirtini dalykai, o taip pat ir tie, kurie gali būti pagrįstai priskirtini.

2.4. Investicijos į asocijuotas įmones

Bendrovė investicijas į asocijuotas įmones apskaito nuosavybės metodu. Asocijuota laikoma įmonė, kuriai Bendrovė gali daryti reikšmingą įtaką, bet nekontroliuoja finansinės ir veiklos politikos. Manoma, kad egzistuoja reikšminga įtaka, kai Bendrovė turi tarp 20 ir 50 procentų kitos bendrovės balsavimo teisės.

Taikant nuosavybės metodą, investicija į asocijuotą įmonę finansinės būklės ataskaitoje apskaitoma savikaina pakoreguota Bendrovei priklausančios asocijuotos įmonės grynojo turto pasikeitimo dalimi. Prestižas susijęs su asocijuota įmone yra įtrauktas investicijos apskaitinėje vertėje ir nėra nudėvimas ar individualiai tikrinamas nuvertėjimui.

Asocijuotos įmonės tenkantis veiklos rezultatas yra apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje. Rezultatas yra paskirstomas asocijuotos įmonės savininkams yra todėl apskaitomas po mokesčių bei įtraukiant asocijuotos įmonės dukterinių įmonių rezultatą tenkanti mažumai.

Asocijuotos įmonės finansinės ataskaitos periodas sutampa su Bendrovės. Jeigu reikalinga, apskaitos politikos koregavimai atliekami, kad sutaptų su Bendrovės. Apskaičius nuosavybės metodu, Bendrovė vertina ar nereikalingas papildomas investicijos į asocijuotą įmonę vertės sumažėjimas. Bendrovė kiekvieno laikotarpio pabaigoje nustato, ar yra objektyvių priežasčių, kurios galėtų įtakoti investicijos į asocijuotas įmones vertės sumažėjimą. Jeigu taip atsitinka, Bendrovė apskaičiuoja vertės sumažėjimo sumą kaip skirtumą tarp asocijuotos įmonės atgautinos sumos ir jos apskaitinės vertės ir rezultatą apskaito „Asocijuotos įmonės rezultatas“ bendrųjų pajamų ataskaitoje. Netekus asocijuotos įmonės reikšmingos įtakos, Bendrovė apskaičiuoja ir apskaito likusią investiciją tikrąja verte. Praradus reikšmingą įtaką skirtumas tarp investicijos į asocijuotą įmonę apskaitinės vertės ir likusios investicijos tikrosios vertės ir pardavimo rezultato yra apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Nerealizuotas pelnas atsirandantis iš nuosavybės metodu apskaitytomis investicijomis yra eliminuojamas iš investicijos suma, atitinkančia Bendrovės valdomos investicijos dalį. Nerealizuoti nuostoliai yra eliminuojami tokiu pat būdu, tačiau tokia apimtimi, kuri nerodo vertės sumažėjimo.

2.5. Ilgalaisis nematerialusis turtas

Atskirai įsigijamas nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo savikaina. Vėliau nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo savikaina atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptą vertės sumažėjimą. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas gali būti apibrėžtas arba ne. Nematerialusis turtas su apibrėžtu naudingo tarnavimo laiku yra amortizuojamas nuo 1 iki 3 metų laikotarpiu ir įvertinamas jo vertės sumažėjimas, kai tik atsiranda požymių, kad jis gali būti nuvertėjęs. Amortizavimo periodai ir metodika nematerialiajam turtui su apibrėžtu naudingo tarnavimo laiku yra peržiūrimi kiekvienų finansinių metų pabaigoje.

Išlaidos susijusios su programinės įrangos palaikymu yra apskaitomos sąnaudose jų atsiradimo metu.

2.6. Ilgalaisis materialusis turtas

Turtas priskiriamas ilgalaikiam materialiajam turtui, jei jo tarnavimo trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai.

Bendrovės ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas įsigijimo verte atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius.

Pradinę ilgalaikio materialiojo turto vertę sudaro įsigijimo kaina, įskaitant negražinamus įsigijimo mokesčius, kapitalizuotos skolinimosi išlaidos ir visos tiesiogiai priskirtinos išlaidos, susijusios su turto parengimu eksploatuoti arba perkėlimu į jo naudojimo vietą. Išlaidos, tokios kaip remonto ir eksploatacijos, patirtos ilgalaikiam materialiajam turtui pradėjus veikti, paprastai yra apskaitomos to laikotarpio, kai jos buvo patirtos, bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per tokius naudingo tarnavimo laikotarpius (metais):

Pastatai ir statiniai:	7 - 70
Pastatai	40 - 51
Rezervuarai 5.000 m ³	15 - 21
Rezervuarai 20.000 m ³	43
Gelžbetoniniai tiltai	70
Geležinkelio estakada	55 - 65
Mašinos ir įrengimai:	3 - 40
Benzino garų deginimo įrenginiai, šilumokaičiai	11 - 39
Stenderiai	12
Kitas ilgalaikis materialusis turtas:	3 - 40
Technologiniai vamzdynai	40 - 41
Signaliniai kabeliai	12

Ilgalaikio materialaus turto dalys turi skirtingus naudingo tarnavimo laikotarpius. Jie yra apskaitomi kaip atskiri nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vienetai (pagrindiniai komponentai).

Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinės vertės ir nusidėvėjimo metodas yra reguliariai peržiūrimi užtikrinant, kad nusidėvėjimo terminas ir kiti įvertinimai atitinka numatomą ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

Nebaigta statyba apskaitoma įsigijimo verte. Ją sudaro statybos, statinių ir įrenginių vertė bei kitos tiesiogiai priskirtinos išlaidos. Nebaigtos statybos nusidėvėjimas neskaičiuojamas tol, kol statyba nėra baigta, ir turtas neparuoštas naudoti.

Kai ilgalaikis materialusis turtas yra nurašomas arba kitaip perleidžiamas, jo įsigijimo vertė bei susijęs nusidėvėjimas toliau nebeapskaitomi finansinėse ataskaitose, o su tuo susijęs pelnas arba nuostoliai, apskaičiuojami kaip skirtumas tarp pajamų ir perleisto ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės, apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.7. Finansinis turtas – pirminis pripažinimas ir vėlesnis vertinimas

Pirminis pripažinimas ir vertinimas

Finansinis turtas yra skirstomas į finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte bendrųjų pajamų ataskaitoje, finansinį turtą, laikomą iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas bei finansinį turtą, skirtą parduoti. Bendrovė nustato finansinio turto klasifikavimą jo pirminio pripažinimo metu.

Iš pradžių investicijos yra apskaitomos įsigijimo verte, kuri yra lygi sumokėto atlyginimo tikrajai vertei, įtraukiant (išskyrus finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte bendrųjų pajamų ataskaitoje) sandorio sudarymo sąnaudas. Bendrovės finansinį turtą sudaro pinigai ir trumpalaikiai indėliai, pirkėjų skolos ir kitos gautinos sumos, suteiktos paskolas ir kitos gautinos sumos, investicijos, laikomos iki išpirkimo.

Vėlesnis vertinimas

Finansinis turtas arba finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte bendrųjų pajamų ataskaitoje

Finansinis turtas ar finansiniai įsipareigojimai Bendrovės vadovybės sprendimu yra priskiriami šiai kategorijai pirminio pripažinimo metu, jeigu jie atitinka šiuos reikalavimus:

- toks priskyrimas panaikina ar reikšmingai sumažina skirtumus, kurie atsirastų taikant nevienodus turto ar įsipareigojimų vertinimo principus ir atitinkamai skirtingus pelno ar nuostolių pripažinimo principus;
- turtas ar įsipareigojimai priklauso finansinio turto, finansinių įsipareigojimų ar abiejų grupei, kurie yra vertinami tikrąja verte, remiantis dokumentais pagrįsta rizikos valdymo ar investavimo strategija;
- finansinė priemonė apima įterptinę išvestinę priemonę, nebent įterptinė išvestinė priemonė reikšmingai nepakeičia pinigų srautų ar akivaizdu, neatliekant detalaus vertinimo, kad atskirai ji nebūtų apskaityta.

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai, kurie apskaitomi tikrąja verte bendrųjų pajamų ataskaitoje, finansinės būklės ataskaitoje yra vertinami tikrąja verte. Su perkainojimu susijęs pelnas arba nuostoliai yra apskaitomi tiesiogiai bendrųjų pajamų ataskaitoje. Šių investicijų palūkanų pajamos ir išlaidos bei dividendai yra pripažįstami kaip atitinkamos palūkanų pajamos ir dividendų pajamos ar palūkanų sąnaudos.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

Iki išpirkimo dienos laikomos investicijos

Finansinis turtas (kuris nėra išvestinė finansinė priemonė) su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais ir fiksuota trukme klasifikuojamas kaip laikomas iki išpirkimo termino, jeigu Bendrovė ketina ir gali jį laikyti iki išpirkimo termino pabaigos. Iki išpirkimo termino laikomos investicijos yra apskaitomos amortizuota verte, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Pelnas ir nuostoliai yra apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje amortizuojant iki išpirkimo termino laikomas investicijas, jas nurašant arba apskaitant jų vertės sumažėjimą.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos (kurios nėra išvestinė finansinė priemonė) yra finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais, kuriuo neprekiuojama aktyvioje rinkoje. Toks turtas yra apskaitomas amortizuota verte, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Pelnas ir nuostoliai yra apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje amortizuojant paskolas ir gautinas sumas, jas nurašant arba apskaitant jų vertės sumažėjimą.

Finansinis turtas, skirtas parduoti

Finansinis turtas, skirtas parduoti – tai finansinis turtas (kuris nėra išvestinė finansinė priemonė), nepriskiriamas nė vienai iš trijų aukščiau paminėtų grupių. Po pirminio pripažinimo finansinis turtas, skirtas parduoti, finansinėse ataskaitose apskaitomas tikrąja verte. Pelnas ar nuostoliai, susiję su tikrosios vertės pasikeitimu, yra apskaitomi atskirame nuosavo kapitalo straipsnyje tol, kol Bendrovė neparduos šio finansinio turto ar nepripažins jo vertės sumažėjimo. Tuomet sukauptas pelnas arba nuostoliai, anksčiau apskaityti nuosavame kapitale, pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.8. Finansinio turto ir įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinis turtas

Finansinis turtas (ar, kur tinkama, dalis finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Bendrovė išlaikė teisę į pinigų srautus, bet prisiėmė įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; ar
- Bendrovė perleido savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto arba (a) perleido iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleido, nei išlaikė su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleido šio turto kontrolę.

Kai Bendrovė perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet neperleidžia su turto nuosavybe susijusios rizikos, naudos ir turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas tiek, kiek įmonė yra su juo susijusi.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas.

2.9. Išmokos darbuotojams

Socialinio draudimo įmokos

Bendrovė už savo darbuotojus moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau – Fondas) pagal nustatytą įmokų planą, vadovaujantis vietiniais teisiniais reikalavimais. Nustatytą įmokų planą – tai planą, pagal kurį Bendrovė moka fiksuoto dydžio įmokas į Fondą ir neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo toliau mokėti įmokas, jei Fondas neturi pakankamai turto, kad sumokėtų visas išmokas darbuotojams, susijusias su jų darbu dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos prie darbo užmokesčio sąnaudų.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

Išeitinės kompensacijos

Išeitinės kompensacijos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki įprasto išėjimo į pensiją amžiaus arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išeiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Bendrovė pripažįsta išeitines išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais pagal detalų oficialų darbo santykių nutraukimo planą be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti išeitines išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą iš darbo savo noru. Išeitinės yra diskontuojamos iki dabartinės vertės, taikant rinkos palūkanų normą.

Išmokų įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertinus būsimus pinigų srautus, remiantis ilgalaikių Lietuvos Vyriausybės vertybinių popierių, išreikštų ta pačia valiuta kaip išmokos, ir kurių išmokėjimo laikotarpis panašus į numatomą mokėjimų laikotarpį, palūkanų norma. Aktuarinis pelnas ar nuostoliai iš karto pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2.10. Atsargos

Atsargos apskaitomos žemesniąja savikainos ir grynosios realizacinės vertės dalimi, atėmus apskaitytą pasenusių ir lėtai judančių atsargų vertės sumažėjimą. Grynoji realizacinė vertė yra įvertinta pardavimo kaina, esant įprastinėms verslo sąlygoms, atėmus užbaigimo, rinkodaros ir paskirstymo išlaidas. Atsargų savikainą sudaro įsigijimo kaina, transporto išlaidos bei kitos sąnaudos tiesiogiai susijusios su atsargų įsigijimu. Savikaina apskaičiuojama FIFO metodu. Atsargos, kurios nebegali būti realizuotos, yra nurašomos.

2.11. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai, indėliai einamosiose sąskaitose, kitos trumpalaikės labai likvidžios investicijos, kurių terminas yra mažiau nei trys mėnesiai.

2.12. Paskolos

Skolinimosi sąnaudos, susijusios su paskolomis nekilnojamam turtui, įrengimams ir įrangai įsigyti, pripažįstamos to turto įsigijimo sąnaudų dalimi ir yra atitinkamai pridedamos prie įsigijimo savikainos

Gavimo momentu paskolos apskaitomos gautų lėšų suma, atsižvelgiant į patirtas sandorio sąnaudas. Vėliau paskolos apskaitomos amortizuota savikaina, taikant efektyvios palūkanų normos metodą; bet koks skirtumas tarp gautų lėšų (neįskaitant patirtų sandorio sąnaudų) ir išpirkimo vertės, pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje per skolinimosi laikotarpį.

2.13. Lizingas (finansinė nuoma) ir veiklos nuoma

Nustatymas ar sutartis yra nuomos sutartis yra paremtas informacija sutarties pasirašymo data. Yra vertinama ar sutartis yra susijusi su specifiško turto naudojimu bei ar sutartis suteikia teisę naudoti turtą.

Bendrovė kaip nuomininkas

Finansinė nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda perduodama Bendrovei kaip turto savininkui, yra kapitalizuojama lizingo sutarties pasirašymo metu lizinguojamo turto tikrąja verte ar, jei mažesnė, minimalių lizingo mokėjimų dabartine verte. Lizingo mokėjimai yra paskirstomi tarp finansinių sąnaudų ir lizingo įsipareigojimo dengimo taip, kad būtų palaikoma tolygi palūkanų norma, likusiai mokėjimų daliai. Finansinės sąnaudos yra apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Lizinguojamas nuomojamas turtas yra nudėvimas per trumpesnį laikotarpį iš naudingo tarnavimo laiko ar nuomos laikotarpio, jei nėra reikšmingo įrodymo, kad Bendrovei finansinės nuomos laikotarpio pabaigoje pereis nuomojamo turto nuosavybė.

Veiklos nuomos mokėjimai yra pripažįstami sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tiesiogiai proporcingu metodu per numatytą nuomos laikotarpį.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

Bendrovė kaip nuomotojas

Nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda pasilieka Bendrovei yra laikoma veiklos nuoma. Tiesioginės išlaidos atsiradusios pasirašant veiklos nuomos sutartį yra pridėtos prie nuomojamo turto apskaitinės vertės ir pripažįstamos per finansinės nuomos laikotarpį tuo pačiu metodu kaip ir nuomos pajamos. Neapibrėžtos nuomos pajamos yra pripažįstamos kaip pajamos laikotarpiu kada jos susidarė.

Veiklos nuoma - Bendrovė kaip nuomotojas

Pagal veiklos nuomos sutartis išnuomotas turtas Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje yra apskaitomas pagal turto pobūdį. Pajamos iš veiklos nuomos yra pripažįstamos kaip kitos veiklos pajamos bendrųjų pajamų ataskaitoje, naudojant tiesinį metodą per nuomos laikotarpį. Visos veiklos nuomos nuolaidos yra pripažįstamos naudojant tiesinį metodą per nuomos laikotarpį mažinant nuomos pajamas. Tiesioginės sąnaudos, susidariusios generuojant finansines nuomos pajamas yra įtrauktos į nuomojamo turto apskaitinę vertę.

2.14. Pelno mokesčiai

Ataskaitinių ir praėjusių metų pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinti suma, kuri tikimasi bus atgauta iš arba sumokėta mokesčius administruojančiai institucijai, tai pat patikslinimais, atsižvelgiant į ankstesnius metus. Skaičiuojant pelno mokesčių yra naudojami tokie mokesčio tarifai, kurie galioja finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą.

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro einamųjų metų pelno mokesčio ir atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos. Pelno mokesčio apskaičiavimas remiasi metiniu pelnu, įvertinus atidėtąjį pelno mokesčių. Pelno mokesčiai skaičiuojamas pagal Lietuvos mokesčių įstatymų reikalavimus.

2011 m. Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas buvo 15 proc. (2010 – 15 proc.).

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laiką, išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Atidėtasis pelno mokesčiai pripažįstamas atsižvelgiant į laikinuosius skirtumus tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės ir jų mokesčių bazės grynąją mokesčią įtaką. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra vertinami mokesčių tarifu, kuris, kaip tikimasi, bus taikomas laikotarpiu, kuriame bus realizuojamas turtas ar padengiamas įsipareigojimas, atsižvelgiant į mokesčių tarifus, kurie buvo priimti ar iš esmės priimti ataskaitų sudarymo datai.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje tiek, kiek Bendrovės vadovybė tikisi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje atsižvelgiant į apmokestinamojo pelno prognozes. Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo mokesčio nebus realizuota, ši atidėtojo mokesčio dalis nėra pripažįstama finansinėse ataskaitose.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra užskaitomi tarpusavyje, jei įstatymai leidžia užskaityti tarpusavyje pelno mokesčio sąnaudas su pajamomis bei atidėtieji mokesčiai yra tos pačios įmonės ir susiję su ta pačia mokesčių institucija.

2.15. Dividendai

Dividendai finansinėse ataskaitose apskaitomi tuo laikotarpiu, kai juos patvirtina metinis visuotinis akcininkų susirinkimas.

2.16. Pagrindinis ir sumažintas pelnas, tenkantis vienai akcijai

Vienai akcijai tenkantis pagrindinis pelnas apskaičiuojamas dalijant akcininkams tenkantį grynąjį pelną iš išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidutinio svertinio vidurkio. Tuo atveju, kai akcijų skaičius pasikeičia, tačiau tai neįtakoja ekonominių resursų pasikeitimo, vidutinis svertinis išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidurkis pakoreguojamas proporcingai akcijų skaičiaus pasikeitimui taip, lyg šis pasikeitimas įvyko ankstesniojo pateikiamo laikotarpio pradžioje. Kadangi nėra jokių pelno (nuostolių) vienai akcijai mažinančių instrumentų, vienai akcijai tenkantis pagrindinis ir sumažintas pelnas nesiskiria.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.17. Atidėjiniai

Bendrieji

Atidėjiniai pripažįstami tuomet, kai dėl praeities įvykių Bendrovė turi dabartinį teisinį arba konstruktyvų įsipareigojimą, ir kurių įvykdymui teks išmokėti lėšas bei tokių įsipareigojimų sumą galima patikimai įvertinti. Kai Bendrovė tikisi, kad atidėjinio suma bus atgauta, tokia atgautina suma pripažįstama kaip atskiras turtas, bet tik tada, kai dėl to nekyla abejonų. Atidėjinių sąnaudų sudengtos su atgautiniais atidėjiniais yra apskaitomos pajamų ataskaitoje.

Restruktūrizacijos

Restruktūrizacijos atidėjinys gali būti pripažįstamas tik tuomet kai jis atitinka visus bendrojo atidėjinio kriterijus. Taip pat Bendrovė turi vykdyti detalų ir formalų dalies ar viso verslo planą, įtakojamą vieta ir darbuotojų skaičių, smulkų susijusių sąnaudų paskaičiavimą ir reikalingą laiko periodą. Įtakojami darbuotojai turi turėti realų supratimą, kad restruktūrizacijos planas yra vykdomas ar kad vykdymo procesas pradėtas.

Šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos

Jungtinių tautų organizacijos iniciatyva, 55 šalys sudarė sutartį (Kijoto protokolas) dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų taršos atmosferoje sumažinimo, sukuriant finansines priemones, skirtas sumažinti gamtos taršą šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

Europos Sąjunga patvirtino Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EC, kuri nustato šiltnamio efektą sukeliančių dujų ATL prekybos sistemą Bendrijoje. Remiantis šia sistema, dalyvaujančių šalių vyriausybės yra atsakingos už riboto skaičiaus ATL vietos įmonėms, kurios išmeta šiltnamio efektą sukeliančias dujas, paskirstymą. ATL suteikia teisę išmesti atitinkamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį (2005 m. - 2007 m. vienas ATL suteikia teisę išmesti 1 toną anglies dioksido (CO₂)). ATL yra prekiaujama atviroje rinkoje (vadinamoje klimato biržoje).

ATL iš anksto yra nemokamai paskirstomi laikotarpiams, apimantiems keletą ateinančių metų. Pirmasis laikotarpis prasideda 2005 m. ir baigiasi 2007 m., o kitas laikotarpis prasideda 2008 m. ir baigiasi 2012 m. Nuo 2005 m. projekte dalyvaujančios įmonės yra įpareigtos pranešti kiekvienų kalendorinių metų tikrąjį taršos mastą. Jei suteiktų ATL nepakanka, už kiekvieną viršijančią anglies dioksido toną reikia mokėti 100 eurų baudą (taikoma 2008 m. – 2012 m. laikotarpiui).

Bendrovės gauti ATL yra apskaitomi taikant „grynojo įsipareigojimo“ metodą. Pagal šį metodą Bendrovė ATL apskaito nominaliaja (nuline) verte, kaip tai leidžia TAS 20 „Valstybės dotacijų apskaita ir valstybės paramos pateikimas ataskaitose“. Įsipareigojimai įsigyti papildomus ATL yra pripažįstami jiems atsiradus (pvz. įsipareigojimai yra neapskaitomi remiantis tikėtiniu ateities taršos kiekiu) ir apskaitomi tik tada, kai Bendrovės faktiškai išmestas taršos kiekis viršija turimų ATL kiekį. ATL sąnaudų yra apskaitomos savikainos straipsnyje bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Nupirkti ATL iš trečiųjų šalių yra apskaitomi savikainos metodu, ir laikomi kaip atgautinos teisės, pagal kurias jie yra sudengiami su ATL įsipareigojimu ir pervertinami tikrąja verte, o tikrosios vertės pasikeitimų skirtumas yra apskaitomas pajamų ataskaitoje.

2.18. Pajamų pripažinimas

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pardavimai apskaitomi atėmus PVM ir suteiktas nuolaidas.

Naftos produktų krovos pajamos

Bendrovė pajamas iš krovos pripažįsta, atsižvelgdama į paslaugos atlikimo etapą. Paslaugų įvykdymo lygis yra apskaičiuojamas kaip procentinė išraiška patirtų krovos savikainos išlaidų nuo bendros paslaugų savikainos. Tuo atveju, kai negalima paslaugų sutarties patikimai įvertinti, pajamos yra pripažįstamos tik patirtų sąnaudų dalimi, kurios gali būti kompensuotos.

Prekių pardavimai

Prekių pardavimo pajamos yra pripažįstamos perdavus produkciją ir perleidus riziką pirkėjui, paprastai prekių pristatymo metu.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.19. Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginimo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu, ir jos ateinančiais laikotarpiais neduos pajamų, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

Sąnaudų dydis paprastai įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų suma, neįskaitant PVM. Tais atvejais, kai numatytas ilgas atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą rinkos palūkanų norma.

2.20. Turto vertės sumažėjimas

Finansinis turtas

Objektyviai pagrįstas finansinio turto vertės sumažėjimas vertinamas kiekvieną finansinės būklės ataskaitos datą. Finansinio turto vertė laikoma sumažėjusi, jei yra objektyvių įrodymų, kad po turto pirminio pripažinimo įvyko nuostolingas įvykis, neigiamai paveikęs iš to turto gautinus ateityje pinigų srautus, kurie gali būti patikimai įvertinti.

Kai paaiškėja, kad Bendrovė neatgaus visų suteiktų paskolų ir gautinų sumų pagal sutartus apmokėjimo terminus, finansinio turto, apskaityto amortizuota vertė, vertės sumažėjimo ar blogų gautinų sumų nuostoliai yra pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje. Ankstesniais laikotarpiais pripažinto vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas apskaitomas, kai šių nuostolių sumažėjimas gali būti objektyviai pagrįstas po vertės sumažėjimo apskaitymo atsitikusiais įvykiais. Toks atstatymas apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje. Tačiau padidėjusi apskaitinė vertė yra padidinama tik tiek, kad neviršytų amortizuotos vertės, kuri būtų buvusi, jei vertės sumažėjimas nebūtų buvęs apskaitytas.

Iš pirkėjų gautinų sumų vertės sumažėjimas yra apskaitomas tuomet, kai objektyvios aplinkybės (tokios kaip nemokumo tikimybė ar kliento dideli finansiniai nesklaidumai) parodo, kad Bendrovė negalės susirinkti visų jai priklausančių gautinų sumų pagal sutartyse nurodytas sąlygas. Gautinų sumų vertės sumažėjimas yra apskaitomas naudojant vertės sumažėjimo sąskaitą. Gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra laikomos niekada nebeatgautinomis.

Finansinis turtas, nevertinamas tikrąja verte pelne arba nuostolyje, yra peržiūrimas kiekvieną balanso sudarymo dieną, siekiant nustatyti jo vertės sumažėjimą. Finansinio turto vertė yra sumažėjusi, jei yra objektyvių įrodymų, kad po turto pirminio pripažinimo įvyko nuostolingas įvykis, neigiamai paveikęs iš to turto gautinus ateityje pinigų srautus, kurie gali būti patikimai įvertinti.

Kitas turtas

Kito turto vertės sumažėjimas yra įvertinamas tuomet, kai įvykiai ir aplinkybės parodo, kad turto vertė gali neatsipirkti. Kai apskaitinė vertė viršija turto atsipirkimo vertę, vertės sumažėjimas apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje. Vertės sumažėjimo, apskaityto ankstesniais laikotarpiais, atstatymas apskaitomas, kai yra požymių, kad pripažinti nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo nebeegzistuoja ar reikšmingai sumažėjo. Atstatymas yra apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai.

Bendrovės nefinansinio turto, išskyrus atsargas ir atidėtojo pelno mokesčio turtą, likutinės vertės yra peržiūrimos kiekvieną ataskaitų sudarymo datą, siekiant įvertinti ar yra vertės sumažėjimo požymių. Jei tokie požymiai egzistuoja, yra apskaičiuojama to turto atsiperkamoji vertė.

Turto ar įplaukas kuriančio vieneto atsiperkamoji vertė yra jo naudojimo vertė arba grynoji galimo pardavimo kaina, priklausomai nuo to, kuri yra didesnė. Įvertinant naudojimo vertę, apskaičiuoti būsimieji pinigų srautai yra diskontuojami iki jų dabartinės vertės, taikant ikimokestinę diskonto normą, atspindinčią dabartinės rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką susijusią su tuo turtu.

Vertės sumažėjimo testavimo tikslais, turtas, kurio neįmanoma vertinti atskirai, yra grupuojamas į mažiausią turto grupę, kuriančią pinigų įplaukas tą turtą nepertraukiamai naudojant ir kuri yra nepriklausoma nuo kito turto ar turto grupių kuriamų pinigų srautų („įplaukas kuriantis vienetas, arba JKV“).

2 Apskaitos principai (tęsinys)

Kai turto likutinė vertė viršija jo atsiperkamąją vertę, bendrųjų pajamų ataskaitoje yra apskaitomas vertės sumažėjimo nuostolis. Su ĮKV susiję vertės sumažėjimo nuostoliai yra proporcingai priskiriami turto, priskirto vienetai (vienetų grupei), likutinei vertei sumažinti.

Praėjusiais laikotarpiais pripažintų vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas apskaitomas tuomet, kai yra įrodymų, jog apskaityti turto vertės sumažėjimo nuostoliai nebeegzistuoja arba yra sumažėję. Vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi tiek, kad turto likutinė vertė neviršytų tos likutinės vertės, kuri būtų buvusi nustatyta atėmus nusidėvėjimą ar amortizaciją, jei vertės sumažėjimo nuostoliai nebūtų buvę apskaityti. Atstatymas yra apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai.

2.21. Įvertinimų naudojimas rengiant finansines atskaitas

Rengdama finansinę atskaitomybę pagal TFAS, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, vadovybė turi atlikti skaičiavimus ir įvertinimus prielaidoms, kurios įtakoja apskaitos principų taikymą bei su turto ir įsipareigojimais, pajamomis ir išlaidomis susijusius skaičius. Įvertinimai ir su jais susijusios prielaidos yra pagrįsti istorine patirtimi ir kitais veiksniais, kurie atitinka esamas sąlygas, ir kurių rezultatų pagrindu yra daroma išvada dėl turto ir įsipareigojimų likutinių verčių, apie kurias negalima spręsti iš kitų šaltinių. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo apskaičiavimų.

Įvertinimai ir susijusios prielaidos yra nuolat peržiūrimi ir remiasi istorine patirtimi bei kitais veiksniais, įskaitant ateities įvykių, kurie tikimasis yra pagrįsti esamomis aplinkybėmis, lūkesčiais.

Informacija apie svarbius įvertinimus ir prielaidas, žemiau aptarti išsamiau toliau:

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vertės sumažėjimo nuostoliai

Bendrovė peržiūri ilgalaikio turto likutinės vertės kiekvieną balanso datą tikslu nustatyti, ar yra turto vertės sumažėjimą rodančių požymių. Jei tokie požymiai yra, apskaičiuojama to turto atsiperkamoji vertė. Turto vertės sumažėjimo testavimo tikslais turtas, kuris nepatraukiamo naudojimo procese uždirba grynuosius pinigus ir didžiąją dalimi nepriklauso nuo kito turto ar turto grupių (grynuosius pinigus generuojančių vienetų) generuojamų grynujų pinigų įplaukų, yra sugrupuojama į mažiausią grupę.

Atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip didesnė viena iš dviejų verčių: grynoji realizacinė ir turto naudojimo vertė. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iki jų dabartinės vertės, taikant priešmokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką, susijusią su tuo turto. Turto, kuris savarankiškai neuždirba piniginių įplaukų, atsiperkamoji vertė yra nustatoma pagal pinigus generuojančio vieneto, kuriam šis turtas priklauso, atsiperkamąją vertę.

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai

Bendrovė bent kartą per ketvirtį įvertina gautinų sumų sumažėjimą Bendrovė įvertina, ar yra požymių, rodančių ateities grynujų pinigų srautų, susijusių su gautinų sumų portfeliu, pakankamą sumažėjimą iki bus nustatytas konkrečios gautinos sumos tame portfelyje sumažėjimas.

Įrodymu gali būti informacija, rodanti, kad neigiamai pasikeitė skolų mokėjimo būklė, šalies ar vietovės ekonominės sąlygos, įtakančios Bendrovės gautinas sumas.

Vadovaudamasi istorine nuostolių patirtimi, susijusia su gautinų sumų ar panašia kredito rizika, vadovybė įvertina galimus grynujų pinigų srautus iš debitorių. Metodai ir prielaidos, taikomi vertinant būsimų pinigų srautų tiek sumas, tiek laiką, yra reguliariai peržiūrimi tam, kad sumažinti skirtumus tarp apskaičiuotos ir faktinės nuostolio sumos.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų naudingojo tarnavimo laikotarpiai

Turto naudingojo tarnavimo laikotarpiai yra peržiūrimi kiekvienais metais ir, prireikus, koreguojami, kad atspindėtų likusio naudingojo laikotarpio dabartinį įvertinimą, atsižvelgiant į technologinius pokyčius, turto ekonominį panaudojimą ateityje ir jo fizinę būklę.

Sutarties patikrinimas, ar ji yra nuomos sutartis

Sutarties vykdymo pradžioje Bendrovė nustato, ar sutarties dalykas yra nuoma arba apima ją. Nuoma nustatoma tuomet, kai tenkinami šie kriterijai:

- sutarties įvykdymas priklauso nuo atitinkamo turto ar kelių turto vienetų,
- sutartimi perduodama teisė naudotis turto.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

Sutarties vykdymo pradžioje arba atlikus jos pakartotiną įvertinimą, Bendrovė atskiria mokėjimo sumas ir kitas sumas, kurios nustatytos sutartyje, į įmokas už nuomą ir į kitus mokėjimus, remiantis jų santykinę tikrąja verte. Jei dėl finansinės nuomos Bendrovė nusprendžia, kad mokėjimų neįmanoma patikimai atskirti, tada turtas ir įsipareigojimas apskaitomi suma, lygia susijusio turto tikrajai vertei. Vėliau įsipareigojimo suma yra mažinama atliekant mokėjimus, o patirtos finansinės sąnaudos atitinkamai apskaitomos, taikant Bendrovė papildomą skolinimosi palūkanų normą.

Nustatydamą einamųjų metų pelno mokesčio ir atidėtojo pelno mokesčio dydį Bendrovė atsižvelgia į neapibrėžtų mokesčių poveikį ir į tai, ar nepriklausys papildomi mokesčiai ir palūkanos. Bendrovė tiki, kad jos sukauptos lėšos mokestiniams įsipareigojimams yra pakankamos visiems mokestiniams metams, remiantis jos daugelio faktorių įvertinimu, įskaitant mokesčių įstatymo aiškinimus ir ankstesnę patirtį. Įvertinimas remiasi skaičiavimais ir prielaidomis, ir gali apimti eilę suvokimų apie įvykius ateityje. Gali pasirodyti nauja informacija, verčianti Bendrovę keisti savo sprendimą dėl esamų mokestinių įsipareigojimų atitikimo; tokie mokestinių įsipareigojimų pakeitimai darys poveikį mokestinėms išlaidoms tokio nutarimo priėmimo laikotarpiu.

2.22. Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys išteklių bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.23. Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Bendrovės padėtį finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną (koreguojantys įvykiai), finansinėse ataskaitose yra atspindimi. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai tai yra reikšminga.

2.24. Tarpusavio užskaitos ir palyginamieji skaičiai

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai atskiras Tarpautinis finansinės atskaitomybės standartas reikalauja ar leidžia būtent tokį užskaitymą.

3 Nematerialus turtas

	Programinė įranga
Įsigijimo vertė:	
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	1.125
Įsigijimai	457
Parduotas ir nurašytas turtas	(174)
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	1.408
Įsigijimai	58
Perkėlimai iš nebaigtos statybos	208
Parduotas ir nurašytas turtas	(60)
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	<u>1.614</u>
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas:	
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	1.022
Nusidėvėjimas per metus	165
Parduotas ir nurašytas turtas	(174)
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	1.013
Nusidėvėjimas per metus	196
Parduotas ir nurašytas turtas	(60)
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	<u>1.149</u>
2011 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	<u>465</u>
2010 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	<u>395</u>
2009 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	<u>103</u>

2011 m. Bendrovės ilgalaikiam nematerialiajam turtui priskaičiuota 196 tūkst. litų amortizacijos sąnaudų (2010 m. – 165 tūkst. litų). 192 tūkst. litų amortizacijos sąnaudų yra įtraukta į paslaugų savikainos sąnaudas (2010 m. – 164 tūkst. litų), likusi suma – į veiklos sąnaudas.

4 Ilgalaikis materialusis turtas

	Pastatai ir statiniai	Mašinos, įrenginiai ir įrenginiai	Kitas ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
Įsigijimo vertė:					
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	401.499	320.241	12.014	18.353	752.107
Įsigijimai	-	161	327	7.951	8.439
Nurašytas turtas	(3.129)	(1.111)	(360)	-	(4.600)
Perklasifikavimai iš atsargų	-	7	85	-	92
Perkėlimai iš nebaigtos statybos	7.299	12.843	1.218	(21.360)	-
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	405.669	332.141	13.284	4.944	756.038
Įsigijimai	57	678	146	18.977	19.858
Nurašytas turtas	(1.964)	(3.388)	(297)	(22)	(5.671)
Perklasifikavimai į atsargas	-	-	-	(60)	(60)
Perkėlimai į nematerialųjį turtą	-	-	-	(208)	(208)
Perkėlimai iš nebaigtos statybos	1.910	3.845	105	(6.068)	-
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	405.672	333.276	13.238	17.771	769.957
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas:					
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	146.316	185.801	9.877	-	341.994
Nusidėvėjimas per metus	10.854	10.898	701	-	22.453
Parduotas ir nurašytas turtas	(3.129)	(1.109)	(346)	-	(4.584)
Vertės sumažėjimas per metus	4.209	3.578	539	259	8.585
Perklasifikavimai	-	(85)	85	-	-
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	158.250	199.083	10.856	259	368.448
Nusidėvėjimas per metus	10.988	10.819	779	-	22.586
Parduotas ir nurašytas turtas	(1.964)	(2.789)	(291)	-	(5.044)
Vertės sumažėjimas per metus	-	60	-	-	60
Perklasifikavimai	-	(353)	353	-	-
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	167.274	206.820	11.697	259	386.050
2011 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	238.398	126.456	1.541	17.512	383.907
2010 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	247.419	133.058	2.428	4.685	387.590
2009 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	255.183	134.440	2.137	18.353	410.113

4 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Bendrovė per 2011 metus baigė pirmos geležinkelio estakados antro kelio mazuto išpylimo sistemos (bendra objekto vertė – 4.606 tūkst. litų), šviesių naftos produktų talpyklų (bendra objekto vertė – 1.369 tūkst. litų), priešgaisrinės sistemos automatinės dalies (bendra objekto vertė – 2.352 tūkst. litų) rekonstrukcijas, apskaitos sistemos modernizavimą (bendra objekto vertė - 208 tūkst. litų) ir pradėjo eksploataciją. Bendrovė taip pat baigė mechaninių dirbtuvių remontą, kurio vertė 719 tūkst. litų. Bendrai atlikta darbų už 9.254 tūkst. litų.

2010 m. birželio 10 d. Bendrovė pradėjo investicinį projektą „Angliavandenilių garų utilizavimo įrenginio pirkimas“, kurį įgyvendinus, bus sumažinta tarša aplinkai. 2011 m. rugsėjo 29 d. sudaryta sutartis su užsienio kompanija „John Zink International Luxembourg SARL“ dėl šio įrenginio pirkimo. Įranga turi būti pristatyta per devynis mėnesius nuo sutarties pasirašymo momento. Lygiagrečiai šiuo metu atliekami projektavimo darbai. Bendrovė į šį projektą yra investavusi 809 tūkst. litų. Bendra investicijų suma į „Angliavandenilių garų utilizavimo įrenginio pirkimo“ projektą sudarys apie 7 mln. Lt.

2011 m. birželio 30 d. Bendrovė pasirašė sutartį su vadovaujančiu suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminalo projekto parengimo ir įgyvendinimo patarėju, tarptautine kompanija – Fluor S.A. 2011 m. liepos 27 d. įvykęs neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas pritarė šios sutarties sudarymui. Sutartyje numatyta, jog patarėjas per ketverius metus paruoš projekto techninį planą, padės išsirinkti technologijas, atliks darbus, būtinus gauti privalomus leidimus, spręs projekto saugumo, navigacijos bei kitus su projekto techniniu įgyvendinimu susijusius klausimus. Be to, jis atliks darbus, susijusius su ekonomine dalimi – paruoš terminalo verslo, finansinį modelius bei sukurs terminalo veiklos strategiją. Patarėjas taip pat prižiūrės projekto techninį įgyvendinimą visą laiką – iki 2014 metų pabaigos, kai bus pastatytas terminalas.

2011 m. gruodžio 31 d. suskystintų dujų terminalo projekto įgyvendinimui investuota – 12.180 tūkst. litų, iš kurių pagrindines išlaidas - 8.200 tūkst. litų sudaro avansiniai mokėjimai pagal sutartį, sumokėti vadovaujančiam SGD terminalo projekto parengimo ir įgyvendinimo patarėjui bei teisinės ir kitos tyrimų paslaugos.

SGD terminalo projektą konsultuojančiai Jungtinių Amerikos Valstijų bendrovei „Flour“ pervesta apie ketvirtadalį 4 metų trukmės sutartyje numatytos sumos. Avansiniai mokėjimai atlikti už patarėjo atliktus darbus: parametrų parinkimą, verslo plano ir SGD tiekimo strategiją, finansinį ir ekonominį planą bei projekto valdymą, rizikos ir saugos studiją skirtą priešprojektinių sprendimų ir techninės užduoties projektams rengti. Mokėjimai yra atliekami pagal sutartyje numatytas atliekamas užduotis.

2011 m. Bendrovės ilgalaikiam materialiajam turtui priskaičiuota 22.586 tūkst. litų nusidėvėjimo sąnaudų (2010 m. – 22.453 tūkst. litų). 22.474 tūkst. litų nusidėvėjimo sąnaudų yra įtraukta į pardavimo savikainą (2010 m. – 22.317 tūkst. litų), likusi suma apskaityta veiklos sąnaudose.

Dalis Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2011 m. gruodžio 31 d. lygi 61.431 tūkst. litų, buvo visiškai nusidėvėjusi (52.118 tūkst. litų 2010 m. gruodžio 31 d.) tačiau vis dar naudojama veikloje.

2011 m. Bendrovė peržiūrėjo turimą ilgalaikį turtą ir 60 tūkst. litų vertės turtui, kuris, pasikeitus technologinėms sąlygoms yra nenaudojamas ir nėra tikėtina, kad atneš ekonominę naudą, apskaitė vertės sumažėjimą. 2010 m. Bendrovė ilgalaikiam turtui apskaitė 8.585 tūkst. litų vertės sumažėjimą.

5 Investicijos į asocijuotas įmones

2007 m. gruodžio 19 d. Bendrovė įsigijo 1 proc. tarptautinės vamtzdynų bendrovės Sarmatia akcijų ir nupirko 180 vienetų akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė 500 Lenkijos zlotų. 2010 m. Sarmatia įstatinio kapitalo didinimo metu Bendrovė papildomai įsigijo 100 akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė lygi 500 Lenkijos zlotų. Bendrovė turi teisę skirti vieną valdybos narį Sarmatia valdyme ir tokiu būdu gali daryti reikšmingą įtaką, todėl Bendrovė investiciją apskaitė akcininkų nuosavybės metodu. Sarmatia yra privati įmonė, kuri nėra listinguojama biržoje.

2011 m. balandžio 20 d. Bendrovė įsigijo 33 proc. UAB „Baltpool“ akcijų. Naujai išleistų paprastųjų vardinių akcijų Bendrovė įsigijo 156.627 vienetus, kurių kiekvienos nominali vertė lygi 1 litui. Bendra naujai išleistų akcijų emisijos kaina, įvertinta nepriklausomų vertintojų, buvo lygi 260 001 (dviem šimtams šešiasdešimt tūkstančių ir vienam) litui. Šiuo metu AB „Klaipėdos nafta“ valdo 33 proc. UAB „Baltpool“ akcijų ir jų suteikiamų balsų UAB „Baltpool“ visuotiniame akcininkų susirinkime.

5 Investicijos į asocijuotas įmones (tęsinys)

Žemiau pateiktoje lentelėje pateikiama Bendrovės investicijų į Sarmatia ir Baltpool finansinė informacija 2011 m. gruodžio 31 d.:

	Sarmatia		UAB Baltpool		Iš viso
	2011 m.	2010 m.	2011 m.	2010 m.	2011 m.
Priklausanti asocijuotos įmonės finansinės būklės dalis:					
Ilgalaikis turtas	-	-	99	-	99
Trumpalaikis turtas	5	41	6.027	-	6.032
Ilgalaikiai įsipareigojimai	-	-	3	-	3
Trumpalaikiai įsipareigojimai	-	-	5.701	-	5.701
Grynasis turtas	5	41	422	-	427
Priklausanti asocijuotos įmonės bendrųjų pajamų dalis:					
Pajamos	2	2	609	-	611
(Nuostoliai)	(21)	(9)	(518)	-	(539)
Investicijos balansinė vertė	(18)	(7)	91	-	72

Investicijų į asocijuotas įmones, grynąja verte, suderinimas:

	Investicijų vertė
2010 m. gruodžio 31 d.	41
Įsigijimas per metus	260
Baltpool investicijos padidinimas	91
Baltpool įsigyjimo prestižas	71
Sarmatia investicijos sumažinimas	(36)
2011 m. gruodžio 31 d.	427

6 Atsargos

	2011 m. gruodžio 31 d.	2010 m. gruodžio 31 d.
Atsarginės dalys, statybinės medžiagos ir kitos atsargos	171	316
Naftos produktai, skirti parduoti	1.503	3.782
	1.674	4.098

2011 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 5.979 tūkst. litų atsargų (2010 m. – 5.972 tūkst. litų), kurios buvo nurašytos iki grynos realizacinės vertės. Bendrovė nuvertina atsargas iki grynosios realizacinės vertės kuomet atsargos yra nepanaudojamos ilgiau kaip 6 mėnesiai.

Vertės sumažėjimas daugiausia apskaitytas statybinėms medžiagoms ir atsarginėms dalims, kurios nebuvo panaudotos (1996 – 2005 m.) rekonstrukcijos metu.

2011 m. gruodžio 31 d. atsargų vertės sumažėjimas iki grynosios realizacinės vertės 7 tūkst. litų (2010 m. gruodžio 31 d. – 367 tūkst. litų) apskaitytas veiklos sąnaudose bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2011 m. gruodžio 31 d. Bendrovė rezervuaruose turėjo 143,8 tūkst. tonų atvežtų perkrovai naftos produktų (2010 m. - 79,1 tūkst. tonų). Šie naftos produktai nėra apskaityti Bendrovės finansinėse ataskaitose, jie apskaitomi nebalansinėse sąskaitose, nes Bendrovė neturi nuosavybės teisės į naftos produktus.

Naftos produktai, skirti parduoti, tai energetiniai produktai surinkti valymo įrenginiuose. Per 2011 metus Bendrovė pardavė 3.817 tonas valymo įrenginiuose surinktų tamsių naftos produktų. 2011 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 1.945 tonas iš valymo įrengimų surinktų naftos produktų (2010 m. gruodžio 31 d. – 4.300 tonų).

AB „KLAIPĖDOS NAFTA“ 2011 M. FINANSINĖS ATASKAITOS (tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

7 Iš pirkėjų gautinos sumos

	2011 m. gruodžio 31 d.	2010 m. gruodžio 31 d.
Sumos, gautinos už naftos produktų perkrovimą ir susijusias paslaugas	4.335	4.711
	4.335	4.711

Iš pirkėjų gautinos sumos yra beprocentės ir paprastai jų terminas yra 6 – 15 dienų.

2011 m. gruodžio 31 d. Bendrovės 1.926 tūkst. litų pirkėjų skolų buvo denominuoti eurais (2010 m. – 9 tūkst. litų).

Iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos yra nurašomos, kai vadovybė yra tikra, kad sumos nebus atgautos.

Iš pirkėjų gautinų sumų įsisenėjimo analizė 2011 m. ir 2010 m. gruodžio 31 d. yra tokia:

	Nepradelstos iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos, kurioms neapskaitytas vertės sumažėjimas	Pradelstos iš pirkėjų gautinos sumos, kurioms neapskaitytas vertės sumažėjimas					Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	30 – 59 dienos	60 – 89 dienos	90 – 359 dienos	daugiau nei 360 dienų	
2011 m.	4.223	73	-	-	39	-	4.335
2010 m.	4.710	-	1	-	-	-	4.711
2009 m.	4.920	-	-	6	29	-	4.955

Finansinio turto, kuris nėra pradelstas bei jam nėra suformuotas vertės sumažėjimas, kokybė

Iš pirkėjų gautinų sumų, kurių terminas yra nepradelstas bei joms nėra nustatytas nuvertėjimas, finansinių ataskaitų dieną nėra jokių požymių, jog skolininkai neįvykdys savo mokėjimų įsipareigojimų, nes Bendrovė bendrauja tik su pripažintomis, gerą kredito reitingą turinčiomis trečiosiomis šalimis.

8 Kitos gautinos sumos

	2011 m. gruodžio 31 d.	2010 m. gruodžio 31 d.
Sukauptos pajamos	1.388	633
Gautinas pridėtinės vertės mokestis	715	76
Sukauptos palūkanos už terminuotus indėlius	409	19
Kiti gautini mokesčiai	-	54
Kitos gautinos sumos	66	52
	2.578	834
Atimti: vertės sumažėjimas	(13)	(13)
	2.565	821

Gautinų sumų vertės sumažėjimo pasikeitimas 2011 m. ir 2010 m. buvo įtrauktas į veiklos sąnaudas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

9 Kitas finansinis turtas

	2011 m. gruodžio 31 d.	2010 m. gruodžio 31 d.
Paskolos ir gautinos sumos		
Perimtos reikalavimo teisės Vnesekonom banke	100	100
Paskola UAB „Žavesys“	361	365
Atimti: vertės sumažėjimas	(461)	(465)
Paskolos ir gautinos sumos iš viso	-	-
Investicijos laikomos iki išpirkimo		
Trumpalaikiai terminuoti indėliai	44.174	21.872
Investicijos į Lietuvos Respublikos valstybės vertybinius popierius	61.717	17.391
Investicijos į užsienio valstybių vertybinius popierius	-	1.870
Investicijos į Lietuvos bankų skolos vertybinius popierius	4.476	5.424
Investicijos į užsienio bankų skolos vertybinius popierius	5.412	-
Investicijos laikomos iki išpirkimo iš viso	115.779	46.557
Kitas finansinis turtas iš viso	115.779	46.557
Trumpalaikė dalis	110.427	38.433
Ilgalaikė dalis	5.352	8.124

Kito finansinio turto apskaitinės vertės denominuotos šiomis valiutomis:

Valiuta	2011 m. gruodžio 31 d.	2010 m. gruodžio 31 d.
EUR	38.531	6.628
LTL	77.248	39.929
	115.779	46.557

2003 m. sausio 24 d. AB „Naftos terminalas“ kaip dalį atsiskaitymo už įsigytas akcijas perdavė Bendrovei reikalavimo teisę į 95.266 tūkst. USD (arba 277.243 tūkst. litų) indėlį, esantį likviduotame Vnesekonom banke ir teisę į paskolą, suteiktą UAB „Žavesys“. Teisės likviduotame Vnesekonom banke pirkimo savikaina sudaro 100 tūkst. litų. Bendrovės vadovybės manymu, gautinos sumos pagal perimtas reikalavimo teises yra abejotinos, todėl jos yra apskaitytos savikaina atėmus 100% vertės sumažėjimą.

2010 m. liepos 23 d. Bendrovės valdyba pritarė naujai parengtai Bendrovės laisvų lėšų investicijų politikai, kurioje orientuojamasi į investavimo sandorius su patikimais (ilgalaikio skolinimosi reitingas pagal Fitch A-) bankiniais instrumentais ne tik Lietuvoje, bet ir užsienio šalyse. Investicijų politikoje numatyta prioriteto tvarka lėšas investuoti Lietuvoje ir tik nesant alternatyvos, užsienio valstybėse, taip pat numatyta galimybė investuoti į Lietuvos Vyriausybės vertybinius popierius. Pagal investicijų politiką Bendrovė už 5.352 tūkst. litų (2010 m. – 4.476 tūkst. litų) įsigijo Lietuvos Vyriausybės vertybinių popierių, kurių išpirkimo terminas sueis vėliau nei po vienerių finansinių metų, todėl skolos vertybiniai popieriai priskirti ilgalaikiam finansiniam turtui.

2011 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 44.174 tūkst. litų (2010 m. - 21.872 tūkst. litų) vertės terminuotus indėlius, kurių terminas vidutiniškai sudarė 256 dienas (2010 m. - 198 diena), apskaičiuota vidutinė palūkanų norma 2,04 proc. (2010 m. 1,8 proc.). 2011 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 63.520 tūkst. litų vertės Lietuvos Respublikos valstybės ir užsienio valstybių skolos vertybinius popierius, kurių terminas vidutiniškai sudarė 381 dienas, apskaičiuota vidutinė palūkanų norma 2,67 proc. Bendrovės 9.171 tūkst. litų turimos bankų obligacijos išpirkimo terminas vidutiniškai sudarė 216 dienų, apskaičiuota vidutinė palūkanų norma 3,46 proc.

Maksimali šių investicijų kredito rizika finansinių ataskaitų parengimo dieną buvo lygi skolos vertybinių popierių ir terminuotų indėlių, klasifikuojamų kaip iki išpirkimo laikomos investicijos, tikrajai vertei.

10 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	2011 m. gruodžio 31 d.	2010 m. gruodžio 31 d.
Pinigai banke	5.136	4.067
Trumpalaikiai indėliai	3.044	14.453
Užsienio valstybių skolos vertybiniai popieriai	1.803	7.277
Lietuvos bankų skolos vertybiniai popieriai	-	2.149
Pinigų rinkos fondo investiciniai vienetai	-	1.555
	9.983	29.501

Pinigai banke uždirba kintamas palūkanas, kurios priklauso nuo kiekvienos dienos pinigų likučio sumos. 2011 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 3.044 tūkst. litų (2010 m. – 14.453 tūkst. litų) vertės terminuotus indėlius, kurių terminas vidutiniškai sudarė 38 dienas (2010 m. – 90 dienų), o apskaičiuota palūkanų norma 1,00 proc. (2010 m. – 1,35 proc.). Bendrovė 2011 m. gruodžio 31 d. turėjo 1.803 tūkst. litų (2010 m. – 7.277 tūkst. litų) investicijų į užsienio valstybių skolos vertybinius popierius, kurių terminas vidutiniškai sudarė 72 dienas (2010 m. – 54 dienų), o apskaičiuota palūkanų norma 3,81 proc. (2010 m. – 3,9 proc.).

Pinigų ir pinigų ekvivalentų apskaitinės vertės denominuotos šiomis valiutomis:

Valiuta	2011 m. gruodžio 31 d.	2010 m. gruodžio 31 d.
EUR	5.990	1.774
LTL	3.993	27.727
	9.983	29.501

Pinigų ir pinigų ekvivalentų bei investicijų, laikomų iki išpirkimo, kokybė gali būti įvertinta remiantis „Fitch“ ilgalaikio skolinimosi reitingais:

	2011 m. gruodžio 31 d.	2010 m. gruodžio 31 d.
AA -	17.462	13.872
A +	40.305	14.424
A	-	21.210
A -	1.803	9.147
BBB +	54.511	-
BBB	11.681	17.391
BB	-	3
B	-	11
	125.762	76.058

Maksimali šių investicijų kredito rizika finansinių ataskaitų parengimo dieną buvo lygi pinigų, pinigų ekvivalentų, skolos vertybinių popierių ir terminuotų indėlių, klasifikuojamų kaip iki išpirkimo laikomos investicijos, tikrajai vertei.

11 Rezervai

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, apskaičiuojamo pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, kol rezervas pasiekia 10 proc. įstatinio kapitalo. Kadangi 2011 m. liepos mėn. 27 dieną įvykęs neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas nepatvirtino 2010 m. pelno paskirstymo, į privalomąjį rezervą pervedimas nebuvo padarytas.

Kiti rezervai

Kiti (paskirstytini) rezervai formuojami pagal visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimą dėl pelno paskirstymo. Šie rezervai gali būti naudojami tik visuotinio akcininkų susirinkimo patvirtintiems tikslams. Bendrovėje kiti rezervai daugiausiai formuojami investicijoms.

12 Išmokų darbuotojams įsipareigojimas

2011 m. gruodžio 31 d. Bendrovės vienkartinį išmokų išeinantiems iš Bendrovės darbuotojams, sulaukusiems pensinio amžiaus, bei jubiliejų proga išmokų įsipareigojimas sudarė 785 tūkst. litų (2010 m. – 926 tūkst. litų) kaip pateiktas žemiau:

	<u>Pensijinis įsipareigojimas</u>
2010 m. gruodžio 31 d.	926
Priskaityta per metus	162
Išmokėta per metus	(303)
2011 m. gruodžio 31 d.	785

Pagrindinės prielaidos, taikytos įvertinant Bendrovės ilgalaikį išmokų darbuotojams įsipareigojimą, yra pateiktos žemiau:

	<u>2011 m. gruodžio 31 d.</u>	<u>2010 m. gruodžio 31 d.</u>
Diskonto norma	5,75 %	5,15 %
Darbuotojų kaitos rodiklis	5 %	5 %
Metinis atlyginimų padidėjimas	3 %	3 %

13 Prekybos skolos ir kitos mokėtinos sumos

	<u>2011 m. gruodžio 31 d.</u>	<u>2010 m. gruodžio 31 d.</u>
Mokėtinos sumos už geležinkelio paslaugas	336	1.425
Mokėtinos sumos rangovams	1.204	423
Mokėtinos sumos už žemės nuomą	514	587
Kitos prekybos mokėtinos sumos	2.617	2.134
	4.671	4.569

Prekybos skolos yra beprocentės ir paprastai joms yra nustatomas 30 dienų atsiskaitymo laikotarpis. 2011 m. gruodžio 31 d. Bendrovės 610 tūkst. litų prekybos skolų buvo denominuoti eurais (2010 m. – 5 tūkst. litų).

2011 m. gruodžio 31 d. Bendrovės prekybos skolos geležinkelio paslaugų tiekėjui reikšmingai sumažėjo dėl metų pabaigoje sumažėjusių geležinkelio paslaugų sąnaudų, kurios buvo sąlygotos Bendrovės krovai palankių oro sąlygų.

2011 m. gruodžio 31 d. Bendrovės skolos rangovams reikšmingai padidėjo dėl įrangos pristatymo vykdomam investiciniam projektui „Angliavandenilių garų utilizavimo įrenginio pirkimas“.

14 Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai

2011 m. gruodžio 31 d. Bendrovės su darbo santykiais susijusius įsipareigojimus didžiąja dalimi sudarė 1.317 tūkst. litų atostogų rezervas bei 1.200 tūkst. litų premijos už metinius rezultatus sukaupimas (2010 m. - Bendrovės su darbo santykiais susijusius įsipareigojimus didžiąja dalimi sudarė 1.311 tūkst. litų atostogų rezervas bei 1.200 tūkst. litų premijos už metinius rezultatus sukaupimas).

15 Atidėjiniai

	ATL įsipareigojimas	Restruktūrizavimo įsipareigojimas	Viso
2010 m. sausio 1 d.	-	-	-
Priskaitymas per metus	1.205	547	1.752
Pirktų ATL sudengimas	(473)	-	(473)
2010 m. gruodžio 31 d.	732	547	1.279
Priskaitymas per metus	96	-	96
Panaudotas restruktūrizacijos atidėjinys	-	(547)	(547)
Pirktų ATL sudengimas	(335)	-	(882)
2011 m. gruodžio 31 d.	493	(547)	493
Ilgalaikė dalis	-	-	-
Trumpalaikė dalis	493	-	493

ATL įsipareigojimas yra apskaitomas, kai įvertinamas trūkumas tarp nacionaliniame paskirstymo plane paskirtų apyvartinių taršos leidimų bei faktinės konkrečių metų taršos. Panaudotų ATL kiekis kiekvienais metais yra audituojamas išorinių auditorių.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	Iš viso
Paskirti*	19.691	19.692	19.692	19.691	19.691	98.457
Planuojami sunaudoti	(29.241)	(25.619)	(28.325)	(27.793)	(28.000)	(138.978)
Planuojami įsigyti	-	-	-	-	21.521	21.521
Nupirkti ir sunaudoti	-	-	10.000	-	-	10.000
Nupirkti	-	-	-	9.000	-	9.000

* Nacionaliniame paskirstymo plane paskirti apyvartiniai taršos leidimai.

Restruktūrizacijos atidėjinys

2010 m. gruodžio 31 d. Bendrovė sudarė restruktūrizacijos atidėjinį 547 tūkst. litų. 2011 m. Bendrovė įvykdė darbuotojų struktūros peržiūrą, todėl restruktūrizacijos atidėjinys buvo panaudotas.

16 Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai

	2011 m. gruodžio 31 d.	2010 m. gruodžio 31 d.
Mokėtinas nekilnojamojo turto mokestis	485	649
Sukauptos sąnaudos	437	181
Kita	24	32
	946	862

Kitos mokėtinos sumos yra beprocentės ir vidutiniškai joms yra nustatomas 1 mėnesio atsiskaitymo laikotarpis.

AB „KLAIPĖDOS NAFTA“ 2011 M. FINANSINĖS ATASKAITOS (tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

17 Pardavimo pajamos

	2011 m.	2010 m.
Pajamos už naftos produktų perkrovimo paslaugas	126.266	118.975
Pajamos, pardavus valymo įrenginiuose surinktus tamsius naftos produktus	5.699	-
Pajamos už naftos produktų likučių tvarkymą	5.957	-
Kitos pajamos, susijusios su pakrovimu	3.354	2.745
	141.276	121.720

Bendrovės pajamos išaugo dėl taikomų didesnių krovos tarifų nuo 2010 m. rugsėjo mėnesio atsisakius tarpininkų, 5.957 tūkst. litų gauta už naftos produktų likučių tvarkymą ir 5.699 tūkst. litų gauta už naftos produktų, surinktų Bendrovės valymo įrenginiuose išvalius lįjalinius vandenį, pardavimą.

Kitos pardavimo pajamos susijusios su pakrovimu, apima švartavimosi paslaugas, švaraus vandens pardavimus, įgulos pervežimus ir kitas pajamas, susijusias su pakrovimu.

18 Pardavimo savikaina

	2011 m.	2010 m.
Nusidėvėjimas ir amortizacija	22.474	22.176
Dujos	18.027	14.587
Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	17.365	16.554
Geležinkelio paslaugos	7.465	7.495
Elektra	5.478	5.122
Parduotų atsargų savikaina	3.025	43
Žemės ir krantinių nuoma	2.056	2.350
Nekilnojamo turto mokestis	1.948	2.564
Ilgalaikio turto remontas ir priežiūra	1.758	1.410
Turto draudimas	942	779
ATL sąnaudos	96	1.205
Kita	2.256	2.168
	82.890	76.453

Pardavimo savikainą didino visus metus brangę energetiniai ištekliai – dujos, elektros energija, padidėjusios darbo užmokesčio sąnaudos bei parduotų naftos produktų, surinktų iš Bendrovės valymo įrengimų, apskaityta savikaina.

Darbo užmokesčio sąnaudos padidėjo dėl darbuotojams, kuriems 2011 metais suėjo pensijinis amžius bei pareiškusiems norą nutraukti darbo sutartį, išmokėtų iškeitinių išmokų 655 tūkst. litų, numatytų pagal Bendrovėje galiojančią kolektyvinę sutartį.

19 Veiklos sąnaudos

	2011 m.	2010 m.
Darbo užmokestis, premijos ir socialinis draudimas	3.966	4.111
Turto vertės sumažėjimas	60	8.587
Atidėjiniai	(69)	1.880
Konsultavimo ir teisinės sąnaudos	1.193	728
Parama	360	319
Ilgalaikio turto remontas ir priežiūra	219	21
Nusidėvėjimas ir amortizacija	182	137
Vertybinių popierių tvarkymo sąnaudos	164	90
Ryšų sąnaudos	138	123
Reklamos sąnaudos	102	130
Kita	955	876
	7.270	17.002

2011 m. veiklos sąnaudų sumažėjimą įtakojo atidėjinių sumažėjimas (2010 m. Bendrovė apskaitė 8.585 tūkst. litų ilgalaikio turto vertės sumažėjimą dėl nepasiteisinusių ir vertės nekuriančių ankstesnių metų.)

20 Finansinės ir investicinės veiklos pajamos (sąnaudos) – grynas rezultatas

	2011 m.	2010 m.
Palūkanų pajamos	1.886	1.498
Gauti delspinigiai	95	64
Finansinės veiklos pajamos iš viso	1.981	1.562
(Nuostoliai) dėl valiutos kurso pasikeitimo	(18)	(12)
Kitos finansinės veiklos (sąnaudos)	(15)	(22)
Finansinės veiklos (sąnaudos) iš viso	(33)	(34)
	1.948	1.528

21 Pelno mokestis

	2011 m.	2010 m.
Pelno mokesčio sąnaudų (pajamų) komponentai		
Ataskaitinių metų pelno mokestis	8.732	6.388
Praėjusių metų einamojo pelno mokesčio koregavimas	(105)	(296)
Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos	8.627	6.092
Atidėtojo mokesčio sąnaudos	(636)	(2.438)
Pelno mokesčio sąnaudos, apskaitytos pelno (nuostolių) ataskaitoje	7.991	3.654

2011 m. ir 2010 m. Bendrovės pelno mokesčio sąnaudų ir rezultato iš Bendrovės apmokestinamų pajamų padaugintų iš pelno mokesčio tarifo suderinimas yra pateikiamas žemiau:

	2011 m.	2010 m.
Apskaitytas pelnas prieš apmokestinimą	53.244	29.751
Taikant Bendrovės 15% pelno mokesčio tarifą	7.987	4.283
Praėjusių metų pelno mokesčio koregavimai	(105)	(296)
Pelno mokesčio nemažinančios sąnaudos		
Parama	(54)	(48)
Kitos pelno mokesčio nemažinančios sąnaudos	163	33
Praėjusių metų atidėtojo pelno mokesčio turto	-	(318)
Taikant 13% efektyvų pelno mokesčio tarifą	7.991	3.654

21 Pelno mokestis (tęsinys)

Atidėtasis pelno mokestis susideda iš:

	Finansinės būklės ataskaita		Bendrujų pajamų ataskaita	
	2011 m.	2010 m.	2011 m.	2010 m.
Ilgalaikio turto vertės sumažėjimas	1.098	1.086	(9)	(796)
Pagreitintas nusidėvėjimas mokesčių tikslais	1.017	1.090	72	(18)
Atsargų nurašymas iki realizacinės vertės	897	896	(1)	(45)
Metinių premijų sukaupimas	180	-	(180)	-
ATL sukaupimas	124	181	56	(181)
Ilgalaikių išmokų darbuotojams įsipareigojimas	118	139	21	(139)
Atostogų rezervas	47	47	-	133
Gautinų sumų laikinieji skirtumai mokesčių tikslais	-	232	231	(232)
Restruktūrizacijos rezervas	-	82	82	(82)
Kiti laikinieji skirtumai	-	3	2	(3)
Asocijuotų įmonių nuosavybės metodas	(9)	12	21	(12)
Naftos produktai	(123)	(566)	(442)	198
Ilgalaikio turto investicinė lengvata	(11.058)	(11.547)	(489)	(943)
Atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos/ (pajamos)			(636)	(2.120)
Atidėtas pelno mokesčio turtas/ (įsipareigojimai), gryna verte	(7.709)	(8.345)		

Apskaityti finansinės būklės ataskaitoje kaip pateikta žemiau:

Atidėtojo pelno mokesčio turtas	3.481	3.768
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	(11.190)	(12.113)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas, gryna verte	(7.709)	(8.345)

2011 m. gruodžio 31 d. Bendrovė nepripažino 70 tūkst. litų (2010 m. – 70 tūkst. litų) atidėtojo pelno mokesčio turto, susijusio su gautinų sumų vertės sumažėjimu, nes Bendrovės vadovybė nesitiki pripažinti pelno mokestį mažinančiomis sąnaudomis ateityje. Atidėtojo pelno mokesčio turtas Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje yra užskaitytas tarpusavyje su atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimu, nes jie abu yra susiję su ta pačia mokesčių administravimo institucija.

2011 m. ir 2010 m. gruodžio 31 d. Bendrovė, įvertindama atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimo komponentus, naudojo 15 proc. pelno mokesčio tarifą.

22 Pelnas ir sumažintas pelnas vienai akcijai

Pelnas vienai akcijai apskaičiuojamas dalijant Bendrovės grynąjį pelną iš esamo akcijų skaičiaus. Sumažintas pelnas vienai akcijai yra lygus pelnui vienai akcijai, kadangi Bendrovė neturi potencialių finansinių priemonių, kurios galėtų sumažinti išleistas akcijas. Pelno ir sumažinto pelno apskaičiavimai pateikiami žemiau:

	2011 m.	2010 m.
Akcininkams priskiriamas grynasis pelnas	45.253	26.097
Paprastųjų akcijų svertinis vidurkis (tūkst.)	342.000	342.000
Vienai akcijai tenkantis pelnas (litas)	0,13	0,08

23 Dividendai

	<u>2011 m.</u>	<u>2010 m.</u>
Paskelbti dividendai	-	(16.400)
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (tūkst.)	342.000	342.000
Paskelbti dividendai vienai akcijai (išreikšti litais vienai akcijai)	-	0,048

2011 m. liepos 27 d. įvykęs neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas nepatvirtino 2010 m. pelno paskirstymo ir akcininkams dividendų už 2010 metus neskyrė.

2011 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitos straipsnio „Per vienerius metus mokėtinos sumos ir įsipareigojimai“ eilutėje „Mokėtini dividendai“ apskaitytos likusios neišmokėtos paskelbtų dividendų sumos akcininkams, kurių nepavyko rasti nurodytais adresais. 2011 m. gruodžio mėn. 31 d. likusi neišmokėta ankstesnių finansinių metų dividendų suma – 39 tūkst. litų (2010 m. - 48 tūkst. litų).

24 Finansinis turtas ir įsipareigojimai bei rizikos valdymas

Kredito rizika

Bendrovės prekybos partnerių koncentracija yra pakankamai didelė. Gautinos sumos iš pagrindinio Bendrovės pirkėjo – AB „ORLEN Lietuva“ – 2011 m. gruodžio 31 d. sudarė apie 32 proc. (apie 97 proc. 2010 m. gruodžio 31 d.) visų Bendrovės iš pirkėjų gautinų sumų. Vidutinis mokėjimo terminas šiam klientui yra 10 kalendorinių dienų, tuo tarpu visiems kitiems klientams įprastas mokėjimo terminas yra 5 darbo dienos. Galima Bendrovės klientų kredito rizika kontroliuojama nuolat stebint jų likučius.

Bendrovė taiko priemones, kuriomis siekiama nuolat užtikrinti, kad paslaugos būtų teikiamos patikimiems klientams ir pardavimai neviršytų priimtino kredito rizikos limito.

Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievoles. Didžiausią kredito riziką sudaro kiekvieno finansinio turto vieneto apskaitinė vertė, įskaitant išvestines finansines priemones finansinės būklės ataskaitoje, jeigu tokių yra. Todėl Bendrovės vadovybė mano, jog maksimali rizika yra lygi iš pirkėjų gautinų sumų sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius bei pinigų ir iki išpirkimo laikomų investicijų sumai finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną.

Bendrovė prekiauja tik su pripažintomis trečiosiomis šalimis, todėl užstatas nėra reikalaujamas.

Palūkanų normos rizika

Bendrovės pajamos ir pinigų srautai iš įprastinės veiklos iš esmės yra nepriklausomi nuo palūkanų normų pasikeitimų rinkoje. Bendrovės investicijos laikomos iki išpirkimo yra su fiksuota palūkanų norma.

Likvidumo rizika

Bendrovės politika yra palaikyti pakankamą grynųjų pinigų ir grynųjų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamų kredito instrumentų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus.

Bendrovės likvidumo (trumpalaikio turto iš viso / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) ir skubaus padengimo ((trumpalaikio turto iš viso - atsargos) / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) rodikliai 2011 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 12,32 ir 12,17 – atitinkamai (8,08 ir 7,66 2010 m. gruodžio 31 d).

Bendrovės tikslas palaikyti santykį tarp tęstinio finansavimo ir lankstumo. Bendrovės veikla generuoja pakankamą grynųjų pinigų sumą, todėl pagrindinė vadovybės atsakomybė yra prižiūrėti, kad Bendrovės likvidumo rodiklis būtų artimas arba aukštesnis nei 1. 2011 m. ir 2010 m. Bendrovės likvidumas yra aukštas, nes Bendrovė neturi finansinių įsipareigojimų, o pinigų lėšas kaupia numatytiems strateginiams tikslams įvykdyti.

24 Finansinis turtas ir įsipareigojimai bei rizikos valdymas (tęsinys)

Žemiau pateikta lentelė apibendrina finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2011 m. ir 2010 m. gruodžio 31d. pagal nediskontuotus mokėjimus pagal sutartis.

	Pareikalavus	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	iš viso tūkst. litų
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	-	4.671	-	-	-	4.671
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	-	4.671	-	-	-	4.671
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	-	4.569	-	-	-	4.569
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	-	4.569	-	-	-	4.569
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	-	6.140	-	-	-	6.140
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	-	6.140	-	-	-	6.140

Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Pagrindinis Bendrovės finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos, ilgalaikės ir trumpalaikės skolos.

Tikroji vertė yra apibrėžiama kaip suma, už kurią gali būti apsieista turtu ar paslaugomis arba kuria gali būti užskaitytas tarpusavio įsipareigojimas tarp nesusijusių šalių, kurios ketina pirkti (parduoti) turtą arba užskaityti tarpusavio įsipareigojimą.

Žemiau yra pateiktas visų Bendrovės finansinių instrumentų apskaitinės ir tikrosios vertės palyginimas pagal kategorijas, kurios yra pateiktos finansinėse ataskaitose:

	Apskaitinė vertė			Tikroji vertė		
	2011 m.	2010 m.	2009 m.	2011 m.	2010 m.	2009 m.
Finansinis turtas						
Pinigai	8.180	29.501	41.188	8.180	29.501	41.188
Iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos	4.335	4.711	4.955	4.335	4.711	4.955
Kitas finansinis turtas	117.582	46.557	4.744	117.582	46.557	4.744
Finansiniai įsipareigojimai						
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	4.671	4.569	6.140	4.671	4.569	6.140

Finansinio turto didžiąją dalį sudaro investicijos laikomos iki išpirkimo (9 pastaba).

Tarptautinės vamzdinių bendrovės „Sarmatia“ ir Lietuvos energijų išteklių biržos „Baltpool“ akcijų rinkos kainos negalima patikimai įvertinti, todėl ši investicija yra apskaitoma balansine verte (5 pastaba). Tikrosios vertės taip pat nebuvo įmanoma nustatyti naudojant panašių sandorių informaciją. Bendrovė nenustatinėjo tikrosios investicijos vertės diskontuojant būsimus pinigų srautus iš investicijos, nes būsimieji pinigų srautai nėra patikimai įvertinami.

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti yra naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių iš pirkėjų gautinų sumų, trumpalaikių prekybos skolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.
- Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma vadovaujantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms.

Kapitalo valdymas

Pagrindinis kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad Bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus. Kapitalas apima nuosavą kapitalą, priskirtiną akcininkams.

AB „KLAIPĖDOS NAFTA“ 2011 M. FINANSINĖS ATASKAITOS (tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

24 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas (tęsinys)

Bendrovė koreguoja ir valdo kapitalo struktūrą, atsižvelgiant į ekonominės padėties pasikeitimus ir pagal jos veiklos rizikos pobūdį. Siekiant palaikyti arba pakeisti kapitalo struktūrą, Bendrovė gali pakeisti dividendų išmokėjimą akcininkams, išmokėti kapitalą akcininkams arba išleisti naują akcijų emisiją. 2011 m. ir 2010 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais metais nebuvo padaryta jokių tikslų ar procesų pakeitimų.

Bendrovė privalo palaikyti ne mažesnę nei 50 proc. savo nuosavo kapitalo ir įstatinio kapitalo santykį, kaip to reikalauja LR akcinių bendrovių įstatymas.

Bendrovės veikla finansuojama tik naudojant akcininkų kapitalą. 2011 m. ir 2010 m. Bendrovė neturėjo jokių paskolų.

Veiklos rizika

Veiklos rizika – tai rizika, susijusi su tiesioginiais ar netiesioginiais nuostoliais, atsirandančiais dėl įvairių priežasčių, susijusių su Bendrovės veiklos procesais, personalu, technologija ir infrastruktūra, bei su išoriniais veiksniais (išskyrus kredito, rinkos ir likvidumo rizikas), tokiais kaip teisiniai ir įstatyminiai reikalavimai ir visuotinai priimti įmonių funkcionavimo standartai. Veiklos rizikos atsiranda iš Bendrovės veiklos visumos. Bendrovės tikslas yra valdyti veiklos riziką tam, kad išvengtų finansinių nuostolių ir nepakenkti Bendrovės reputacijai, taikant visapusišką sąnaudų efektyvumą, bei išvengtų kontrolės procedūrų, ribojančių iniciatyvumą ir kūrybingumą.

Už veiklos rizikos kontrolės sukūrimą ir įdiegimą pirmiausia atsako Bendrovės valdymo aukščiausioji grandis. Ši atsakomybė paremta veiklos rizikos valdymo standartais šiose srityse:

- tinkamo pareigybių, įskaitant savarankišką sandorių patvirtinimą, paskirstymo reikalavimai
- sandorių sutikrinimo ir kontrolės reikalavimai
- teisinių ir kitų įstatyminių reikalavimų vykdymas
- kontrolės ir procedūrų dokumentavimas
- veiklos rizikos, su kuria Bendrovė susiduria, sistemingo vertinimo reikalavimai ir kontrolės bei procedūrų adekvatiškumas nustatytoms veiklos rizikoms kontroliuoti
- veiklos nuostolių atskaitomybės ir siūlomų veiksmų jų pašalinimui reikalavimai
- veiksmų, nenumatytiems atvejams valdyti, planai
- mokymas ir profesinis tobulinimasis
- etikos ir veiklos standartai
- rizikos mažinimas, įskaitant draudimą, jei tai efektyvu

25 Nebalansiniai įsipareigojimai ir neapibrėžtumai

Veiklos nuomos neapibrėžtieji įsipareigojimai

Bendrovė yra sudariusi Klaipėdos valstybinio jūrų uosto žemės nuomos sutartį iki 2055 m. Nuomos sąlygose nėra numatyta apribojimų Bendrovės veiklai, susijusiai su dividendais, papildomomis skolomis ar papildoma ilgalaikė nuoma. 2011 m. Bendrovės žemės nuomos sąnaudos sudarė 2.056 tūkst. litų (18 pastaba) (2010 m. - 2.350 tūkst. litų).

Bendra būsimų minimalių nuomos mokėjimų suma:

	2011 m. gruodžio 31 d.	2010 m. gruodžio 31 d.
Per vienerius metus	2.056	2.106
Nuo vienerių iki penkerių metų	10.279	8.424
Po penkerių metų	78.118	82.485
	90.453	93.015

25 **Nebalansiniai įsipareigojimai ir neapibrėžtumai (tęsinys)**

Teisiniai ginčai

2011 m. balandžio 18 d. Bendrovė iš Klaipėdos apygardos teismo gavo pranešimą apie UAB „Naftos grupė“ pateiktą ieškinį prieš Bendrovę dėl tariamai patirtų 17.091 tūkst. litų nuostolių atlyginimo, tariamai UAB „Naftos grupė“ priklausančių ir Bendrovės saugomų naftos produktų perteklių grąžinimo UAB „Naftos grupė“ ir 2004-12-22 Paslaugų teikimo sutarties Nr.12-12-2005 pripažinimo nutraukta dėl tariamai Bendrovės kaltės.

Atlikus 2004-12-22 d. tarp Bendrovės ir UAB „Naftos grupė“ ne rinkos sąlygomis sudarytos paslaugų teikimo sutarties bei jos įtakos Bendrovės veiklos laikotarpiu nuo 2005 m. sausio mėn. iki 2010 m. gegužės mėn. rezultatams, įvertinimą, nustatyta, kad dėl šios sutarties Bendrovė galėjo patirti daugiau nei 40 mln. Lt nuostolių.

2011 m. liepos 5 d. Bendrovė, siekdama išsireikalauti dalį patirtų nuostolių, pateikė priešieškinį UAB „Naftos grupė“. Bendra ieškinio reikalavimo suma – 42,6 mln. Lt.

Šiuo metu byla yra pasirengimo nagrinėti stadijoje. Teismo posėdis nėra paskirtas, Bendrovės vadovybės nuomonė yra, kad Bendrovė tikėtina nepatirs su ieškiniu susijusių papildomų išlaidų, todėl 2011 m. gruodžio 31 d. atidėjinių apskaityti nereikia.

Dėl 2010 m. buvusio ginčo dėl Senosios sutarties dėl terminalo vykdymo įsipareigojimų vykdymo tarp AB „ORLEN Lietuva“ ir Bendrovės 2011 m. gruodžio 29 dieną šalys pasirašė užbaigimo protokolą, pagal kurį susitarė, jog abi šalys neturi ir ateityje neturės jokių pretenzijų dėl šios sutarties vykdymo bei atsisakė viena kitos atžvilgiu visų viena kitai pareikštų pretenzijų.

Garantijos

Bendrovė kaip akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininkas, mokesčių prievolių tinkamo įvykdymo užtikrinimui pagal 2010 m. lapkričio 8 d. su AS „UniCredit Bank“ Lietuvos skyriumi pasirašytą Sutartį dėl garantijos suteikimo Nr.41000507-01 5.000 tūkst. litų sumai yra pateikusi mokėjimo laidavimo raštą Klaipėdos apskrities valstybinei mokesčių inspekcijai. Laidavimo rašto galiojimo terminas 2011 m. buvo pratęstas – iki 2012 m. lapkričio mėn. 11 d.

Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr.469 patvirtintą „Atliekų tvarkymo veiklos nutraukimo plano rengimo, derinimo ir įgyvendinimo tvarka“ reikalavimus Bendrovė iš AB SEB bankas turi garantiją Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentui. Garantija suteikta tik Bendrovės atliekų tvarkymo veiklos nutraukimo plane numatytų priemonių įgyvendinimo užtikrinimui, garantijos suma 1.720 tūkst. litų, galioja iki 2013 m. sausio 12 d.

Už laikotarpį nuo 2006.01.01 iki 2011.12.31 mokesčių inspekcija nėra atlikusi Bendrovės pilno mokesčio patikrinimo. Pagal galiojančius įstatymus mokesčių inspekcija gali bet kuriuo metu patikrinti Įmonės apskaitos registrus ir įrašus už 5 metus, einančius prieš ataskaitinį mokesčių laikotarpį, bei gali apskaičiuoti papildomus mokesčius ir sankcijas. Įmonės vadovybei nėra žinoma apie jokiais aplinkybėmis, dėl kurių Įmonei galėtų būti apskaičiuoti reikšmingi papildomi mokesčių įsipareigojimai.

26 **Susijusių šalių sandoriai**

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus. Bendrovės susijusios šalys ir sandoriai su jomis 2011 m., 2010 m. ir 2009 m. buvo šie:

26 Susijusių šalių sandoriai (tęsinys)

Sandoriai su Lietuvos Respublikos valstybės kontroliuojamomis įmonėmis ir institucijomis

		Pirkimai iš susijusių šalių	Pardavimai susijusioms šalims	Gautinos sumos iš susijusių šalių	Mokėtinos sumos susijusioms šalims
Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos	2011 m.	9.759	-	-	1.775
	2010 m.	8.908	-	130	1.080
	2009 m.	9.072	-	842	2.259
Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	2011 m.	4.762	-	-	11
	2010 m.	5.334	-	-	-
	2009 m.	4.937	-	-	-
VĮ Klaipėdos valstybinio Jūrų uosto direkcija priklausanti Lietuvos Respublikos valstybei atstovaujama susisiekimo ministerijos	2011 m.	2.056	-	-	514
	2010 m.	2.350	-	-	587
	2009 m.	2.350	-	-	-
AB Lietuvos geležinkeliai, priklausanti Lietuvos Respublikos valstybei atstovaujama susisiekimo ministerijos	2011 m.	8.396	-	-	336
	2010 m.	7.845	-	-	1.425
	2009 m.	5.382	-	-	539
AB „Lesto“, priklausanti Lietuvos Respublikos valstybei atstovaujama energetikos ministerijos	2011 m.	2.419	-	-	296
	2010 m.	5.159	-	-	343
	2009 m.	3.773	-	-	-
Kitos susijusio šalys	2011 m.	-	28	3	-
	2010 m.	147	5	35	-
	2009 m.	106	10	47	-
Sandoriai su susijusiomis šalimis iš viso:	2011 m.	27.392	28	3	2.932
	2010 m.	29.743	5	165	3.435
	2009 m.	25.620	10	889	2.798

Vadovybės darbo užmokestis ir kitos išmokos

Bendrovės vadovybe laikomi generalinis direktorius, generalinio direktoriaus pavaduotojas, gamybos direktorius, finansų direktorius, komercijos direktorius ir suskystintų gamtinių dujų terminalo direktorius.

	2011 m. gruodžio 31 d.	2010 m. gruodžio 31 d.
Išmokos, susijusios su darbo santykiais	1.704	1.928
Vadovų skaičius	6	7

Per 2011 m. ir 2010 m. dvylika mėn. Bendrovės vadovybei paskolų, garantijų nebuvo suteikta, nebuvo jokių kitų išmokėtų ar priskaičiuotų sumų ar turto perdavimo.

27 Pobalansiniai įvykiai

2012 sausio 23 d. AB „Klaipėdos nafta“ (toliau – Bendrovė) vykdomame tarptautiniame „Suskystintų gamtinių dujų plaukiojančios saugyklos su dujinimo įrenginiu įsigijimo“ pirkime buvo gauti trijų tiekėjų pasiūlymai. Viešojo pirkimo procedūrą nustatyta tvarka įvertinus gautus pasiūlymus buvo sudaryta pasiūlymų eilė, o ekonomiškai naudingiausias pripažintas norvegų kompanijos „Höegh LNG“ pasiūlymas.

2012 sausio 23 d. Bendrovė pateikė kvietimą „Höegh LNG“ sudaryti viešojo pirkimo sutartį. Bendrovės ir „Höegh LNG“ sutartis dėl suskystintų gamtinių dujų plaukiojančios saugyklos su dujinimo įrenginiu pilna apimtimi įsigalios tik tuomet, jeigu jai pritaras Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.

2012 vasario 7 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą „Dėl nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo 2008-2012 metų plano patvirtinimo“ (toliau – Planas), kuriuo Suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalo projektas buvo įtrauktas į Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo 2008-2012 metų planą.

Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo plane numatoma, jog Bendrovė iki 2014 m. pabaigos įrengs SGD importo terminalą, kurį sudarys plaukiojanti suskystintų gamtinių dujų saugykla su dujinimo technologija, antžemiais terminalo įrenginiais bei jungtimi su gamtinių dujų perdavimo sistema ir (ar) jų technologiniais priklausiniais. Taip pat Plane nurodyta, kad preliminarus Bendrovės SGD projekto įgyvendinimui reikalingų lėšų poreikis yra 532 mln. Lt (tikslus lėšų poreikis paaiškės pasirašius sutartis su pagrindiniais rangovais). Valstybės biudžeto lėšų naudoti nenumatoma. Numatoma, kad pagal Bendrovės įstatų reikalavimus sutartims su pagrindiniais SGD terminalo projekto rangovais turės pritarti visuotinis akcininkų susirinkimas.

Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo plane taip pat numatoma, jog Valstybės įmonė „Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija“, kontroliuojama Susisiekimo ministerijos, išplėtos esamą ir įrengs naują Klaipėdos valstybinio jūrų uosto infrastruktūrą, taip pat atliks kitus uosto plėtros darbus, kurie reikalingi Bendrovės vystomam SGD importo terminalo projektui įgyvendinti. Preliminarus Valstybės įmonės „Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija“ lėšų poreikis – 150 mln. Lt, valstybės biudžeto lėšų naudoti nenumatoma.

2012 vasario 15 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė pritarė nutarimo projektui, kuriame siūloma į Bendrovę investuoti 45,49 mln. litų vertės turtą didinant Bendrovės įstatinį kapitalą.

Lietuvos Respublika, kuriai priklauso 70,63 proc. Bendrovės paprastųjų vardinių akcijų, ketina investuoti į Bendrovę Lietuvos naftos produktų agentūros patikėjimo teise valdomą turtą – Subačiaus kuro bazę, didinant Bendrovės įstatinį kapitalą papildomu įnašu, su sąlyga, kad Bendrovė prisiims įsipareigojimą išnuomoti valstybės įmonei Lietuvos naftos produktų agentūrai turto dalį, reikalingą užtikrinti naftos produktų ir naftos valstybės atsargų kaupimą ir tvarkymą pagal teisės aktų reikalavimus, ne trumpesniam kaip 10 metų terminui.

Įstatinis kapitalas papildomais įnašais būtų padidintas, išleidžiant naujas paprastasias vardines akcijas, kurių kiekviena – 1 lito nominaliosios vertės.

Bendrovė siūlys Bendrovės akcininkams priimti sprendimus, kurie užtikrintų, kad visi Bendrovės akcininkai turėtų galimybę dalyvauti didinant Bendrovės įstatinį kapitalą ir išlaikyti turimą dalį Bendrovės įstatiniame kapitale.

2012 vasario 15 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą „Dėl suskystintų gamtinių dujų terminalo įrengimo“, kuriuo pritariama, kad Bendrovė tęstų SGD projekto įgyvendinimą, bei kuriame:

- LR Energetikos ministerijai pavesta inicijuoti visuotinį Bendrovės akcininkų susirinkimą dėl Bendrovės įstatų pakeitimo, pasiūlant įstatuose įtvirtinti, kad vienas iš Bendrovės veiklos tikslų būtų SGD terminalo įrengimas ir jo parengimas eksploatavimui, ekonomiškai ir racionalus SGD terminalo eksploatavimo užtikrinimas ir (ar) vėlesnis jo perleidimas Lietuvos Respublikos kontroliuojamam gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriui.

- VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija įpareigota išplėtoti esamą ir įrengti naują Klaipėdos valstybinio jūrų uosto infrastruktūrą, tokiu būdu sukuriant prielaidas SGD terminalą įrengti ir pradėti eksploatuoti iki 2014 gruodžio 3 d., bei šią infrastruktūrą perduoti arba suteikti teisę ja naudotis Bendrovei.

2012 vasario 29 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą „Dėl suskystintų gamtinių dujų terminalo būtinosios veiklos užtikrinimo“, kuriuo nutariama:

27 Pobalansiniai įvykiai (tęsinys)

- kad suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminalas būtų įrengtas ir eksploatuojamas laikantis tokių technologinių parametrų, kurie leistų nepertraukiamai užtikrinti SGD terminalo būtinąją veiklą, t.y. SGD terminalo technologinį pajėgumą, reikalingą nuolatos ir efektyviai patenkinti bendrą gamtinių dujų poreikį Lietuvos Respublikoje pagal infrastruktūros standarto N-1 formulę, kuri apibūdina dujų infrastruktūros techninį pajėgumą patenkinti bendrą dujų poreikį nustatytoje formulės taikymo teritorijoje, kai sutrinka vienos didžiausios dujų infrastruktūros veikimas išskirtinai didelio dujų poreikio dieną, kad priimant sprendimus dėl suskystintų gamtinių dujų terminalo būtiniosios veiklos užtikrinimo, būtų numatytos priemonės, garantuojančios terminalo veiklos technologinį ir ekonominį pagrįstumą;

- pavesti LR Energetikos ministerijai parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei Lietuvos Respublikos suskystintųjų gamtinių dujų terminalo įstatymo projektą, kuriame būtų nustatomi SGD terminalo įrengimo Lietuvos Respublikos teritorijoje ir jo veiklos bendruosius principus, reikalavimus ir specialųjį teisinį reglamentavimą, įstatymo projektą pavedama parengti iki 2012 m. kovo 20 d.;

- pavesti LR Energetikos ministerijai teikiamame Lietuvos Respublikos suskystintųjų gamtinių dujų terminalo įstatymo projekte numatyti, kad per SGD terminalą ir dujotiekiais importuojamų gamtinių dujų kiekis (kiekviena iš šių priemonių atskirai) sudarytų ne mažiau kaip 25 proc. viso Lietuvos Respublikoje suvartojamo gamtinių dujų kiekio per metus.

2012 m. kovo 1 d. Bendrovės valdyba nutarė tęsti SGD terminalo projekto vykdymą ir sudaryti suskystintųjų gamtinių dujų plaukiojančios saugyklos su dujinimo įrenginiu (toliau – FSRU) 10 metų nuomos, operavimo ir aptarnavimo (remonto) sutartį su FSRU išpirkimo teise su Bendrovės viešojo pirkimo „Suskystintųjų gamtinių dujų plaukiojančios saugyklos su dujinimo įrenginiu įsigijimas“ laimėtoju „Höegh LNG Ltd.“ numatant, kad FSRU pristatymo į Klaipėdos uostą terminas 2014 m. rugsėjo 1 d. – 2014 m. gruodžio 1 d.

2012 m. kovo 2 d. Bendrovė pasirašė suskystintųjų gamtinių dujų plaukiojančios saugyklos su dujinimo įrenginiu (toliau – FSRU) 10 metų nuomos, operavimo ir aptarnavimo (remonto) sutartį su FSRU išpirkimo teise su Bendrovės viešojo pirkimo „Suskystintųjų gamtinių dujų plaukiojančios saugyklos su dujinimo įrenginiu įsigijimas“ laimėtoju „Höegh LNG Ltd.“, numatant, kad FSRU pristatymo į Klaipėdos uostą terminas 2014 m. rugsėjo 1 d. – 2014 m. gruodžio 1 d., nustatoma fiksuota FSRU nuomos kaina, FSRU operavimo, aptarnavimo (remonto) kaštai atlyginami pagal faktą, tačiau pirmus du metus jie neviršys sutartos sumos, todėl bendri FSRU nuomos ir operavimo kaštai pirmus metus, įskaitant įgulos darbo užmokesčių ir kitus mokesčius, kurie kasmet bus indeksuojami pagal vartotojų kainų indeksą, neviršys 156,2 tūkst. USD (be PVM) už dieną, taip pat numatant, kad Bendrovė FSRU tiekėjui privalės pateikti ne didesnę kaip 50.000 tūkst. USD mokėjimo garantiją, kurios išdavimui užtikrinti Bendrovė garantiją išduodančiam asmeniui turės įkeisti savo turtą (lėšas banko sąskaitose, gautinas sumas).

2012 m. kovo 26 d. įvykusiame Bendrovės neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime buvo pritarta Bendrovės valdybos sprendimui tęsti SGD terminalo projekto vykdymą ir sudaryti sutartį su viešojo pirkimo „Suskystintųjų gamtinių dujų plaukiojančios saugyklos su dujinimo įrenginiu įsigijimas“ laimėtoju ir pakeisti žemiau nurodytus Bendrovės įstatų straipsnius juos išdėstant sekančiai:

– Pagrindiniai Bendrovės veiklos tikslai yra užtikrinti produktyvų ir efektyvų Bendrovės valdomo naftos terminalo, naftos ir jos produktų transportavimo vamzdynų bei kitų įrenginių funkcionavimą, racionaliai naudoti Bendrovės turtą, Bendrovės klientams teikti paslaugas, taip pat vykdyti kitokią veiklą, turint tikslą užtikrinti Bendrovės ir jos akcininkų interesus. Bendrovės veiklos tikslas taip pat yra suskystintų gamtinių dujų terminalo įrengimas ir jo parengimas eksploatavimui, ekonomiško ir racionalaus suskystintų gamtinių dujų terminalo eksploatavimo užtikrinimas ir (ar) vėlesnio jo perdavimas Lietuvos Respublikos kontroliuojamam gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriui.

2012 m. kovo 29 d. Vilniaus apygardos teisme įvyko parengiamasis posėdis byloje pagal ieškovo UAB „Naftos grupė“ ieškinį Bendrovei dėl ieškovo tariamai patirtų 17 mln. Lt nuostolių atlyginimo, ieškovui tariamai priklausančių ir Bendrovės saugomų naftos produktų pertekliaus gražinimo UAB „Naftos grupė“ ir 2004-12-22 paslaugų teikimo sutarties Nr. 12-12-2005 pripažinimo nutraukta dėl tariamai Bendrovės kaltės (apie ieškinio gavimą ir priešieškinio byloje pateikimą Bendrovė pranešė atitinkamai 2011 m. balandžio 20 d. ir 2011 m. liepos 5 d. paskelbdama pranešimus apie esminį įvykį).

Parengiamojo posėdžio metu teismas prie bylos prijungė šalių pateiktus papildomus dokumentus, taip pat įpareigojo jas iki 2012 m. balandžio 30 d. pateikti teismui reikiamus papildomus įrodymus.

Daugiau po balanso sudarymo datos reikšmingų pobalansinių įvykių nebuvo.

Atsakingų asmenų patvirtinimas

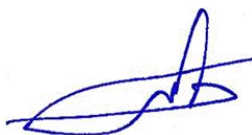
Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsniu ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, mes, AB „Klaipėdos nafta“ generalinis direktorius Rokas Masiulis ir finansų direktorius Mantas Bartuška, patvirtiname, kad mūsų žiniomis aukščiau pateiktos AB „Klaipėdos nafta“ 2011 m. finansinės ataskaitos, parengtos pagal Europos Sąjungoje priimtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, atitinka tikrovę ir teisingai parodo Bendrovės turta, įsipareigojimus, finansinę padėtį, pelną arba nuostolius ir pinigų srautus.

Generalinis direktorius

Rokas Masiulis

Finansų direktorius

Mantas Bartuška

2011 M. METINIS PRANEŠIMAS

Klaipėda
2012 m. balandis

TURINYS

Vadovo pratarinė	44
Ataskaitinis laikotarpis.....	45
Pagrindiniai duomenys apie Bendrovę.....	45
Svarbūs ataskaitinio laikotarpio įvykiai.....	45
Verslo aplinka	48
Rizikos veiksniai.....	48
Aplinkos apsauga.....	50
Finansiniai veiklos rezultatai	50
Veiklos planai ir prognozės	53
Bendrovės įstatinio kapitalo didinimas	54
Bendrovės valdymas.....	55
Darbuotojai	59
Bendrovės socialinė atsakomybė.....	60
Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie finansinę atskaitomybę	60
Kita informacija	60
Atsakingų asmenų patvirtinimas	61
Valdymo kodekso laikymosi atskleidimas	62

AB „KLAIPĖDOS NAFTA“ VADOVO PRATARMĖ

2011 metai Bendrovės istorijoje - rekordiniai metai.

Bendrovė per 2011 metus uždirbo 45,3 mln. litų grynojo pelno, atitinkamai 73 proc. daugiau, nei per tą patį laikotarpį praėjusiais metais (26,1 mln. litų). Tai geriausias grynojo pelno rezultatas Bendrovės istorijoje.

Dar 2010 metais pradėti vykdyti Bendrovėje veiklos valdymo pakeitimai davė rezultatus ir parodė Bendrovės tikrąjį potencialą. Didžiausią pelną per Bendrovės istoriją pasiekti padėjo buvusių tarpininkų atsisakymas, krovos sutarčių komercinių sąlygų pagerinimas, išvystyta nauja naftos produktų likučių tvarkymo veikla bei vienkartinis tamsiųjų naftos produktų, surinktų valymo įrenginiuose, pardavimas.

2011 metų rezultatai parodė, jog ir valstybės kontroliuojamos įmonės gali dirbti efektyviai ir sėkmingai, jei laikomasi aukščiausio skaidrumo ir nepriklausomumo standartų. Sieksime, kad aukšto pelningumo rodikliai būtų išlaikyti ir 2012 metais.

Šalia sėkmingos tiesioginės veiklos Bendrovė 2011 metais žengė reikšmingus žingsnius suskystintų gamtinių dujų terminalo projekto įgyvendinimo kelyje: parengtas suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminalo projekto įgyvendinimo planas, atliktas SPAV (strateginio poveikio aplinkai vertinimas), pradėtas SGD laivo – talpyklos įsigijimo konkursas, kuris sėkmingai užbaigtas 2012 m. kovo 2 d., pasirašius 10-ies metų nuomos su

išpirkimo galimybe sutartį su norvegų kompanija „Höegh LNG Ltd“. Laivo-talpyklos įsigijimas yra vienas svarbiausių darbų įgyvendinant SGD projektą. Manau, kad šio projekto vykdymas suteikia naujas verslo galimybes Bendrovei, kaip ir nemažą atsakomybę už sėkmingą projekto įgyvendinimą.

Naftos terminalo veikloje 2012-ieji metai Bendrovei bus naujų iššūkių metai. Tęsiama reikšminga investicinė programa, kuri padės prisitaikyti prie besikeičiančių rinkos sąlygų, atvers didesnes galimybes aptarnaujant didėjančius šviesiųjų naftos produktų srautus, efektyviau konkuruoti su kitais terminalais. Nemažos investicijos bus skirtos ir gamtos apsaugai, naftos produktų kvapų utilizavimui. Bendrovė ir toliau sieks būti socialiai atsakinga įmone, prisidedančia prie Klaipėdos miestui svarbių klausimų sprendimų.

Tikiu, jog Bendrovė įveiks 2012-ųjų metų keliamus iššūkius, didindama veiklos efektyvumą, stiprindama konkurencines pozicijas bei prisidedama prie iškeltų Lietuvos energetikos strateginių tikslų įgyvendinimo.

AB „Klaipėdos nafta“ generalinis direktorius

Rokas Masiulis

ATASKAITINIS LAIKOTARPIS

Šis 2011 m. metinis pranešimas parengtas už laikotarpį nuo 2011 m. sausio 1 d. iki 2011 m. gruodžio 31 d. Pranešime akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ vadinama Bendrove.

PAGRINDINIAI DUOMENYS APIE BENDROVĘ

Bendrovės pavadinimas:	Akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“
Teisinė forma:	Akcinė bendrovė
Įstatinis kapitalas:	342.000.000 litų
Įregistravimo data ir vieta:	1994 m. rugsėjo 27 d., Valstybės įmonė Registrų centras
Bendrovės kodas:	110648893
Buveinės adresas:	Burių g. 19, 91003 Klaipėda
Bendrovės registras:	Valstybės įmonė Registrų centras
Telefonų numeriai:	+370 46 391772
Fakso numeriai:	+370 46 311399
Elektroninio pašto adresas:	info@oil.lt
Internetinis puslapis:	www.oil.lt

Bendrovė yra vienas didžiausių naftos ir naftos produktų terminalų Baltijos šalių naftos krovinių tranzito paslaugų rinkoje. Terminalo paskirtis yra perpilti iš geležinkelio cisternų į laivus eksportuojamus naftos produktus, kurie yra tiekiami iš Lietuvos, Rusijos, Baltarusijos ir kitų šalių. Taip pat Bendrovė suteikia galimybę aprūpinti Lietuvą importuojamais naftos produktais, kurie į Klaipėdos uostą atgabenami laivais.

Bendrovė teikia šias paslaugas:

- perpila žaliavinę naftą ir naftos produktus iš geležinkelio cisternų į tanklaivius
- priima žaliavinę naftą ir naftos produktus iš tanklaivių į geležinkelio cisternas ir autocisternas
- laikinai saugo (kaupia) žaliavinę naftą ir naftos produktus
- priima naftos produktais užterštą vandenį iš laivų
- švartuoja laivus
- nustato naftos produktų kokybės parametrus
- į naftos produktus įveda cheminius priedus
- aprūpina laivus kuru ir vandeniu

Bendrovės misija - būti patikimu Lietuvos ir aplinkinių šalių naftos produktų importo ir eksporto terminalu ir sudaryti galimybę regiono naftos perdirbimo gamykloms nenutrūkstamai eksportuoti savo produkciją tanklaiviais į Vakarų Europą bei tolimesnes rinkas per Bendrovės terminalą.

Bendrovės vizija – būti finansiškai tvariu naftos krovos terminalu ir laiku investuoti į iniciatyvas, didinsiančias ekonominę grąžą investuotojams.

Bendrovė yra strateginė Lietuvos energetikos sektoriaus įmonė. Esant poreikiui, Bendrovė garantuoja galimybę į Lietuvą importuoti naftos produktus. 2012 m. vasario mėn. Lietuvos Respublikos Vyriausybė pavedė Bendrovei iki 2014 m. pabaigos įgyvendinti Lietuvos energetikai reikšmingą strateginį suskystintų gamtinių dujų terminalo projektą.

SVARBŪS ATASKAITINIO LAIKOTARPIO ĮVYKIAI

2011 m. svarbiausi reglamentuojamos informacijos pranešimai, išskyrus pranešimus apie metinius ir tarpinius rezultatus:

- **sausio 28 d.** Bendrovės vadovas pasirašė veiklos Audito komitete sutartis su Klaipėdos laisvosios ekonominės zonos valdymo bendrovės direktoriumi Eimantu Kiudulu, UAB „Deloitte Lietuva“ projektų vadovu Simonu Rimašausku ir „Swedbank Life Insurance“ SE valdybos nariu ir pirmininku Mindaugu Jusiumi. Audito komiteto narius išrinko Bendrovės Stebėtojų taryba;
- **sausio 31 d.** Bendrovė „Suskystintų gamtinių dujų terminalo projekto parengimo ir įgyvendinimo vadovaujančio patarėjo paslaugų pirkimo“ konkursui gavo 12 paraiškų dalyvauti skelbiamų derybų kvalifikacijos patikrinime ir kvalifikacinėje atrankoje;
- **kovo 4 d.** Bendrovės valdybos posėdyje buvo nutarta kreiptis į Lietuvos perdavimo sistemos operatorių AB „Litgrid“, valdančią 100 proc. Lietuvos elektros energijos rinkos, prašant leisti įsigyti 33 proc. operatoriaus UAB „Baltpool“, kurios planuose - 2011 m. plėtoti ir antrinę dujų biržą, akcijų. Valdybos sprendimu Bendrovei, įgyvendinančiai suskystintų gamtinių dujų terminalo projektą, būtų tikslinga dalyvauti gamtinių dujų biržos kūrimo Lietuvoje procesuose. Už 156.627 vienetus UAB „Baltpool“ paprastųjų vardinių 1 Lt (vieno lito) nominalios vertės akcijų 2011 m. gegužės 24 d. Bendrovė sumokėjo 260.001 Lt, atsižvelgiant į nepriklausomų vertintojų naujai išleistų akcijų emisijos kainos įvertinimą;
- **balandžio 18 d.** Bendrovė iš Klaipėdos apygardos teismo gavo pranešimą apie buvusio tarpininko UAB „Naftos grupė“ pateiktą ieškinį prieš Bendrovę dėl tariamai patirtų 17.091 tūkst. litų nuostolių atlyginimo, tariamai UAB

„Naftos grupė“ priklausančių ir Bendrovės saugomų naftos produktų perteklių grąžinimo UAB „Naftos grupė“ ir 2004-12-22 Paslaugų teikimo sutarties Nr.12-12-2005 pripažinimo nutraukta dėl tariamai Bendrovės kaltės;

- **balandžio 28 d.** įvykęs Bendrovės visuotinis eilinis susirinkimas Bendrovės valdybai patikslinimui grąžino 2010 m. metinių finansinių ataskaitų rinkinį, atsižvelgiant į naujai paaiškėjusias aplinkybes, dėl UAB „Naftos grupė“ ieškinio (žr. pastabą aukščiau), galinčias turėti įtakos Bendrovės finansinei padėčiai ir dėl tos pačios priežasties atidėjo sprendimo priėmimą dėl Bendrovės 2010 m. pelno (nuostolių) paskirstymo;
- **gegužės 11 d.** Bendrovė Lietuvos Respublikos ambasadoje Jungtinėse Amerikos Valstijose su JAV energetikos kompanija „Cheniere“ pasirašė ketinimų protokolą dėl galimybės ateityje tiekti Bendrovei suskystintas gamtines dujas;
- **birželio 26 d.** Bendrovė su Ispanijos dujų tiekimo kompanija „Gas Natural Fenosa“ pasirašė ketinimų protokolą dėl galimybės ateityje tiekti Bendrovei suskystintas gamtines dujas;
- **birželio 30 d.** Bendrovė pasirašė sutartį su vadovujančiu suskystintų gamtinių dujų terminalo projekto parengimo ir įgyvendinimo patarėju, tarptautine kompanija – Fluor S.A. 2011 m. liepos 27 d. įvykęs neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas pritarė šios sutarties sudarymui. Sutartyje numatyta, jog patarėjas per ketverius metus paruoš projekto techninį planą, padės išsirinkti technologijas, atliks darbus, būtinus gauti privalomus leidimus, spręs projekto saugumo, navigacijos bei kitus su projekto techniniu įgyvendinimu susijusius klausimus. Be to, jis atliks darbus, susijusius su ekonomine dalimi – paruoš terminalo verslo, finansinį modelius bei sukurs terminalo veiklos strategiją. Konsultantas taip pat prižiūrės projekto techninį įgyvendinimą visą laiką – iki 2014 metų pabaigos, kai bus pastatytas terminalas;
- **liepos 5 d.** Bendrovė pateikė priešieškinį UAB „Naftos grupė“. Bendra ieškinio reikalavimo suma – 42,6 mln. Lt. Atlikus 2004 m. gruodžio 22 d. tarp Bendrovės ir UAB „Naftos grupė“ ne rinkos sąlygomis sudarytos paslaugų teikimo sutarties bei jos įtakos Bendrovės veiklos laikotarpiui nuo 2005 m. sausio mėn. iki 2010 m. gegužės mėn. rezultatams, įvertinimą, nustatyta, kad dėl šios sutarties Bendrovė galėjo patirti daugiau nei 40 mln. Lt nuostolių. UAB „Naftos grupė“ buvo suteiktos išskirtinės teisės vakuuminio gazolio perkrovimui Bendrovėje;
- **liepos 27 d.** įvykęs neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas pritarė sutarties sudarymui su vadovujančiu suskystintų gamtinių dujų terminalo projekto parengimo ir įgyvendinimo patarėju, tarptautine kompanija – Fluor S.A. bei nepatvirtino 2010 m. finansinių metų pelno paskirstymo ir akcininkams dividendų už 2010 metus neskyrė;
- **rugsėjo 12 d.** Bendrovė pasirašė paslaugų teikimo sutartį su antrine Baltarusijos naftos kompanijos bendrove UAB „Transchema“ dėl Baltarusijos naftos perdirbimo įmonių pagaminto mazuto perkrovos 2011–2012 metams. Sutartis sudaryta vieneriems metams. Pagal sutartį Bendrovė perkraus apie 2,5 mln. tonų mazuto;
- **rugsėjo 13 d.** iš Bendrovės valdybos pirmininko ir valdybos nario pareigų atsistatydino Romas Švedas;
- **rugsėjo 16 d.** Bendrovės valdyba pritarė viešojo pirkimo procedūros dėl suskystintų gamtinių dujų plaukiojančios saugyklos su dujinimo įrenginiu įsigijimo inicijavimui. Bendrovė pradėjo viešojo pirkimo procedūras šiam pirkimui organizuoti;
- **rugsėjo 22 d.** Bendrovė paskelbė, kad UAB Koncernas „Achemos grupė“ įsigijo virš 10 proc. Bendrovės įstatinio kapitalo akcijų;
- **spalio 24 d.** Bendrovės valdybos pirmininku išrinktas Arvydas Darulis – LR Energetikos ministerijos energetikos viceministras;
- **spalio 24 d.** stebėtojų taryba iš valdybos narių pareigų atšaukė Virgilijų Poderį bei Kęstutį Žilėną bei išrinko naujus valdybos narius: Mindaugą Jusių, Rytį Ambrazevičių ir Ingą Černiuk – Energetikos ministerijos Teisės skyriaus vedėją. Pažymėtina, jog Bendrovė, kurios pagrindinis akcininkas yra valstybė, tapo viena pirmųjų bendrovių, įtraukianti į Bendrovės valdybos narių sudėtį – nepriklausomus narius: AB „Swedbank Life Insurance“ SE valdybos narį ir pirmininką Mindaugą Jusių ir UAB „Omnitel“ viceprezidentą Rytį Ambrazevičių;
- **lapkričio 9 d.** Bendrovė pasirašė su „Somitekno Ltd“ naftos produktų krovos paslaugų teikimo ilgalaikę sutartį. Vadovaujantis šia sutartimi, šalis susitarė dėl naftos produktų perkrovos per Bendrovės terminalą apimčių, kurios sudaro apie 15 % viso terminalo pajėgumų. Šia sutartimi Bendrovė užbaigė perkrovos apimčių portfelio formavimą 2012 metų sezonui;
- **gruodžio 1 d.** valdyba patvirtino ilgalaikę naftos produktų krovos sutartį tarp Bendrovės ir AB „Orlen Lietuva“, kuri galios iki 2024 metų pabaigos. Pagal sutartį Bendrovė teiks pagrindinių naftos produktų t.y. mazuto, benzino ir dyzelino krovos paslaugas, kurių apimtys nesikeis nuo dabartinių. Sutartis sudaryta lygiateisiškumo principu, įvertinant abiejų šalių poreikius;
- **gruodžio 19 d.** Bendrovė ir AB „Lietuvos energija“ pasirašė preliminarą sutartį, kuri tapo pirmuoju žingsniu tariantis dėl dujų pirkimo iš būsimojo SGD terminalo apimčių ir sąlygų. Terminalo projekto įgyvendinimo laikotarpiu sutarties dalyviai įsipareigojo keistis informacija ir tikslinti pagrindinei sutarčiai pasirašyti reikalingus duomenis. Sutartis taip pat numato, kad SGD terminalo pajėgumas leis užtikrinti visą AB „Lietuvos energija“ reikalingą dujų kiekį. Pagrindinėje sutartyje, kurią numatoma pasirašyti iki 2012 m. gruodžio 31 d., šalis patikslins dujų kiekį, tiekimo sąlygas, kainos nustatymo principus, atsakomybių paskirstymą. SGD terminalas Klaipėdos jūrų ošte turėtų pradėti veikti iki 2014 metų pabaigos.

Svarbūs įvykiai, įvykę po finansinių metų pabaigos:

- **2012 m. sausio 23 d.** Bendrovės vykdomame tarptautiniame „Suskystintų gamtinių dujų plaukiojančios saugyklos su dujinimo įrenginiu įsigijimo“ pirkime viešojo pirkimo procedūrą nustatyta tvarka ekonomiškai naudingiausia

pripažino norvegų kompanijos „Höegh LNG Ltd.“ pasiūlymą. Iš viso buvo gauti trijų tiekėjų pasiūlymai. Bendrovės ir „Höegh LNG Ltd.“ sutartis dėl suskystintų gamtinių dujų plaukiojančios saugyklos su dujinimo įrenginiu pilna apimtimi įsigalios tik tuomet, jeigu jai pritars Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas;

- **2012 m. vasario 7 d.** Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą Nr.175 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausybės 2007 m. gruodžio 27 d. nutarimo Nr.1442 „Dėl nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo 2008-2012 metų plano patvirtinimo“ papildymo“, kuriuo suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalo projektas buvo įtrauktas į Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo 2008-2012 metų planą.

Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo plane numatoma, jog Bendrovė iki 2014 m. pabaigos įrengs SGD importo terminalą, kurį sudarys plaukiojanti suskystintų gamtinių dujų saugykla su dujinimo technologija, antžeminiais terminalo įrenginiais bei jungtimi su gamtinių dujų perdavimo sistema ir (ar) jų technologiniais priklausiniais. Taip pat Plane nurodyta, kad preliminarus Bendrovės SGD projekto įgyvendinimui reikalingų lėšų poreikis yra 532 mln. Lt (tikslus lėšų poreikis paaiškės pasirašius sutartis su pagrindiniais rangovais). Valstybės biudžeto lėšų naudoti nenumatoma. Numatoma, kad pagal Bendrovės įstatų reikalavimus sutartims su pagrindiniais SGD terminalo projekto rangovais turės pritarti visuotinis akcininkų susirinkimas.

Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo plane taip pat numatoma, jog Valstybės įmonė „Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija“, kontroliuojama Susisiekimo ministerijos, išplėtos esamą ir įrengs naują Klaipėdos valstybinio jūrų uosto infrastruktūrą, taip pat atliks kitus uosto plėtros darbus, kurie reikalingi Bendrovės vystomam SGD importo terminalo projektui įgyvendinti. Preliminarus Valstybės įmonės „Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija“ lėšų poreikis – 150 mln. Lt, valstybės biudžeto lėšų naudoti nenumatoma;

- **2012 m. vasario 15 d.** Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu Nr.199 „Dėl suskystintų gamtinių dujų terminalo įrengimo“ pritarė, kad Bendrovė tęstų SGD terminalo projekto įgyvendinimą. Vyriausybė šiuo nutarimu pavedė LR energetikos ministerijai inicijuoti visuotinį Bendrovės akcininkų susirinkimą dėl Bendrovės įstatų pakeitimo, pasiūlant įstatuose įtvirtinti, kad vienas iš Bendrovės veiklos tikslų būtų SGD terminalo įrengimas ir jo parengimas eksploatavimui, ekonomišką ir racionalų SGD terminalo eksploataavimo užtikrinimas ir (ar) vėlesnis jo perleidimas Lietuvos Respublikos kontroliuojamam gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriui.

VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija įpareigota išplėtoti esamą ir įrengti naują Klaipėdos valstybinio jūrų uosto infrastruktūrą, tokiu būdu sukuriant prielaidas SGD terminalą įrengti ir pradėti eksploatuoti iki 2014 m. gruodžio 3 d., bei šią infrastruktūrą perduoti arba suteikti teisę ja naudotis Bendrovei;

- **2012 m. vasario 15 d.** Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu Nr.204 „Dėl valstybės turto investavimo ir AB „Klaipėdos nafta“ įstatinio kapitalo didinimo“ pritarė, kad į Bendrovę būtų investuotas 45,49 mln. litų vertės turtas didinant Bendrovės įstatinį kapitalą.

Lietuvos Respublika, kuriai priklauso 70,63 proc. Bendrovės paprastųjų vardinių akcijų, ketina investuoti į Bendrovę Lietuvos naftos produktų agentūros patikėjimo teise valdomą turtą – Subačiaus kuro bazę, didinant Bendrovės įstatinį kapitalą papildomu įnašu, su sąlyga, kad Bendrovė prisiims įsipareigojimą išnuomoti valstybės įmonei Lietuvos naftos produktų agentūrai turto dalį, reikalingą užtikrinti naftos produktų ir naftos valstybės atsargų kaupimą ir tvarkymą pagal teisės aktų reikalavimus ne trumpesiam kaip 10 metų terminui. Numatoma, kad įstatinis kapitalas bus padidintas papildomais įnašais, išleidžiant naujas paprastasias vardines akcijas, kurių kiekviena – 1 lito nominaliosios vertės;

- **2012 m. kovo 1 d.** Bendrovės valdyba nutarė tęsti SGD terminalo projekto vykdymą ir sudaryti suskystintų gamtinių dujų plaukiojančios saugyklos su dujinimo įrenginiu (toliau – FSRU) 10 metų nuomos, operavimo ir aptarnavimo (remonto) sutartį su FSRU išpirkimo teise su Bendrovės viešojo pirkimo „Suskystintų gamtinių dujų plaukiojančios saugyklos su dujinimo įrenginiu įsigijimas“ laimėtoju „Höegh LNG Ltd.“ numatant, kad FSRU pristatymo į Klaipėdos uostą terminas 2014 m. rugsėjo 1 d. – 2014 m. gruodžio 1 d., nustatoma fiksuota FSRU nuomos kaina, FSRU operavimo, aptarnavimo (remonto) kaštai atlyginami pagal faktą, tačiau pirmuosius dvejus metus jie neviršys sutartos sumos, todėl bendri FSRU nuomos ir operavimo kaštai pirmuosius metus, įskaitant įgulos darbo užmokesčių ir kitus mokesčius, kurie kasmet bus indeksuojami pagal vartotojų kainų indeksą, neviršys 156,2 tūkst. USD (be PVM) už dieną, taip pat numatant, kad Bendrovė FSRU tiekėjui privalės pateikti ne didesnę kaip 50 mln. USD mokėjimo garantiją, kurios išdavimui užtikrinti Bendrovė garantiją išduodančiam asmeniui turės įkeisti savo turtą (lėšas banko sąskaitose, gautinas sumas). Šis valdybos sprendimas įsigalios jį patvirtinus Bendrovės akcininkų susirinkime;
- **2012 m. kovo 2 d.** Bendrovė pasirašė suskystintų gamtinių dujų plaukiojančios saugyklos su dujinimo įrenginiu (toliau – FSRU) 10 metų nuomos, operavimo ir aptarnavimo (remonto) sutartį su FSRU išpirkimo teise su viešojo pirkimo „Suskystintų gamtinių dujų plaukiojančios saugyklos su dujinimo įrenginiu įsigijimas“ laimėtoju „Höegh LNG Ltd.“. Ši sutartis įsigalios ją patvirtinus Bendrovės akcininkų susirinkime;
- **2012 m. kovo 26 d.** įvykęs neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas priėmė šiuos sprendimus:

1. Pritarti Bendrovės valdybos sprendimui tęsti SGD terminalo projekto vykdymą ir sudaryti suskystintų gamtinių dujų plaukiojančios saugyklos su dujinimo įrenginiu (toliau – FSRU) 10 metų nuomos, operavimo ir aptarnavimo (remonto) sutartį su FSRU išpirkimo teise su Bendrovės viešojo pirkimo „Suskystintų gamtinių dujų plaukiojančios saugyklos su dujinimo įrenginiu įsigijimas“ laimėtoju „Höegh LNG Ltd.“ numatant, kad FSRU pristatymo į Klaipėdos uostą terminas 2014 m. rugsėjo 1 d. – 2014 m. gruodžio 1 d., nustatoma fiksuota FSRU nuomos kaina, FSRU operavimo, aptarnavimo (remonto) kaštai atlyginami pagal faktą, tačiau pirmuosius dvejus metus jie neviršys sutartos sumos, todėl bendri FSRU nuomos ir operavimo kaštai pirmuosius metus, įskaitant įgulos darbo užmokesčių ir kitus mokesčius, kurie kasmet bus indeksuojami pagal vartotojų kainų indeksą, neviršys 156,2 tūkst. USD (be PVM) už dieną, taip pat numatant, kad Bendrovė FSRU tiekėjui privalės pateikti ne didesnę kaip 50 mln. USD

mokėjimo garantiją, kurios išdavimui užtikrinti Bendrovė garantiją išduodančiam asmeniui turės įkeisti savo turtą (lešas banko sąskaitose, gautinas sumas).

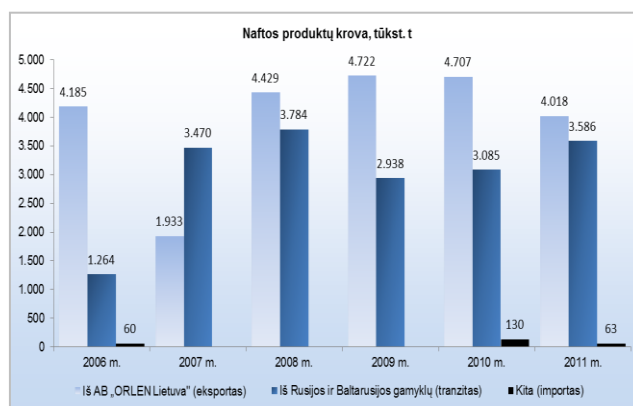
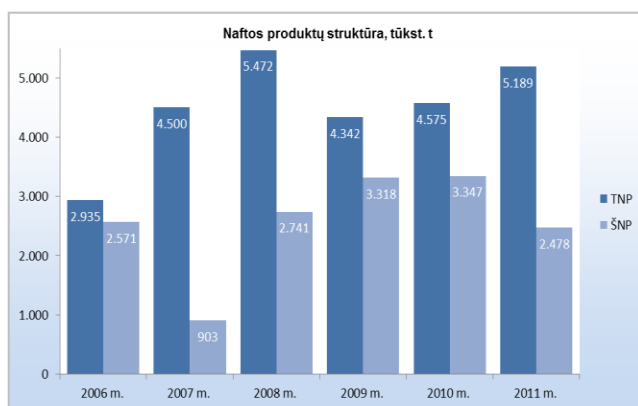
2. Pritarti žemiau nurodytiems Bendrovės įstatų straipsniams juos išdėstant nurodyta redakcija:

„2.1. Pagrindiniai Bendrovės veiklos tikslai yra užtikrinti produktyvų ir efektyvų Bendrovės valdomo naftos terminalo, naftos ir jos produktų transportavimo vamzdynų bei kitų įrenginių funkcionavimą, racionaliai naudoti Bendrovės turtą, Bendrovės klientams teikti paslaugas, taip pat vykdyti kitokią veiklą, turint tikslą užtikrinti Bendrovės ir jos akcininkų interesus. Bendrovės veiklos tikslas taip pat yra suskystintų gamtinių dujų terminalo įrengimas ir jo parengimas eksploatavimui, ekonomišką ir racionalaus suskystintų gamtinių dujų terminalo eksploataavimo užtikrinimas ir (ar) vėlesnis jo perleidimas Lietuvos Respublikos kontroliuojamam gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriui.“

Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka visi su Bendrovės veikla susiję esminiai įvykiai ir informacija apie visuotinio akcininkų susirinkimo laiką ir vietą skelbiama Bendrovės internetiniame puslapyje www.oil.lt, vertybinių popierių biržai AB NASDAQ OMX Vilnius.

2011 metais Bendrovė vertybinių popierių biržoje AB NASDAQ OMX Vilnius (www.nasdaqomxbaltic.com) paskelbė 52 oficialius pranešimus apie esminius įvykius ir kitą reglamentuojamą informaciją.

VERSLO APLINKA

Per 2011 m. Bendrovė perpylė 7.667 tūkst. tonų naftos produktų. 68 proc. bendros krovos sudarė tamsieji naftos produktai (toliau - TNP), kurių takumas priklauso nuo produkto temperatūros ir yra sąlygojamas aplinkos temperatūrų. TNP priskiriami: mazutai ir jo pakaitalai, vakuuminis gazolis, orimulsija, nafta ir kt. Šviesieji naftos produktai (toliau - ŠNP) - tai produktai, kurių takumai produkto temperatūra ir aplinkos temperatūra nedaro poveikio. Šiems produktams priskiriami: benzina, dyzeliniai, reaktyvinis kuras ir kt.

2011 m. Bendrovė, lyginant su 2010 m., 16 proc. arba 501 tūkst. t, pagerino TNP tranzitinę krovą. Atsižvelgiant į tai, kad 2011 m. Rusijoje pradėjo veikti naujai pastatytas Ust-Luga krovinių terminalas, kurio metiniai pajėgumai augs nuo 7 mln. t (pirmaisiais veiklos metais) iki 30 mln. t per metus, tranzitinių srautų augimas yra labai geras rezultatas, kurį pasiekti padėjo Bendrovės vadovybės tikslingas bendradarbiavimas su produkto tiekėjais, randant optimalius logistikos sprendimus.

Bendrovė 2011 m., lyginant su 2010 m. krova (7.922 tūkst. t), perkrovė 3 proc. arba 255 tūkst. t mažiau naftos produktų. Krovos sumažėjimui didžiąja dalimi įtakos turėjo sumažėję pagrindinio kliento - AB „Orlen Lietuva“ eksportuojamų naftos produktų srautai. 2011 m. AB „Orlen Lietuva“, lyginant su 2010 m., perkrovė 15 proc. arba 689 tūkst. t naftos produktų mažiau (2011 m. - 4.018 tūkst. t, 2010 m. - 4.707 tūkst. t). Kadangi metinė AB „Orlen Lietuva“ naftos produktų perkrova viršija 50 proc. bendros metinės terminalo krovos, tolimesnei Bendrovės veiklai yra reikšminga 2011 m. lapkričio 17 d. pasirašyta ilgalaikė naftos produktų krovos sutartis tarp Bendrovės ir AB „Orlen Lietuva“, užtikrinanti pagrindinius mazuto, benzino ir dyzelino krovos srautus, kuri galios iki 2024 metų pabaigos.

RIZIKOS VEIKSNIAI

Konkurencinės aplinkos veiksniai

Pagrindiniai Bendrovės konkurentai yra Klaipėdos ir kitų Baltijos jūros uostų terminalai, perkraunantys iš Rusijos, Baltarusijos, Lietuvos eksportuojamus tamsiuosius bei šviesiuosius naftos produktus: Krovinių terminalas (Lietuva), Ventspils Nafta (Latvija), Ventbunkers (Latvija), BLB (Latvija), Alexela (Estija), Vopak EOS (Estija), Vesta (Estija), Peterburg Oil Terminal (Rusija) bei naujai pastatytas Ust-Luga terminalas (Rusija). Svarbiausi veiksniai, lemiantys Bendrovės konkurencingumą rinkoje: terminalo krovos ir saugojimo (kaupimo) pajėgumai, apgalvoti techniniai logistikos grandinės parametrai - pradedant nuo geležinkelio linijų, prieplaukų gylio ir skaičiaus bei transportavimo iki terminalo kaštų, - galimybės taikyti lanksčią kainų politiką, ilgalaikės tiekimo sutartys, taip pat itin geri santykiai su klientais.

Ekonominiai, rinkos veiksniai

Bendrovė yra dalis logistikos grandinės, kurios didžiausia dalis prasideda Rusijos ir Baltarusijos naftos verslovėse ir naftos perdirbimo gamyklose, o baigiasi Vakarų šalyse. Bendrovės apkrovimas, o kartu ir pajamos bei pelningumas didžiaia dalimi priklauso nuo situacijos naftos produktų rinkoje. Esant žemoms naftos perdirbimo maržoms, naftos perdirbėjai mažina naftos perdirbimą, t.y. gamina mažiau naftos produktų, kurie gali būti eksportuojami per Bendrovę ar su ja konkuruojančias įmones. Todėl esant mažai pelningam naftos perdirbimui bei santykinai mažėjant eksportuojamų naftos produktų srautams, aštrėja konkurencinė kova dėl šių srautų perkrovos, kas daro įtaką Bendrovės krovos apimtims bei krovos tarifams. Esant aukštomis naftos perdirbimo maržoms, vyksta atvirkštiniai procesai.

Politiniai veiksniai

Istoriškai Rusijos ir Baltarusijos vyriausybės visuomet griežtai reguliavo naftos ir jos produktų išvežimą iš šalies, nustatydamos griežtas eksporto kvotas ir geležinkeliu transportuojamų naftos produktų transporto tarifus, suteikiant preferencijas vienam ar kitam uostui. Sprendimai dėl kvotų suteikimo ir eksportavimo per konkrečios valstybės uostus, kaip ir geležinkelio tarifų preferencijų taikymas yra dažnai priimami vadovaujantis politiniais motyvais. Svarbu tai, jog gera Bendrovės geografinė padėtis nemaža dalimi padeda atsverti šią riziką.

Latvijos vyriausybei nutarus ženkliai sumažinti geležinkelio tarifus kiltų grėsmė prarasti strategiškai svarbiausias Baltarusijos naftos perdirbimo gamyklų srautus. Šiuo metu dėl mažesnio atstumo nuo gamyklos iki jūrinio terminalo, lyginant su Estijos ir Latvijos terminalais, Mažeikių naftos perdirbimo ir Mozyrio gamykloms bendri logistinės grandinės kaštai yra mažesni kraunant naftos produktus per Bendrovę nei per gretimus Baltijos jūros terminalus.

Komerciniai veiksniai

Bendrovės ateities perspektyvos ženkliai priklauso nuo AB „Orlen Lietuva“ gamybos apimčių, kurios metinė krova per Bendrovę sudaro daugiau kaip 50 proc. visos naftos produktų apyvartos. 2011 m. lapkričio 17 d. pasirašyta ilgalaikė, iki 2024 m. galiojanti naftos produktų krovos sutartis tarp Bendrovės ir AB „Orlen Lietuva“ užtikrina pagrindinius mazuto, benzino ir dyzelino krovos srautus.

Baltarusijos gamykloms, kurių krova 2011 m. – 2,3 mln. t ir 2010 m. – 1,2 mln. t atitinkamai sudarė 30 proc. ir 15 proc. Bendrovės naftos produktų apyvartos, Klaipėdos ir Latvijos uostai geografiniu požiūriu yra artimiausi. Baltarusijos gamykloms produktų transportavimo kaštai šiomis kryptimis yra mažiausi, todėl yra labai svarbus bendradarbiavimas su šios šalies įmonėmis bei institucijomis siekiant jų krovą nukreipti per Klaipėdos uostą.

Rusijos Vyriausybė siekia, kad visas Rusijos naftos perdirbimo gamyklose pagamintas ir eksportuojamas naftos produktų kiekis būtų išvežamas per Rusijos uostus. Ši šalis sudaro palankesnes transportavimo sąlygas vežantiems krovinius į Rusiją, taip skatindama ir siekdama užsitikrinti bendradarbiavimą. Rusijos bendrovėms didinant naftos produktų krovą per savo uostus, stiprėja konkurencija tarp Baltijos šalių terminalų dėl mažėjančių naftos produktų srautų. Klaipėdos uostui tenkanti rusiškų krovinių dalis parodo, kad Rusijos uostai dar nėra pajėgūs perkrauti visus eksportuojamus naftos produktus, bei tai, kad Rusijos bendrovės, siekdamos užtikrinti nenutrūkstamą savo produktų tiekimą užsienio valstybėms, tam tikrą krovinių dalį stengiasi nukreipti ir į Baltijos šalių uostus. Kadangi Bendrovė turi puikią reputaciją, galingą ir efektyviai veikiančią terminalą bei veikia neužšaląčiame ošte net ilgalaikėje perspektyvoje žiemos metu gali tikėtis Rusijos bendrovių krovos. Bendrovė, sudarydama garantines sutartis su krovinių savininkais (Gazprom Neft Trading GmbH, Somitekno Ltd.), siekia išlaikyti pastovius Rusijos krovinių srautus.

Tarifai

Nuo 2010 m. rugsėjo mėn. Bendrovė pakeitė bendradarbiavimo su tiekėjais schemą. Bendrovė atsisakė tarpininkavimo (terminalo paslaugų perpardavimo per ekspeditorius) sutarčių. Su naftos produktų savininkais bei tarptautinėje rinkoje veikiančiais prekybininkais (agl. traders) derimasi dėl ilgalaikių sutarčių tiesiogiai, tokiu būdu siekiama sudaryti geriausias bendradarbiavimo sąlygas, atsižvelgiant į konkurencinę aplinką rinkoje. Kaip parodė patirtis, kai kurių produktų krovos tarifus pavyko pakelti iki 50 proc. Bendrovė taiko lanksčias tarifų schemas bei numato abiejų šalių įsipareigojimus, užtikrinančius naftos produktų krovą šiltaisiais ir šaltiaisiais metų sezonais.

Technologiniai veiksniai

Technologinės terminalo charakteristikos lemia, kaip Bendrovė sugebės greitai ir efektyviai patenkinti potencialių klientų poreikius, o tuo pačiu generuoti papildomas pajamas. Esant planams, kad Klaipėdos jūrų uostas padidins leistiną grimzlę prie Bendrovės krantinių iki 13 metrų bei Bendrovė įvykdys investicijas, 15 proc. didinančias kranto talpyklų parką, sudarant galimybes per šias talpyklas krauti tiek šviesiuosius, tiek tamsiuosius naftos produktus, ateityje šios investicijos leis terminalui pakrauti didesnio tonažo laivus bei išplėsti perkraunamų produktų asortimentą.

Terminalo komplekso įranga, išsidėsčiusi 35,7 ha plote, per metus gali apdoroti iki 9 mln. t eksportuojamų ir importuojamų naftos produktų. Bendra naftos ir naftos produktų saugyklų apimtis – 405 tūkst. m³. Kiekviena krovinių partija iš skirtingos naftos perdirbimo gamyklos talpyklose laikoma atskirai, t.y. nemaišoma su kita. Tai leidžia išsaugoti atgabentų produktų kiekį ir kokybę. Kokybės parametrus kontroliuoja moderni terminalo laboratorija. Dviejose prieplaukose, ties kuriomis Klaipėdos osto įplauka išgilinta iki 14 metrų, perkraunami iki 100 tūkst. t talpos tanklaiviai, kurių leistina grimzlė iki 12,5 metrų. Terminale yra įrengta autocisternų pripylimo aikštelė, kurioje vienu metu galima aptarnauti keturias autocisternas. Nuotekų valymui panaudota unikali biologinio valymo technologija garantuoja į atvirus vandens telkinius išleidžiamo vandens kokybę, atitinkančią Europos Sąjungos normatyvinius reikalavimus. Bendras valymo įrenginių našumas - 160 m³/val. Per metus surenkama ir išvaloma iki 400 tūkst. m³ vandens.

Bendrovės įranga pagaminta Vakarų Europos bei JAV kompanijose - „KANON“, „BORNEMANN“, „INGERSOLL DRESSER“, „ROTORK“, „ENRAF“, „ROSSMARK“, „AEG“ ir kt. Įdiegtos gaisrų aptikimo ir gesinimo automatinė „AJAX-HEKATRON“, avarinio stabdymo „HONEYWELL“, ir technologinio proceso valdymo „BAILEY“ sistemos.

Ekologiniai veiksniai

Bendrovė, vykdydama savo veiklą, privalo vadovautis aplinkos apsaugos teisės aktais, numatančiais įvairių medžiagų, naudojamą, žymėjimą, saugojimą, o taip pat užtikrinti, kad jos naudojami įrenginiai atitiktų jų naudojimui keliamus reikalavimus. Eksploatuojamuose objektuose, kuriuose yra didesnė žalos aplinkai rizika dėl išleidžiamo teršalų ar susidariusių atliekų kiekio, dirbama pagal Regioninių aplinkos apsaugos departamentų išduodamus taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (TIPK) leidimus ir geriausiai prieinamus gamybos būdus. Visos šios taisyklės įpareigoja įdiegti procedūras ir technologijas, leidžiančias tinkamai tvarkyti bet kokias kenksmingas medžiagas, numato Bendrovės atsakomybę tvarkant ir panaikinant bet kokią aplinkos taršą bei palaikyti atitinkamą įrenginių būklę.

Ekologinei rizikai mažinti Bendrovėje įdiegtos automatinės gaisrų aptikimo ir gesinimo bei kompiuterinės krovos proceso valdymo sistemos, Europos standartus atitinkančios oro, grunto bei vandens apsaugos nuo užteršimo technologijos. Ekstremalių situacijų valdymas, gaisrinės saugos ir teritorijos apsaugos sistemos atitinka Lietuvos Respublikos gaisrinės saugos, darbų saugos, civilinės saugos, aplinkos apsaugos, uosto valdymo institucijų reikalavimus. Terminalo saugumą teigiamai vertina „British Petroleum“ bei „SHELL“ inspektorai, kurie atliko Bendrovės pavojaus ir rizikos analizę ir įvertinimą.

Bendrovė 2011 m. pradėjo ir 2012 m. planuoja pabaigti šviesiųjų naftos produktų bei naftos garų rekuperatoriaus statybos projektą, kuris leis smarkiai sumažinti aplinkos taršą angliavandenilių garais.

APLINKOS APSAUGA

2011 m. Bendrovė dirbo be avarių ir sutrikimų, kurie neigiamai galėtų paveikti aplinką. Nuolat vykdomi šie aplinkos apsaugos monitoringo darbai:

- požeminio ir paviršinio vandens (nustatyta, kad per senojo terminalo veiklos periodą susiformavusi požeminė tarša naftos produktais nyksta);
- išleidžiamo į marias išvalyto vandens (biologiniai vandenvalos įrenginiai garantuoja mažesnę atvirų vandens telkinių taršą nei nustatyta aplinkosaugos Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime);
- poveikio aplinkos orui (Europos Sąjungos ir Nacionalinėmis ribinėmis vertėmis nustatytos lakiųjų organinių junginių ir azoto oksidų ribos už Bendrovės sanitarinės zonos nebuvo viršytos. Lakiųjų organinių junginių (LOJ), išsiskiriančių iš benzinaž kraunančių tanklaivių, deginimo įrenginys per ataskaitinius metus sudegino 447 tonas angliavandenilių garų (2010 m. – 894 t);
- stacionarių oro taršos šaltinių (TIPK leidime nustatytas išmetamų teršalų kiekis nebuvo viršytas).

Per 2011 m. Bendrovė utilizavo 9.026 t (2010 m. – 10.750 t) lįjalinių vandenų ir biologinio valymo dumblo, kitoms įmonėms perdavė 101 t (2010 m. – 227 t) rūšiuotų atliekų, surinko 1.525 t (2010 m. - 1.120 t) antrinių žaliavų (metalo, naftos produktų, popieriaus).

2011 m. Bendrovės išlaidos aplinkos apsaugai siekė 2.801 tūkst. Lt (2010 m. – 2.574 tūkst. Lt). Papildomai per 2011 metus įvairiems aplinkosaugos tyrimams (teršiančių medžiagų tyrimams ir kt.) skirta 51 tūkst. Lt (2010 m. - 60 tūkst. Lt), 23 tūkst. Lt sumokėta mokesčio už gamtos teršimą (2010 m. – 33 tūkst. Lt).

Bendrovė supranta savo veiklos pobūdį, todėl ypatingą dėmesį skiria aplinkos apsaugai. Vienas tokių projektų, kuris šiuo metu yra įgyvendinamas – angliavandenilių garų iš geležinkelio estakadų utilizavimo projektas, kitaip tariant rekuperacijos įrenginys. Geležinkelio estakados naftos terminaluose yra pagrindinis angliavandenilių išmetimo židiny, todėl bendrovė ryžosi brangioms, bet būtinoms investicijoms siekiant apsaugoti aplinkinius gyventojus nuo nemalonių kvapų.

FINANSINIAI VEIKLOS REZULTATAI

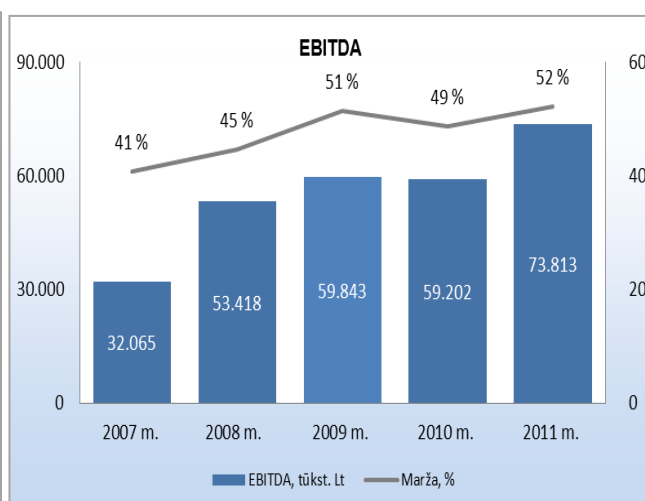
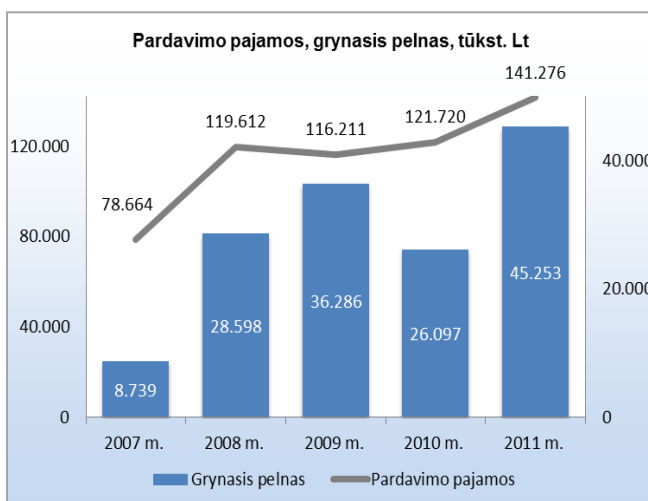
Veiklos rezultatai

2011 m. Bendrovei – rekordiniai metai. 2011 metų grynasis pelnas – 45.253 tūkst. Lt, lyginant su 2010 m. grynuoju pelnu (26.097 tūkst. Lt), išaugo 73 proc. arba 19.156 tūkst. Lt.

2011 m. pelno augimą lėmė:

- 2,7 mln. Lt pelnas iš vienkartinio tamsiųjų naftos produktų, surinktų Bendrovės valymo įrenginiuose, pardavimo;
- sustiprintos Bendrovės komercinės veiklos pozicijos - atsisakyta tarpininkų paslaugų, dirbama tiesiogiai su krovinių savininkais bei gaunamos pajamos už naftos produktų likučių tvarkymą;
- 2010 m. grynojo pelno sumažėjimui įtakos turėjo 8,6 mln. Lt vienkartinis nenaudojamo turto, ekonomiškai nenaudingo dėl pasikeitusių technologinių sąlygų, nurašymas.

2011 m. pelnas iki mokesčių, palūkanų, nusidėvėjimo ir amortizacijos (EBITDA) 73.813 tūkst. Lt, lyginant su 2010 m. (59.202 tūkst. Lt), išaugo 25 proc.

Pajamos

2011 m. Bendrovės pardavimo pajamos - 141.276 tūkst. Lt, lyginant su 2010 m. (121.720 tūkst. Lt), išaugo 16 proc. arba 19.556 tūkst. Lt.

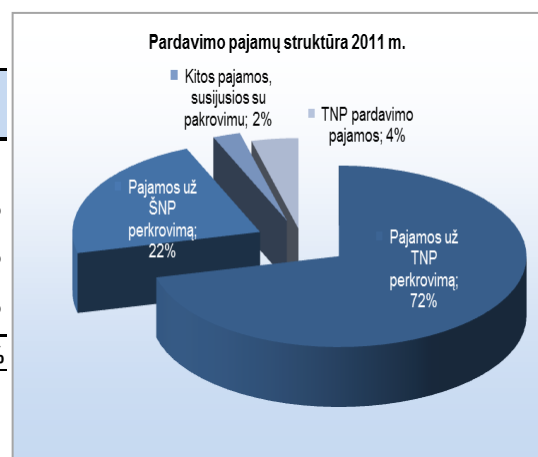
2011 m. rekordines pajamas lėmė šie veiksniai: darbas be tarpininkų, kai, nutraukus bendradarbiavimą su UAB „Naftos grupė“, Bendrovė uždirbo papildomų pajamų iš didesnių krovos tarifų, įgyvendinti struktūriniai pertvarkymai komercijos srityje, kurie taip pat davė papildomų pajamų už naftos produktų likučių tvarkymą bei sėkmingai įvykdytas iš lįjalinių vandenu išvalytų naftos produktų pardavimas.

Bendrovė iš naftos produktų perkrovimo paslaugų gauna virš 90 proc. visų Bendrovės pardavimo pajamų (2011 m. – 94 proc., 2010 m. – 98 proc.).

Bendrovės pardavimo pajamų struktūra

Pardavimai	2010 m.		2011 m.	
	Tūkst. Lt	proc.	Tūkst. Lt	proc.
Pajamos už naftos produktų perkrovimą	118.975	98%	132.223	94%
TNP pardavimo pajamos	-	-	5.699	4%
Kitos pajamos, susijusios su perkrovimu	2.745	2%	3.354	2%
Iš viso	121.720	100%	141.276	100%

Kitas pardavimo pajamas, susijusias su perkrovimu, apima švartavimosi paslaugos, gėlo vandens pardavimai, laivų įgulos pervežimai ir kita.

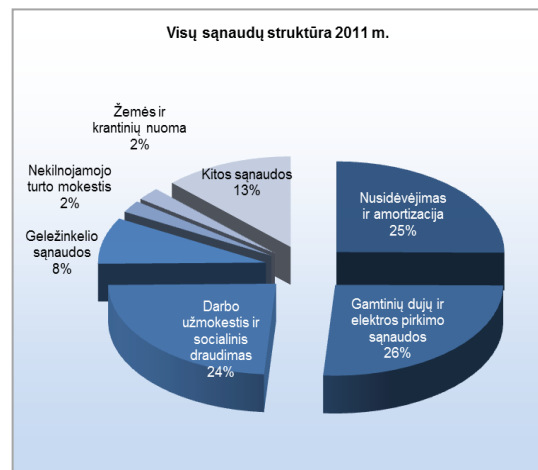

Sąnaudos

2011 m. pardavimo savikaina (82.890 tūkst. Lt), lyginant su 2010 m. (76.453 tūkst. Lt), augo 8 proc. arba 6.437 tūkst. Lt. Tuo tarpu veiklos sąnaudos sumažėjo dvigubai - nuo 17.002 tūkst. Lt iki 7.270 tūkst. Lt. Pardavimo savikainą didino visus metus brangusios dujos (3,4 mln. Lt) bei parduotų naftos produktų, surinktų iš Bendrovės valymo įrenginių, apskaityta savikaina (3 mln. Lt).

2011 m. pardavimo savikainą daugiausia sudarė: 22.474 tūkst. Lt arba 27 proc. nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos, 23.505 tūkst. Lt arba 28 proc. energetinės (dujų ir elektros) sąnaudos, 7.465 tūkst. Lt arba 9 proc. geležinkelio paslaugos.

2011 m. veiklos sąnaudų sumažėjimą, lyginant su 2010 m., įtakojo atidėjinių sumažėjimas. 2010 m. Bendrovė apskaitė 8.585 tūkst. litų ilgalaikio turto vertės sumažėjimą turtui, ekonomiškai nenaudingam dėl pasikeitusių technologinių sąlygų.

Pagrindiniai veiklos rodikliai

2011 m. Bendrovė pardavimo pajamų gavo 141.276 tūkst. Lt, lyginant su 2010 m. (121.720 tūkst. Lt), gauta 16 proc. arba 19.556 tūkst. Lt daugiau pajamų.

2011 m. grynas pelnas – 45.253 tūkst. Lt, lyginant su 2010 m. grynuoju pelnu (26.097 tūkst. Lt), išaugo 73 proc.

2011 m. kapitalo grąža (ROE) (vidutinė savininkų nuosavybės grąža) išaugo nuo 5,8 proc. (2010 m.) iki 9,5 proc. (2011 m.).

Pateikiame Bendrovės finansinės padėties pagrindinius rodiklius, tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip:

Veiklos rodikliai	2009 m.	2010 m.	2011 m.
Naftos produktų krova (neto tūkst. t)	7.660	7.922	7.667
Investicijos (įsigijimai)	12.679	12.803	19.135
Finansiniai rodikliai			
Pardavimo pajamos	116.211	121.720	141.276
Bendrasis pelnas	45.361	45.267	58.385
Veiklos pelnas	39.595	28.304	51.158
EBITDA	59.843	59.202	73.813
EBIT	39.595	28.304	51.158
Pelnas prieš apmokestinimą	41.291	29.751	53.244
Grynasis pelnas	36.286	26.097	45.253
Ilgalaikis turtas	410.291	396.150	390.151
Trumpalaikis turtas	56.947	77.756	129.207
Iš viso turto	467.238	473.906	519.358
Nuosavas kapitalas	445.319	455.016	500.269
Pelningumas			
Kapitalo grąža (ROE)	8,4%	5,8%	9,5%
Turto grąža (ROA)	7,9%	5,5%	9,1%
Bendrojo pelno marža	39%	37%	41%
Veiklos pelno marža	34%	23%	36%
EBITDA marža	51%	49%	52%
EBIT marža	34%	23%	36%
Grynojo pelno marža	31%	21%	32%
Apyvartumas			
Gautinos sumos, dienos	22	17	18
Mokėtinios sumos, dienos	22	13	15
Finansų struktūra			
Skolos koeficientas	0,05	0,04	0,04
Kapitalo ir turto santykis	0,95	0,96	0,96
Bendras likvidumo koeficientas	5,11	8,08	12,20
Rinkos vertės rodikliai			
Akcijos kainos ir pelno vienai akcijai santykis (P/E), kartai	9	24	10
Grynasis pelnas, tenkantis vienai akcijai, Lt	0,11	0,08	0,13

Kapitalo grąža (ROE) = grynas ataskaitinio laikotarpio pelnas/ vidutinis nuosavas kapitalas iš viso per ataskaitinį laikotarpį.

Turto grąža (ROA) = grynas ataskaitinio laikotarpio pelnas/ vidutinis turtas iš viso per ataskaitinį laikotarpį.

Skolos koeficientas = trumpalaikiai ir ilgalaikiai įsipareigojimai iš viso ataskaitinio laikotarpio pabaigoje / turtas iš viso ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

Bendras likvidumo koeficientas = trumpalaikis turtas iš viso ataskaitinio laikotarpio pabaigoje / trumpalaikiai įsipareigojimai iš viso ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

Investicijos

Bendrovė, siekdama būti aktyvia naftos produktų rinkos dalyve, vykdo techniškai ir ekonomiškai pagrįstą investicijų politiką. Taip pat Bendrovė siekia užtikrinti aplinkosaugos reikalavimus, į aplinką išleisdama kiek įmanoma mažiau angliavandenilių garų. Šiam tikslui rengiama angliavandenilių garų iš TNP geležinkelio estakadų utilizavimo sistema.

Didelis iššūkis Bendrovei - suskystintų gamtinių dujų terminalo projekto rengimas ir įgyvendinimas.

Pagrindinės investicijų kryptys:

- Bendrovės naftos terminalo investicijos, skirtos didinti terminalo lankstumą, priimant skirtingų rūšių naftos produktus, užtikrinant aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos reikalavimus.
- SGD terminalo projekto rengimas.

2011 m. naftos terminalo investicijos

2011 m. į naftos terminalo modernizavimą investuota 6.955 tūkst. Lt. Bendrovė užbaigė šias naftos terminalo modernizavimui priskiriamas investicijas: baigta pirmos geležinkelio estakados antro kelio mazuto išpylimo sistemos modernizacija (bendra objekto vertė – 4.606 tūkst. Lt), šviesiųjų naftos talpyklų rekonstrukcija (bendra objekto vertė – 1.369 tūkst. Lt), priešgaisrinės sistemos automatinės dalies rekonstrukcija (bendra objekto vertė – 2.352 tūkst. Lt), baigtas apskaitos sistemos modernizavimas (bendra objekto vertė - 208 tūkst. Lt) bei mechaninių dirbtuvių remontas (bendra objekto vertė - 719 tūkst. Lt).

Be aukščiau išvardintų užbaigtų investicijų 2011 m. Bendrovė tęsė universalių talpyklų parko plėtimą - dviejų universalių talpyklų po 32,25 tūkst. m³ statybą (parengtas techninis projektas ir gautas leidimas statybai) bei aplinkosaugos projektą – angliavandenilių garų iš geležinkelio estakadų utilizavimo sistemos įrengimą. 2011 m. rugsėjo 29 d. sudaryta sutartis su užsienio kompanija „John Zink International Luxembourg SARL“ dėl angliavandenilių garų utilizavimo įrenginio pirkimo pagal 2010 metais pradėtą vykdyti investicinį projektą „Angliavandenilių garų iš TNP geležinkelio estakadų utilizavimas“. Įranga turi būti pristatyta per devynis mėnesius nuo sutarties pasirašymo momento.

2011 m. SGD terminalo projekto rengimas

Per 2011 m. suskystintų dujų terminalo projekto įgyvendinimui investuota – 12.180 tūkst. litų, iš kurių pagrindines išlaidas - 8.200 tūkst. litų sudaro - avansiniai mokėjimai pagal sutartį, sumokėti vadovaujančiam SGD terminalo projekto parengimo ir įgyvendinimo patarėjui bei teisinės ir kitos tyrimų paslaugos.

SGD terminalo projektą konsultuojančiai Jungtinių Amerikos Valstijų bendrovei „Fluor S.A.“ pervesta apie ketvirtadalį 4 metų trukmės sutartyje numatytos sumos. Avansiniai mokėjimai atlikti už patarėjo atliktus darbus: terminalo technologinių parametru sudarymą, verslo plano ir SGD tiekimo strategiją, finansinį ir ekonominį planą bei projekto valdymą, rizikos ir saugos studiją, skirtą priešprojektinių sprendimų ir techninės užduoties projektams rengti. Mokėjimai yra atliekami pagal sutartyje numatytas atliekamas užduotis.

Per 2011 m. remiantis vadovaujančio patarėjo atliktomis studijomis projektas buvo sustruktūrizuotas, parengta koncepcija ir pagrįsti pagrindiniai parametrai: plaukiojanti talpykla su išdujinimo įrenginiu, metinis pajėgumas 2-3 mlrd. m³, tinkamiausia vieta Klaipėdos uosto akvatorija. Parengta ir pristatyta SGD tiekimo ir GD pardavimo strategija.

2011 m. parengtas ir patvirtintas SGD terminalo plėtos planas, kuriame atliktas ir strateginis pasekmių aplinkai vertinimas. Plėtos planas patvirtino, kad SGD projektas atitinka Nacionalinės energetikos strategijos nuostatas. Atliktas SPAV įvertinio galimus poveikius aplinkai, ir nustatė, kad prioritetinga SGD terminalo vieta yra Klaipėdos uoste prie Kiaulės nugaros salos.

2011m. atlikta navigacijos ir laivo-saugyklos bei dujovežių švartavimo studija parodė, kad SGD dujovežiai iki 150 tūkst. m³ talpos atlikus reikiamus uosto infrastruktūros pakeitimus gali įplaukti į Klaipėdos uostą.

2011m. pradėti nauji darbai, kurių įgyvendinimas tęsis 2012 m.:

- Pradėtas laivo-saugyklos (FSRU) įsigijimo konkursas (2012 m. kovo 2 d. pasirašyta sutartis su konkurso laimėtoju – norvegų kompanija „Høegh LNG Ltd.“).
- Pradėtas poveikio aplinkai vertinimas (PAV).
- Pradėti planavimo ir paruošiamieji darbai Klaipėdos uoste, kurie leis laiku pabaigti uosto gilinimo ir SGD laivo-talpyklos švartavimo krantinės statybos darbus.
- Pradėtas SGD terminalo, susijusios infrastruktūros ir dujotiekio statybos specialiojo plano rengimas, kurį teisės aktų nustatyta tvarka reikės įregistruoti LR Teritorijų planavimo dokumentų registre.

VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS

Bendrovės 2012 m. veiklos tikslai siejami su įgyvendinama Bendrovės 2012-2016 m. strategija. Numatoma:

- išlaikyti aukštą naftos produktų krovos bei pelningumo lygį;
- didinti terminalo konkurencingumą, aptarnaujant didėjančius šviesiųjų naftos produktų srautus, investuojant į naujų talpyklų statymą bei senų rekonstrukciją;

- didinti terminalui iškeltų aplinkosaugos reikalavimų atitikimą;
- didinti Bendrovės lankstumą, investuojant į naujas naftos produktų vamzdynų sistemas;
- įgyvendinti SGD terminalo projektą iki 2014 m. pabaigos.

2012 m. Bendrovė planuoja perkrauti 7,2 mln. tonų naftos produktų. 2012 m., lyginant su 2011 m. faktine 7,7 mln. tonų krova, planuojama perkrauti 6 proc. mažiau, dėl AB „Orlen Lietuva“ neeilinio 45 dienų remonto bei dėl numatomų statybos darbų estakadose ir talpyklose.

2012 m. investicijoms Bendrovė numato skirti 66,6 mln. Lt, iš jų 38,0 mln. Lt investuoti į SGD terminalo projekto rengimą bei 28,6 mln. Lt į naftos terminalo modernizavimo investicijas

SGD terminalo projekto rengimas

Tikslas - įgyvendinti šalies energetinį saugumą užtikrinančią galimybę – SGD terminalo įrengimą.

2012 m. vasario 15 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu Nr.199 „Dėl suskystintų gamtinių dujų terminalo įrengimo“ pritarė, kad Bendrovė tęstų SGD terminalo projekto įgyvendinimą. Vyriausybė šiuo nutarimu pavedė LR energetikos ministerijai inicijuoti visuotinį Bendrovės akcininkų susirinkimą dėl Bendrovės įstatų pakeitimo, pasiūlant įstatuose įtvirtinti, kad vienas iš Bendrovės veiklos tikslų būtų SGD terminalo įrengimas ir jo parengimas eksploatavimui, ekonomiškai ir racionalus SGD terminalo eksploataavimo užtikrinimas ir (ar) vėlesnis jo perleidimas Lietuvos Respublikos kontroliuojamam gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriui.

VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija įpareigota išplėtoti esamą ir įrengti naują Klaipėdos valstybinio jūrų uosto infrastruktūrą, tokiu būdu sukuriant prielaidas SGD terminalą įrengti ir pradėti eksploatuoti iki 2014 m. gruodžio 3 d., bei šią infrastruktūrą perduoti arba suteikti teisę ja naudotis Bendrovei.

Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo 2008-2012 metų plane preliminarus Bendrovės SGD terminalo projekto įgyvendinimui reikalingų lėšų poreikis, įskaitant garantijas, yra 532 mln. Lt (tikslus lėšų poreikis paaiškės pasirašius sutartis su pagrindiniais rangovais). Numatoma, kad pagal Bendrovės įstatų reikalavimus sutartims su pagrindiniais SGD terminalo projekto rangovais turės pritarti visuotinis akcininkų susirinkimas. Bendrovė planuoja SGD terminalo investicijas vykdyti iš nuosavų ir skolintų lėšų.

Naftos terminalo investicijos

Naftos terminalo investicijos yra nukreiptos didinti terminalo lankstumą, priimant daugiau skirtingų rūšių naftos produktų, siekiant ateityje išlaikyti aukštą Bendrovės pagrindinės veiklos – naftos produktų perkrovos - pelningumo lygį.

Universalių talpyklų parko plėtimas

Šiuo metu Bendrovėje krovinių partijos kaupiamos kranto talpyklose, kurių bendras tūris siekia 405 tūkst. m³.

2012 m. Bendrovė tęs dviejų universalių talpyklų po 32,25 tūkst. m³ statybą. Minėtos talpyklos statomos vietoje keturių po 5 tūkst. m³ talpyklų, neatitinkančių saugos ir taršos reikalavimų dėl susidėvėjimo. Įvykdžius šią investiciją, talpyklų parkas išsaugos 45 tūkst. t. lakiųjų organinių junginių (LOJ) išmetimai iš naujai įrengtų talpyklų bus 10 kartų mažesni. Investicija didins Bendrovės krovos lankstumą, sudarydama prielaidą perkrauti papildomus naftos produktų srautus, bei didins terminalo patrauklumą sudarant klientui galimybę sukaupti didesnes (iki 90 tūkst. t) produktų partijas. Investicijos dydis – 16 mln. Lt. Bendrovė planuoja baigti statybas 2013 m. pabaigoje.

2012 m. planuojama pradėti naujų universalių talpyklų (2 x 12 tūkst. m³) statybos projektavimo darbus. Paskirtis – pakeisti susidėvėjusias 2 x 5 tūkst. m³ talpyklas naujomis universaliomis talpyklomis. Šios talpyklos didins Bendrovės krovos lankstumą priimant skirtingų rūšių naftos produktus. Naftos produktų parkas išsaugos 14 tūkst. t. Investicijos dydis – 12 mln. Lt. Bendrovė planuoja baigti statybas 2013 m. pabaigoje.

Greta naujai statomų universalių talpyklų Bendrovė numato esamų naftos produktų talpyklų vamzdynų modernizavimo darbus.

Aplinkosaugos projektai

2012 m. Bendrovė baigs angliavandenilių garų iš geležinkelio estakadų utilizavimo sistemos įrengimą. Šio investicijos paskirtis - modernizuoti naftos produktų iškrovimo (pakrovimo) iš (į) geležinkelio cisternų (-as) metu išsiskiriančių garų surinkimo ir utilizavimo technologiją ir įrangą. 2011 m. rugsėjo 29 d. sudaryta sutartis su užsienio kompanija „John Zink International Luxembourg SARL“ dėl angliavandenilių garų utilizavimo įrenginio pirkimo. Įranga turi būti pristatyta per devynis mėnesius nuo sutarties pasirašymo momento. Investicijos dydis – 7 mln. Lt.

Kiti Bendrovės terminalo technologinio proceso palaikymo projektai

Priešgaisrinės sistemos automatinės dalies rekonstrukcija, geležinkelio cisternų išpylimo sistemos modernizavimas, Bendrovės rekonstrukcijos detaliojo plano koregavimas ir kt.

BENDROVĖS ĮSTATINIO KAPITALO DIDINIMAS

2012 m. vasario 15 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu Nr.204 „Dėl valstybės turto investavimo ir AB „Klaipėdos nafta“ įstatinio kapitalo didinimo“ pritarė, kad į Bendrovę būtų investuotas 45,49 mln. Lt vertės turtas didinant Bendrovės įstatinį kapitalą.

Lietuvos Respublika, kuriai priklauso 70,63 proc. Bendrovės paprastųjų vardinių akcijų, ketina investuoti į Bendrovę Lietuvos naftos produktų agentūros patikėjimo teise valdomą turtą – Subačiaus kuro bazę (toliau – SKB), didinant Bendrovės įstatinį kapitalą papildomu įnašu, su sąlyga, kad Bendrovė prisiims įsipareigojimą išnuomoti valstybės įmonei

Lietuvos naftos produktų agentūrai turto dalį, reikalingą užtikrinti naftos produktų ir naftos valstybės atsargų kaupimą ir tvarkymą pagal teisės aktų reikalavimus, ne trumpesiam kaip 10 metų terminui. Numatoma, kad įstatinis kapitalas bus padidintas papildomais įnašais, išleidžiant naujas paprastas vardines akcijas, kurių kiekviena – 1 lito nominaliosios vertės.

Subačiaus kuro bazės prijungimas prie Bendrovės ir ilgalaikės (10 metų) sutarties dėl naftos produktų saugojimo sudarymas Bendrovei turėtų atnešti šią naudą:

Diversifikuos veiklos rizikas. Bendrovės veikla priklausoma nuo kelių naftos produktų rinkos dalyvių Mažeikių gamyklos bei Baltarusijoje esančių Mozyrio ir Novopolocko naftos perdirbimo gamyklų. Pradėjusi naują veiklą – kuro atsargų saugojimą Bendrovė užsitikrins papildomas pajamas.

BENDROVĖS VALDYMAS

Informacija apie bendrovių valdymo kodekso laikymąsi

Bendrovė iš esmės vadovaujasi NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodeksu. Nauja valdymo kodekso redakcija patvirtinta AB NASDAQ OMX Vilnius valdybos posėdyje 2009 m. gruodžio 14 d. (protokolas Nr.09-106) (2011 m. Metinio pranešimo priedas).

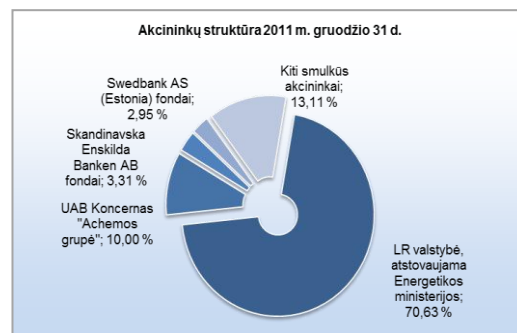
Akcininkai ir akcijos

Bendrovės akcijomis yra prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, jos yra listinguojamos vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius Baltijos Papildomajame prekybos sąrašė.

Pagrindiniai duomenys apie Bendrovės akcijas:

ISIN kodas	LT0000111650
Trumpinys	KNF1L
Emisijos dydis (vnt.)	342.000.000

2011 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcijas valdė 1.679 acininkai (2010 m. gruodžio 31 d. – 1.569). Bendrovės akcijos yra vienos klasės paprastosios vardinės akcijos, suteikiančios jų savininkams (acininkams) vienodas teises.

Bendrovės paprastoji vardinė akcija suteikia jos savininkui (acininkui) tokias turtines teises:

1. gauti Bendrovės pelno dalį (dividendus);
2. gauti Bendrovės lėšų, kai Bendrovės įstatinis kapitalas mažinamas, siekiant išmokėti Bendrovės lėšas acininkams;
3. gauti likviduojamos Bendrovės turto dalį;
4. nemokamai gauti akcijų, kai Bendrovės įstatinis kapitalas didinamas iš Bendrovės lėšų (išskyrus galiojančių įstatymų imperatyvių normų nustatytas išimtis);
5. pirmumo teise įsigyti Bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamų obligacijų, išskyrus atvejį, kai visuotinis acininkų susirinkimas kvalifikuota balsų dauguma, kuri negali būti mažesnė $\frac{3}{4}$ visų visuotiniame susirinkime dalyvaujančių ir turinčių balsavimo teisę sprendžiant šį klausimą acininkų akcijų suteikiamų balsų, priimamas sprendimas atšaukti visiems acininkams pirmumo teise įsigyti Bendrovės išleidžiamų konkrečios emisijos akcijų ar Bendrovės išleidžiamų konkrečios emisijos konvertuojamų obligacijų;
6. įstatymų nustatytais būdais skolinti Bendrovei, tačiau Bendrovė, skolindamasi iš savo acininkų, neturi teisės įkeisti acininkams savo turto. Bendrovei skolinantis iš acininko, palūkanos negali viršyti paskolos davėjo gyvenamojo ar verslo vietoje esančių komercinių bankų vidutinės palūkanų normos, galiojusios paskolos sutarties sudarymo momentu. Tokiu atveju Bendrovei ir acininkams draudžiama susitarti dėl didesnių palūkanų dydžio;
7. kitas įstatymuose nustatytas turtines teises.

Bendrovės paprastoji vardinė akcija suteikia jos savininkui (acininkui) tokias neturtines teises:

1. dalyvauti visuotiniuose acininkų susirinkimuose ir balsuoti pagal turimų akcijų suteikiamas teises (išskyrus įstatymų nustatytas išimtis);
2. gauti įstatymų nustatytos apimties informaciją apie Bendrovę;
3. kreiptis į teismą su ieškiniu, prašant atlyginti Bendrovei žalą, kuri susidarė dėl Bendrovės vadovo ir valdybos narių pareigų, nustatytų įstatymuose, taip pat Bendrovės įstatymuose, nevykdymo ar netinkamo vykdymo, taip pat kitais įstatymų numatytais atvejais;
4. teisė balsuoti visuotiniuose acininkų susirinkimuose gali būti uždrausta ar apribota įstatymų numatytais atvejais, taip pat kai ginčijama nuosavybės teisė į akciją;
5. kitas įstatymuose ir Bendrovės įstatuose nustatytas neturtines teises.

Akcininkai, 2011 m. gruodžio 31 d. turintys daugiau kaip 5 proc. Bendrovės įstatinio kapitalo:

Akcininkas (įmonės pavadinimas, rūšis, buveinės adresas, įmonių rejestro kodas)	Nuosavybės teise priklausančių akcijų skaičius (vnt.)	Turima įstatinio kapitalo dalis (proc.)
Lietuvos Respublikos valstybė, atstovaujama energetikos ministerijos (Gedimino pr. 38/2, Vilnius, 302308327)	241.544.426	70,63
UAB koncernas „Achemos grupė“ (Jonalaukio km., Jonavos rajonas, 156673480)	34.203.552	10,00

Likusios 66.252.022 vnt. Bendrovės akcijų (19,37 proc. kapitalo) priklauso 1.677 smulkiesiems akcininkams.

Akcijos kainos dinamika NASDAQ OMX Vilnius 2009 – 2011 m.

	2009 m.	2010 m.	2011 m.
Didžiausia akcijos kaina, Lt	1,09	1,95	1,85
Mažiausia akcijos kaina, Lt	0,78	0,94	1,24
Akcijos kaina laikotarpio pabaigai, Lt	0,94	1,84	1,35
Vidutinė akcijos kaina, Lt	0,95	1,40	1,55

2011 m. gruodžio 31 d. Bendrovės 462 mln. Lt rinkos kapitalizacija, lyginant su 2010 m. gruodžio 31 d. – 629 mln. Lt, sumažėjo 27 proc.

Bendrovės įstatinis kapitalas

Bendrovės įregistruotas įstatinis kapitalas 2011 m. gruodžio 31 d. buvo 342 mln. Lt. Visos Bendrovės akcijos yra apmokėtos ir joms netaikomi jokie vertybinių popierių perdavimo apribojimai. Įstatinis kapitalas padalintas į 342.000.000 (tris šimtus keturiasdešimt du milijonus) paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė – vienas (1) litas.

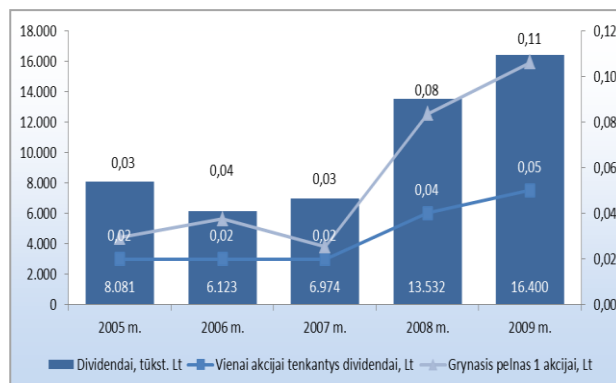
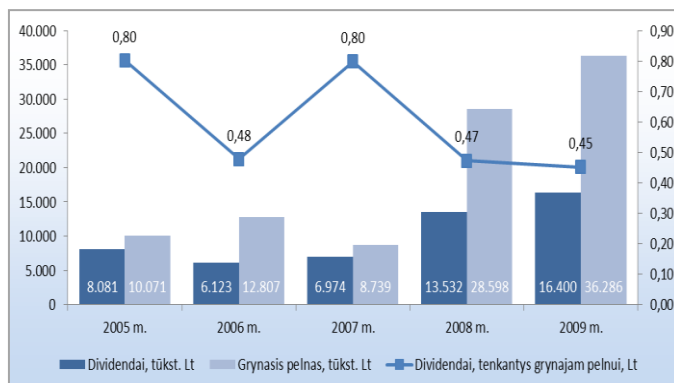
Informacija apie Bendrovės turimas savas akcijas

Bendrovė nėra įsigijusi savų akcijų.

Dividendai

Akcininkai dividendams neskyrė 2010 m. paskirstytinojo pelno.

Pateikiame dividendų mokėjimo istorinius duomenis už 2005 - 2009 metų periodą.

Sutartis su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

Bendrovė ir AB SEB banko Finansų rinkų departamentas yra pasirašę sutartį dėl Bendrovės vertybinių popierių apskaitos ir su vertybinių popierių apskaita susijusių paslaugų.

AB SEB bankas Finansų rinkų departamento rekvizitai:	
Įmonės kodas	112021238
Buveinės adresas	Gedimino 12, 01103 Vilnius
Telefonas	+370 5 2681190
El. paštas	info@seb.lt
Interneto tinklapis	www.seb.lt

Valdymo struktūra

Bendrovė savo veikloje vadovaujasi Akcinių bendrovių įstatymu, Vertybinių popierių įstatymu, Bendrovės įstatais ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais. Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija, akcininkų teisės, jų įgyvendinimas yra apibrėžtos Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose.

2011 m. gegužės 26 d. Juridinių asmenų registre įregistruotuose Bendrovės įstatuose nurodyti šie organai:

- Visuotinis akcininkų susirinkimas,
- Stebėtojų taryba,
- Valdyba,
- Bendrovės vadovas – generalinis direktorius.

Stebėtojų taryba yra Bendrovės veiklos priežiūros organas, kurį sudaro 3 (trys) nariai, visuotinio akcininkų susirinkimo renkami 4 (ketverių) metų laikotarpiui Akcinių bendrovių įstatymo numatyta tvarka. Stebėtojų tarybos nario kadencijų skaičius neribojamas. Stebėtojų tarybos nariu negali būti Bendrovės vadovas, Bendrovės valdybos narys ir asmuo, kuris pagal teisės aktus neturi teisės eiti šių pareigų. Stebėtojų taryba yra kolegialus Bendrovės veiklos priežiūrą atliekantis organas, jo statusas, kompetencija ir funkcijos apibrėžtos Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose. Bendrovės Stebėtojų taryba patariamuoju organu sudarė Audito komitetą. Audito komitetą sudaro 3 (trys) nariai, išrinkti Bendrovės Stebėtojų tarybos kadencijos laikotarpiui. Audito komiteto funkcijos, teisės ir pareigos reglamentuojamos Stebėtojų tarybos patvirtintose „AB „Klaipėdos nafta“ Audito komiteto sudarymo ir veiklos taisyklėse“. Pagrindinės Audito komiteto funkcijos – stebėti Bendrovės finansinių ataskaitų rengimo procesą, stebėti audito atlikimo procesą, vidaus audito bei rizikos valdymo sistemų veiksmingumo analizę.

Valdyba yra Bendrovės valdymo organas, kurį sudaro 5 (penki) nariai, Stebėtojų tarybos renkami 4 (keturių) metų laikotarpiui. Valdybos nariai renka Valdybos pirmininką. Valdybos nario kadencijų skaičius neribojamas. Valdybos nariu negali būti renkamas asmuo, kuris: yra Bendrovės Stebėtojų tarybos narys; kuris, vadovaujantis galiojančių įstatymų imperatyviomis normomis, neturi teisės eiti pareigų Valdyboje. Valdybos narių įgaliojimai bei vadovo veiklos sritys yra apibrėžtos Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose.

Organizacinė valdymo struktūra

Stebėtojų tarybos sudėtis 2011 m. gruodžio 31 d.

Vardas, Pavardė	Pareigos	Kadencija
Valentinas Milaknis	Stebėtojų tarybos pirmininkas	2010 m. balandis – 2014 m. balandis
<i>Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko visuomeninis konsultantas. Bendrovės akcijų neturi.</i>		
Kęstutis Škiudas	Stebėtojų tarybos narys	2010 m. balandis – 2014 m. balandis
<i>Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko patarėjas. Yra UAB „Visagino atominė elektrinė“ valdybos narys, VO „Konservatyvioji ateitis“ tarybos narys. Bendrovės akcijų neturi.</i>		
Eimantas Kiudulas	Stebėtojų tarybos narys	2010 m. balandis – 2014 m. balandis
<i>UAB Klaipėdos laisvosios ekonominės zonos valdymo bendrovės direktorius. Bendrovės akcijų neturi.</i>		

Eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas stebėtojų tarybos narius išrinko 2010 m. balandžio 27 d. Per 2011 m. Bendrovės Stebėtojų tarybos nariams nebuvo priskaičiuota pinigų sumų, nebuvo suteikta paskolų, neišduota garantijų, neperleista turto.

Audito komiteto sudėtis 2011 m. gruodžio 31 d.

Vardas, Pavardė	Pareigos	Kadencija
Eimantas Kiudulas	Audito komiteto narys	Stebėtojų tarybos kadencijos laikui
<i>UAB Klaipėdos laisvosios ekonominės zonos valdymo bendrovės direktorius. Bendrovės akcijų neturi.</i>		
Simonas Rimašauskas	Audito komiteto narys	Stebėtojų tarybos kadencijos laikui
<i>UAB „ERPRO“ vadovas. Bendrovės akcijų neturi.</i>		
Linas Sasnauskas	Audito komiteto narys	Stebėtojų tarybos kadencijos laikui
<i>Nepriklausomas konsultantas. Bendrovės akcijų neturi.</i>		

Per 2011 m. audito komiteto nariams priskaičiuotos sumos: S.Rimašauskui - 21 tūkst. Lt, Mindaugui Jusiui – 20 tūkst. Lt, Linui Sasnauskui – 2 tūkst. Lt. Audito komiteto nariams nebuvo suteikta paskolų, neišduota garantijų, neperleista turto.

Valdybos sudėtis 2011 m. gruodžio 31 d.

Vardas, Pavardė	Pareigos	Kadencija
Arvydas Darulis	Valdybos pirmininkas	2010 m. vasaris – 2014 m. balandis
<i>LR Energetikos ministerijos energetikos viceministras. Yra AB „Litgrid“ valdybos pirmininkas, UAB „Visagino atominė elektrinė“ valdybos pirmininkas, VĮ „Ignalinos atominė elektrinė“ valdybos pirmininkas. Bendrovės akcijų neturi.</i>		
Inga Černiuk	Valdybos narys	2011 m. spalio – 2014 m. balandis
<i>LR Energetikos ministerijos Teisės skyriaus vedėja. Yra UAB „NT Valdos“ valdybos pirmininkė, AB „LEO LT“ likvidatorė. Bendrovės akcijų neturi.</i>		
Rytis Ambrazevičius	Valdybos narys	2011 m. spalio – 2014 m. balandis
<i>UAB „Omnitel“ viceprezidentas. Bendrovės akcijų neturi.</i>		
Mindaugas Jusius	Valdybos narys	2011 m. spalio – 2014 m. balandis
<i>Swedbank Life Insurance SE valdybos narys. Bendrovės akcijų neturi.</i>		
Rokas Masiulis	Valdybos narys	2010 m. rugsėjis – 2014 m. balandis
<i>AB „Klaipėdos nafta“ generalinis direktorius. Yra UAB „Baltpool“ valdybos pirmininkas. Bendrovės akcijų neturi.</i>		

Rokui Masiuliui, valdybos nariui, Bendrovės generaliniam direktoriui per 2011 m. priskaičiuota 269 tūkst. Lt darbo apmokėjimo lėšų. Kitiems Bendrovės valdybos nariams nebuvo priskaičiuota piniginių sumų. Bendrovės valdybos nariams nebuvo suteikta paskolų, neišduota garantijų, neperleista turto.

Bendrovei vadovauja generalinis direktorius. Generalinis direktorius yra vienasmenis Bendrovės valdymo organas. Generalinis direktorius yra pagrindinis Bendrovei vadovaujantis ir Bendrovę reprezentuojantis asmuo.

Bendrovės vadovybės sudėtis 2011 m. gruodžio 31 d.

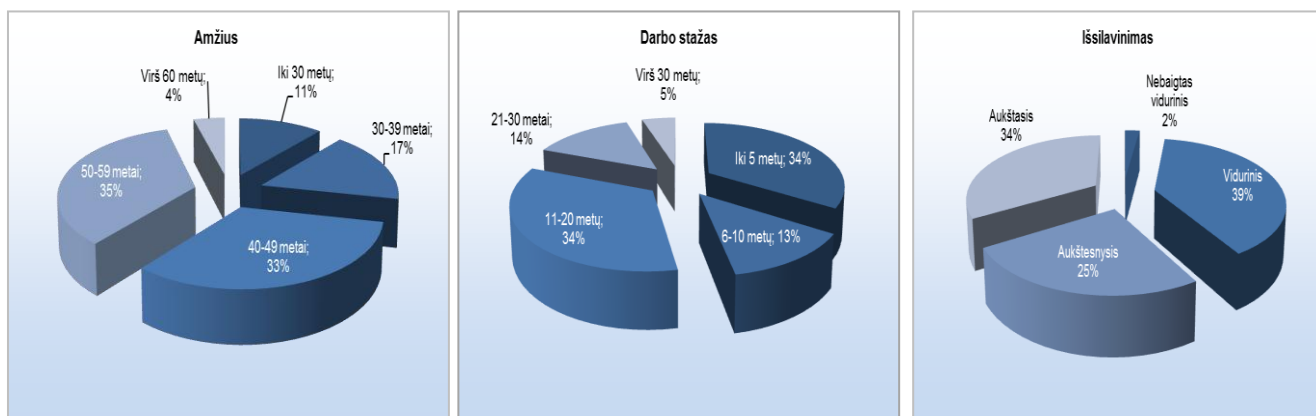
Vardas, Pavardė	Pareigos	Dirba nuo
Rokas Masiulis <i>Bendrovės valdybos narys, UAB „Baltpool“ valdybos pirmininkas. Bendrovės akcijų neturi.</i>	Generalinis direktorius	2010 m. gegužės
Vytautas Kazimieras Aranauskas <i>VĮ „Naftos produktų agentūros“ l.e. generalinio direktoriaus pareigas. Bendrovės akcijų neturi.</i>	Generalinio direktoriaus pavaduotojas	2010 m. gegužės
Mantas Bartuška <i>Bendrovės akcijų neturi. Kitų įmonių valdyme nedalyvauja.</i>	Finansų direktorius	2010 m. gegužės
Gediminas Vitkauskas <i>Turi 0,00001 proc. įstatinio kapitalo dalies akcijų. Kitų įmonių valdyme nedalyvauja.</i>	Gamybos direktorius	1995 m. spalio
Sigitas Zakalskis <i>Bendrovės akcijų neturi. Kitų įmonių valdyme nedalyvauja.</i>	Komercijos direktorius	2010 m. rugpjūčio
Rolandas Zukas <i>Bendrovės akcijų neturi. Kitų įmonių valdyme nedalyvauja.</i>	Suskystintų gamtinių dujų terminalo direktorius	2010 m. gruodžio

DARBUOTOJAI

2011 m. vidutinis darbuotojų skaičius – 315 darbuotojų (2010 m. – 306).

2011 m. darbininkai sudarė 68 proc. (2010 m. – 69 proc.) visų Bendrovės darbuotojų. Bendrovėje dirbo 73 proc. vyrų ir 27 proc. moterų. Vidutinis bendrovės darbuotojų amžius – 45-eri metai (2010 m. – 47-eri metai).

Detalūs personalo amžiaus, stažo ir išsilavinimo duomenys pateikti grafikuose.

Bendrovė nuolat instruktuoja ir moko visus savo darbuotojus saugių darbo metodų. Darbuotojai, dirbantys pavojingus darbus ir dirbantys su potencialiai pavojingais įrenginiais, mokomi licencijuotose mokymo įstaigose, kas 5-eri metai personalas peratestuojamas. Taip pat periodiškai vykdomi mokymai ir pratybos, kurių metu ugdomi praktiniai darbuotojų įgūdžiai avarijų likvidavimo tema. Kitų organizacijų asmenys, pagal užsakymus atliekantys darbus Bendrovės teritorijoje, instruktuojami dėl naftos terminale nustatytų darbų saugos, gaisrinės saugos reikalavimų (2011 m. iš viso instrukuota 543 kitų organizacijų asmenų).

2011 m. įvyko 1 (vienas) lengvas nelaimingas atsitikimas, susijęs su darbu, (darbuotojas buvo nedarbingas 112 kalendorinių dienų) ir 1 (vienas) incidentas darbe, dėl kurio darbuotojas darbingumo neprarado.

2011 m. gruodžio 31 d. Bendrovės vadovybei priskiriami: generalinis direktorius, generalinio direktoriaus pavaduotojas, gamybos direktorius, finansų direktorius, komercijos direktorius ir suskystintų gamtinių dujų terminalo direktorius. Vadovams darbo apmokėjimo tvarką tvirtina valdyba, nustatydamą vadovų mėnesinių algų pastoviąsias dalis (koeficientus) ir kintamųjų dalių mokėjimo tvarką.

Bendrovės valdymo organų nariai nėra ir nebuvo teisti už nusikaltimus nuosavybei, ūkininkavimo tvarkai, finansams.

Bendrovėje veikia Kolektyvinė sutartis. Bendrovės Kolektyvinėje sutartyje numatytos šios papildomos socialinės garantijos:

- Bendrovės darbuotojo darbo užmokestį sudaro dvi dalys: (1) pastovioji dalis – vienetinis atlygis ir mėnesinė alga, mokama atsižvelgiant į darbuotojo užimamą pareigybę, turimą kompetenciją, darbų sudėtingumą, atsakomybės lygį

bei (2) kintamoji dalis – mėnesinės algos ir vienetinio atlygio priedas, kuris yra dviejų tipų: priedas už ketvirčio ir mėnesio veiklos rezultatus;

- darbuotojui, auginančiam 3 ir daugiau vaikų iki 18 m. amžiaus, mokama vieną kartą per metus 2,5 MMA dydžio materialinė pašalpa;
- Bendrovės darbuotojams, mirus šeimos nariui (sutuoktiniui, tėvams, vaikui, įvaikiui), mokama - 1,5 MMA dydžio laidojimo pašalpa;
- Bendrovės darbuotojui mirus, jo šeimai suteikiama vienkartinė laidojimo pašalpa;
- gimus vaikui, darbuotojui suteikiama kūdikio gimimo dieną galiojanti vienkartinė 2 MMA dydžio materialinė pašalpa;
- bendradarbiaujant su profesine sąjunga, organizuojamos Bendrovės darbuotojams ir iš Bendrovės į pensiją išėjusiems darbuotojams Kalėdinės šventės;
- jubiliejinių datų progomis (50-ečio, 60-ečio, 70-ečio) Bendrovės darbuotojams mokamos 1 MMA dydžio išmokos;
- administracijos sprendimu mokamos kitos pašalpos: esant darbuotojo sunkiai materialiniai padėčiai, darbuotojui patyrus nuostolius dėl stichinių nelaimių, gaisro, potvynio ir kt.

Vidutinis darbuotojų skaičius ir vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal darbuotojų grupes

Darbuotojų grupė	Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius		Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, Lt	
	2011 m.	2010 m.	2011 m.	2010 m.*
Vadovai	6	6	17.865	18.579
Specialistai	96	88	5.187	5.261
Darbininkai	213	212	3.396	3.657
Iš viso	315	306	3.952	4.128

* Už 2010 m. darbo rezultatus skirtas metinis priedas.

BENDROVĖS SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ

Bendrovė savo veikloje vadovaujasi aukščiausio lygmens verslo etikos standartais ir socialinės atsakomybės principais. Bendrovė siekia būti patikima socialine partnere, bei prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas. Paramos lėšos pirmiausiai nukreipiamos Klaipėdos regiono, kuriame veikia terminalas, gamtos apsaugos, infrastruktūros, sveikatos bei socialinės apsaugos projektams remti. 2011 m., įgyvendindama socialinę atsakomybę Klaipėdos mieste, Bendrovė skyrė 301 tūkst. Lt paramos lėšų (2010 m. – 236 tūkst. Lt).

Tradiciškai Bendrovė savo parama prisideda prie Klaipėdos miesto raidos ir jo puoselėjimo. Remia svarbius Vakarų Lietuvos regiono kultūros centrus – bibliotekas, dramos bei muzikinį teatrą. Visuomet buvo vienas iš pagrindinių Klaipėdos miesto švenčių - Jūros šventės, Klaipėdos džiaz festivalio - rėmėja.

Savo uždirbtomis lėšomis kasmet remia Klaipėdos miesto įstaigas, globojančias našlaičius bei specialiųjų poreikių turinčius vaikus. Paramą skiria ir Klaipėdos neįgaliųjų draugijoms, pagrindinių konfesijų bažnyčioms, prisideda prie krepšinio, sportinių šokių, lengvosios atletikos rėmimo.

Aplinkos apsauga – viena prioritetinių Bendrovės sričių. Lėšos skiriamos gamtos apsaugos priemonių diegimui, glaudžiai bendradarbiaujama su Lietuvos ir tarptautinėmis kompanijomis, siekiant įgyvendinti visus aplinkos apsaugos reikalavimus, keliamus naftos produktų krovos terminalui.

Bendrovė saugai darbe teikia didelę reikšmę. Modernizuojamos darbo vietos, papildomai lėšų skiriama asmeninėms apsaugos priemonėms, kurios numatytos Kolektyvinėje sutartyje. Organizuojami saugos darbe mokymai, vykdoma nelaimingų atsitikimų prevencija ir atliekamų darbų kontrolė. Bendrovė siekia sukurti saugią ir sveiką darbo aplinką.

Bendrovė yra viena iš nedaugelio bendrovių Lietuvoje, kuri turi licencijuotą medicinos punktą. Jame teikiama neatidėliotina pirmoji medicininė pagalba bei pirmoji profilaktinė sveikatos praktinė ir teorinė pagalba. Turint gydytojo siuntimą, yra atliekamos įvairios fizioterapijos procedūros. Medicinos punkte yra įkurtas fizinės medicinos ir reabilitacijos kabinetas su šiuolaikine mokslo patvirtinta ir praktikoje pasiteisinusia įranga. Darbuotojai nemokamai skiepijami nuo erkinio encefalito, vidurių šiltinės, gripo ir kitų susirgimų. Bendrovė savo lėšomis reabilitacijos centre organizuoja profilaktinį – reabilitacinį gydymą padidintos taršos sąlygomis dirbantiems darbuotojams.

NUORODOS IR PAPILDOMI PAAIŠKINIMAI APIE FINANSINĘ ATSKAITOMYBĘ

Visi šiame metiniame pranešime pateikti finansiniai duomenys audituoti ir apskaityti pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus.

KITA INFORMACIJA

Įstatų pakeitimo tvarka

Savo veikloje Bendrovė vadovaujasi Įstatais, Civiliniu kodeksu ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, poįstatyminiais teisės aktais. Įstatų keičia visuotinis akcininkų susirinkimas.

Sandoriai su susijusiomis šalimis

Su Bendrovės Stebėtojų tarybos, Valdybos nariais Bendrovė sandorių ir sutarčių nesudarė. Daugiau informacijos apie susijusių šalių sandorius pateikta Bendrovės 2011 m. finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte.

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsniu ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, mes, AB „Klaipėdos nafta“ generalinis direktorius Rokas Masiulis ir finansų direktorius Mantas Bartuška, patvirtiname, kad mūsų žiniomis anksčiau pateiktame Bendrovės 2011 m. metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, Bendrovės aprašymas.

Generalinis direktorius

Rokas Masiulis

Finansų direktorius

Mantas Bartuška

Akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“
Burių g. 19, a./d. 81
91003 Klaipėda-C
Tel. +370 46 391772,
Faks. +370 46 311399
El. p. info@oil.lt

Priedas prie metinio pranešimo
AB „KLAIPĖDOS NAFTA“, KURIOS VERTYBINIAIS POPIERIAIS PREKIAUJAMA REGULIUOJAMOJE RINKOJE, VALDYMO KODEKSO LAIKYMOSI ATSKLEIDIMAS

Bendrovė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir vertybinių popierių biržos AB NASDAQ OMX Vilnius prekybos taisyklių 20.5. punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi VVPB patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS/	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės plėtros strategija ir tikslai yra apibrėžti Bendrovės dokumentuose (metiniame pranešime, kuris viešai skelbiamas Vilniaus Vertybinių popierių biržos tinklapyje) pagal atskiras veiklos kryptis ir tikslus. Bendrovė atnaujina plėtros planus priklausomai nuo situacijos rinkoje bei reguliavimo aplinkos pokyčių.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės valdyboje priimami svarbiausi strateginiai sprendimai, įtakojantys akcininkų nuosavybės didinimą (bendrovės veiklos funkcijų atskyrimas, dukterinių bendrovių įsteigimas, kiti veiksmai, didinantys bendrovės veiklos efektyvumą bei pelną).
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Šią rekomendaciją įgyvendina stebėtojų taryba, valdyba ir vadovas.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovės organai gerbia bendrovės veikloje dalyvaujančių, su bendrovės veikla susijusių asmenų teises ir interesus: 1. darbuotojai - nuo bendrovės įsteigimo bendrovė bendradarbiauja ir vykdo socialinę partnerystę su bendrovės darbuotojų atstovais (bendrovės valdyba savo sprendimais skiria papildomas lėšas kolektyvinės sutarties vykdymui ir darbuotojų papildomam skatinimui ir pan.); 2. kreditoriai – bendrovė prisiima ir vykdo savo finansinius bei kitus įsipareigojimus pagal bendrovės valdybos patvirtintą skolinimosi programą; 3. kiti asmenys - bendrovės akcininkų susirinkimo sprendimu dalis bendrovės pelno yra skiriama paramai (visuomeninei meno, kultūros, sporto veiklai ir pan.).
II principas: Bendrovės valdymo sistema Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Taip	Bendrovėje sudaromas kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba ir kolegialus valdymo organas – valdyba.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Bendrovės stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą (renka valdybos narius ir atšaukia juos iš pareigų; jei bendrovė dirba nuostolingai, privalo svarstyti, ar valdybos nariai tinka eiti pareigas; prižiūri valdybos ir vadovo veiklą; pateikia visuotiniam akcininkų susirinkimui pasiūlymus ir atsiliepimus dėl bendrovės veiklos strategijos, valdybos ir vadovo veiklos; vykdo kitą įstatymuose bei

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS/	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
		kituose teisės aktuose jai priskirtą veiklą). Bendrovės valdyba atsako už tinkamą strateginį bendrovės valdymą (tvirtina bendrovės veiklos strategiją, priima svarbiausius teisės aktuose numatytus sprendimus dėl bendrovės organizacinės valdymo struktūros, sandorių, įvairių įsipareigojimų prisiėmimo ir pan.).
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Neaktualu	Bendrovėje sudaromas kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba ir kolegialus valdymo organas – valdyba.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.	Taip	Atsižvelgiant į bendrovės veiklos specifiką, jos veikla yra griežtai reglamentuojama teisės aktais ir prižiūrima atitinkamų valstybės institucijų. Todėl bendrovės organams priimant sprendimus yra užtikrinamas šių sprendimų priėmimo skaidrumas, operatyvumas, įgyvendinami bendrovės vartotojų nediskriminavimo, bendrovės sąnaudų mažinimo ir kiti principai. Bendrovė nesilaiko III, IV principu numatytų nuostatų dėl komitetų sudarymo.
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šioms organams priimant sprendimus.	Taip	Bendrovės valdyba sudaroma iš penkių narių. Bendrovės stebėtojų taryba renkama iš trijų narių.
2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamais maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Taip	Bendrovės stebėtojų tarybos nariai renkami Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatyme numatytam maksimaliam laikotarpiui – 4 metų kadencijai. Jokių apribojimų narių perrinkimui nėra.
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	Bendrovės vadovas yra valdybos narys. Bendrovės stebėtojų tarybos pirmininkas ir nariai nėra buvę valdybos nariu ar bendrovės vadovu.
III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą.		
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principu – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Bendrovės kolegialus organas renkamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymo ir bendrovės įstatų nustatyta tvarka.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS/	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Informacija apie kandidatus į kolegialaus organo narius pateikiama prieš visuotinį akcininkų susirinkimą.
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.	Ne	Bus siekiama įgyvendinti ateityje.
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialus organas savo norimą sudėtį turėtų nustatyti atsižvelgdamas į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai tai vertinti. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse.	Ne	Kolegialus organas užtikrina, kad jo nariai būtų kompetentingi, tačiau periodinis vertinimas neatliekamas.
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Ne	Kolegialaus organo nariai apie bendrovės veiklą ir jos pokyčius, esminius Bendrovės veiklą reguliuojančių teisės aktų ir kitų Bendrovės veiklai įtakos turinčių aplinkybių pasikeitimus reguliariai informuojami kolegialaus organo posėdžiuose ir individualiai, esant poreikiui. Iki šiol bendrovėje nebuvo poreikio bei praktikos naujai paskirtiems stebėtojų tarybos nariams siūlyti individualią programą, skirtą supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla.
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas nepriklausomų narių skaičius.	Ne	Iki šiol Bendrovėje nebuvo vertinamas renkamų kolegialaus organo narių nepriklausomumas ir nebuvo aptartas nepriklausomų narių pakankamumo sąvokos turinys. Kadangi virš 70 procentų bendrovės akcijų nuosavybės teise priklauso Valstybei, kurią atstovauja Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, didžioji dalis stebėtojų tarybos narių visuotinio akcininkų susirinkimo yra renkami vienai arba kitai atsižvelgiant į kontroliuojančio akcininko interesus.
3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę.	Taip	Bendrovės kolegialių organų veiklos dokumentuose nėra apibrėžti kolegialių organų nepriklausomumo kriterijai. Tačiau atsižvelgiant į pateiktus kriterijus galima teigti, kad bendrovės stebėtojų tarybos nariai faktiškai tenkina visus nepriklausomumo įvertinimo kriterijus, išskyrus 4

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS/	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie: 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokesį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės; 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju; 7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;		punktą.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS/	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų; 9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.		
3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Neaktualu	
3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Ne	Bendrovė iki šiol Kodekse nurodytų nepriklausomumo kriterijų skelbimo praktikoje netaikė. (Žr. Punktą 3.6)
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Ne	Bendrovėje iki šiol nebuvo taikoma kolegialaus organo narių nepriklausomumo vertinimo ir skelbimo praktika.
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Neaktualu	Kolegialaus organo nariams už jų dalyvavimą posėdžiuose atlyginimas iš bendrovės lėšų nėra mokamas.
IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.		
4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.	Taip	Bendrovės turimais duomenimis, visi kolegialaus organo nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.
4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiais sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų,	Taip	Bendrovės turimais duomenimis, visi kolegialaus organo nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS/	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).		
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	Taip	Kolegialaus organo nariai jiems skirtas funkcijas vykdo tinkamai: aktyviai dalyvauja posėdžiuose ir skiria pakankamai laiko savo, kaip kolegialaus organo nario, pareigų vykdymui.
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	Taip	Bendrovė laikosi nurodytų rekomendacijų. Kolegialių organų nariai prieš priimdami sprendimus, kurių kriterijai apibrėžti Bendrovės įstatuose, apsparsto jų įtaką akcininkams. Daugiau, negu numatytas teisės aktuose, akcininkų informavimas nevykdomas.
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Ne	Pagal bendrovės įstatus bei bendrovės valdybos darbo reglamentą nėra numatyta tokio pobūdžio sandorių tvirtinti stebėtojų taryboje. Pagal LR Akcinių bendrovių įstatymą ir įstatus svarbūs sandoriai yra tvirtinami Valdybos.
4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.	Ne	Bendrovės kolegialūs organai savo darbui turi visas finansines sąlygas ir nepriklauso nuo bendrovės vadovų.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS/	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, išskyrus audito komitetą, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui.
4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, išskyrus audito komitetą, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui.
4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, išskyrus audito komitetą, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS/	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, išskyrus audito komitetą, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui.
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, išskyrus audito komitetą, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui.
4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. 4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, išskyrus audito komitetą, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui.
4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus	Ne	Komitetai nėra sudaromi, išskyrus audito komitetą, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS/	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlyginimą, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų; 4) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo); 5) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai. 4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų: 1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus; 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui; 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes. 4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.		taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS/	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
4.14. Audito komitetas. 4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinio konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija; 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų iširti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų; 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei. 4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai	Taip	Visuotiniame eiliniame akcininkų susirinkime išrinkus naują stebėtojų tarybą, ji išrinko audito komitetą.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS/	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
bei tokios veiklos pateisinimui. 4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prirėikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams. 4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti. 4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus. 4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams. 4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.		
4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	Ne	Bendrovės vidaus dokumentuose nėra numatytas atskiras kolegialaus organo veiklos vertinimas, nes to nenustato LR teisės aktai. Sprendimus dėl bendrovės veiklos priima Bendrovės valdyba, kuri atsiskaito akcininkų susirinkimui.
V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.		

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS/	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiuo principu sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	Taip	Bendrovėje šią nuostatą įgyvendina kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba, valdymo organas – valdyba.
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, koku periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.	Taip	Bendrovėje stebėtojų tarybos posėdžiai šaukiami ne rečiau kaip kartą per ketvirtį, o eiliniai valdybos posėdžiai turi būti organizuojami pagal valdybos patvirtintą planą.
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Bendrovė laikosi šioje rekomendacijoje išvardintų nuostatų.
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Taip	Bendrovė laikosi šioje rekomendacijoje išvardintų nuostatų.
VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.		
6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, visiems bendrovės akcijų savininkams suteikiančios vienodas teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	Bendrovė laikosi šioje rekomendacijoje išvardintų nuostatų.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS/	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimančioms bendrovei svarbioms sprendimams, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Taip	Pagal LR Akcinių bendrovių įstatymą ir įstatus svarbūs sandoriai yra tvirtinami Valdybos, o taip pat šio įstatymo nustatytais atvejais gaunamas visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime. Visiems bendrovės akcininkams dar iki visuotinio akcininkų susirinkimo turėtų būti suteikta galimybė užduoti bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariams klausimus, susijusius su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke, ir gauti atsakymus į juos.	Taip	Visi bendrovės akcininkai yra informuojami apie visuotinio akcininkų susirinkimo datą, vietą ir laiką. Visiems bendrovės akcininkams iki visuotinio akcininkų susirinkimo sudaroma galimybė gauti informaciją, susijusią su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke.
6.5. Rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, įskaitant susirinkimo sprendimų projektus, iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklapyje. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklapyje. Siekiant užtikrinti užsieniečių teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, šioje rekomendacijoje paminėti dokumentai turėtų būti skelbiami ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	Taip	Visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, įskaitant susirinkimo sprendimų projektus, bendrovė atskleidžia per Nasdaq OMX Vilnius vertybinių popierių biržos informacijos atskleidimo sistemą ir skelbia Bendrovės tinklapyje.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Bendrovės akcininkai gali įgyvendinti teisę dalyvauti akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą. Bendrovė taip pat sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama balsavimo procese plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis telekomunikacijų galiniais įrenginiais. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas telekomunikacijų įrenginių saugumas, teksto apsauga, galimybė identifikuoti balsuojančio asmens parašą. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsieniečiams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Neaktualu	Atsižvelgiant į akcininkų struktūrą bei galiojančias akcininkų susirinkimo organizavimo taisykles, nėra būtinybės diegti papildomai brangiai kainuojančios IT sistemos.
VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.		

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS/	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariai elgiasi taip, kad interesų konfliktai nekiltų, todėl praktikoje jų nepasitaikė. Ateityje bus detaliau įgyvendinama nuostata dėl pranešimo, reglamentuojant ją Bendrovės lokalinuose aktuose.
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	Bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariai elgiasi taip, kad interesų konfliktai nekiltų, todėl praktikoje jų nepasitaikė
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Neaktualu	
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Bendrovės valdybos nariai yra supažindinti su šiomis nuostatomis ir turi laikytis šių rekomendacijų.
VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita). Ši ataskaita turėtų būti paskelbta kaip bendrovės metinio pranešimo dalis. Atlyginimų ataskaita taip pat turėtų būti skelbiama bendrovės interneto tinklapyje.	Ne	Bendrovė savo atlyginimų politikos ataskaitos ataskaitiniais metais viešai neskelbė, nes to nenumato LR teisės aktai. Bendrovės atlyginimų politika apsprendžiama, analizuojant situaciją šalies darbo rinkoje. Informacija apie Bendrovėje priskaičiuotą darbo užmokestį skelbiama interneto puslapyje www.oi.lt.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Ne	Komentaras pateiktas 8.1 punkte.
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) pakankama informacija apie atlyginimo ir	Ne	Komentaras pateiktas 8.1 punkte.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS/	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
veiklos rezultatų ryšį; 4) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 5) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; tačiau atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.		
8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išėitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.	Ne	Komentaras pateiktas 8.1 punkte.
8.5. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	Komentaras pateiktas 8.1 punkte.
8.6. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Ne	Komentaras pateiktas 8.1 punkte.
8.7. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.7.1–8.7.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu. 8.7.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija: 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms;	Ne	Komentaras pateiktas 8.1 punkte.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS/	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. 8.7.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis: 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. 8.7.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija: 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais. 8.7.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotą metinę finansinę atskaitomybę, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.		
8.8. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti acnininkai metiniame visuotiniame acnininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir acnininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti acnininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame acnininkų susirinkime. Tokiais atvejais acnininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Neaktualu	8.8.-8.12. Bendrovė ataskaitiniais metais netaikė schemų, pagal kurias direktoriams būtų atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų, taip pat nebuvo atlyginama remiantis akcijų kainų pokyčiais. To nenumato esama darbo apmokėjimo tvarka ir darbo sutartys su direktoriais ir kitais darbuotojais.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS/	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
8.9. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaiškės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.	Neaktualu	Komentaras pateiktas 8.8 punkte.
8.10. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritari akcininkai.		
8.11. 8.8 ir 8.9 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemoje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		
8.12. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.8 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklapyje.		

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS/	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka interesų turėtojai apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.		
9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	Šios rekomendacijos vykdymą užtikrina preciziška bendrovės veiklą reguliuojančių valstybės institucijų bei organizacijų priežiūra bei kontrolė. Bendrovės veiklos viešumas sudaro sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka bei pagal įstatus ir Bendrovės Kolektyvinę sutartį. Valdymo organai konsultuojasi su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale nėra ribojamas.
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimanč svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.		
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.		
X principas: Informacijos atskleidimas Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai		
10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu. 10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės, kuriai priklauso bendrovė, konsoliduotus rezultatus. 10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu. 10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale	Taip	Visa informacija apie Bendrovės finansinę situaciją, veiklą ir Bendrovės valdymą yra reguliariai atskleidžiama platinant pranešimus spaudai ir pranešimus apie esminius įvykius, pristatymuose. Dokumentai viešai skelbiami Nasdaq OMX Vilniaus vertybinių popierių biržos tinklapyje lietuvių ir anglų kalbomis. Bendrovė finansinę atskaitomybę rengia pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS/	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
programas ir pan.		
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	Bendrovė informaciją per Nasdaq OMX Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia vienu metu lietuvių ir anglų kalbomis, kad gauta informacija būtų paskelbta vienu metu, tokiu būdu užtikrinant vienalaikį informacijos pateikimą visiems.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	Bendrovė informaciją per Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia vienu metu lietuvių ir anglų kalbomis, kad gauta informaciją būtų paskelbta vienu metu, tokiu būdu užtikrinant vienalaikį informacijos pateikimą visiems ir planuojama pastoviai skelbti Bendrovės tinklapyje.
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, metų prospektą-ataskaitą bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	Bendrovė atsižvelgia į šią rekomendaciją ir informacija yra skelbiama tinklapyje.
XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinės finansinės atskaitomybės, bendrovės metinės finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos, kai nepriklausoma audito įmonė atlieka bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą.
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.	Ne	Audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo bendrovės valdyba.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Neaktualu	Audito įmonė iš bendrovės negauna pajamų už mokesčių konsultacijas ir verslo konsultacijas.